

ANG PLANO SA DIOS SA IMONG KALUWASAN

Higala, kon kita makasala sa balaod sa atong kagamhanan labing siguro nga mangandam kita sa pag-atubang sa hukmanan atol sa bista aron kita makalikay sa hukom sa silot. Apan ang labing angay natong pangandaman mao ang pag-atubang sa hukmanan sa Dios. Tungod kay kita nakasala man batok Kaniya, labing siguro usab nga kita moatubang sa iyang hukmanan aron modawat sa hukom sa silot. Apan aron kita makalikay sa maong dakung silot, ang Biblia naghatag kanato niining mosunod nga kasayuran:

UNA, ANG TANANG TAWO NAKASALA.

Gikan pa ni Adam ang tawo nakasala na ug kitang tanan natawo nga makasala. "Kay ang tanan nakasala, ug nakabsan sa himaya sa Dios." *Roma 3:23* Sa hunahuna, sa pagsulti, ug binuhatan mahimo nga kita makasala.

IKADUHA, ANG TANANG MAKASASALA SILOTAN.

"Ang bayad sa sala mao ang kamatayon," *Roma 6:23*. Ang kamatayon nagpasabot sa pagkabulag sa tawo gikan sa Dios. Impyerno ang isilot sa mga nahimulag sa Dios. Ang matag usa kanato "gihukman na sa silot." *Juan 3:18*. Nagkinahanglan kita og usa ka Manluluwas.

IKATULO, ANG DIOS MIHATAG SA IYANG BUGTONG ANAK ARON PAGLUWAS SA MGA MAKASASALA.

"Kay ang Dios nahigugma gayud sa kalibutan, nga siya mihatag sa iyang bugtong nga Anak aron si bisan kinsa nga nagatoo kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing walay katapusan." *Juan 3:16*. "Kay si Cristo usab sa makausa nag-antos tungod sa mga sala, ang matarung alang sa dili matarung, aron siya makadala kanato ngadto sa Dios, ingon nga gipatay diha sa unod, apan gibuhi pinaagi sa Espiritu." *I Pedro 3:18*. Tungod sa gugma sa Dios, mahimo na nga maluwas ang tawo karon kay "bisan makasasala pa kita si Cristo namatay alang kanato." *Roma 5:8*.

IKAUPAT, ANG TANANG MAKASASALA NGA MOTOO NI GINOONG JESUS MALUWAS.

Ang *Buhat 16:13* nag-ingon: "Too ni Ginoong Jesus Cristo, ug ikaw maluwas...". Dugang pa si Jesus nag-ingon "siya nga nagaduol kanako sa bisan unsa nga paagi dili nako isalikway." *Juan 6:37*. "Kay si bisan kinsa nga magatawag sa ngalan sa Ginoo maluwas." *Roma 10:13*. Busa, tawga siya karon pinaagi sa pag-ampo sama niining anaa sa ubos:

"Ginoong Jesus, pasayloa ako nga usa ka makasasala. Sukad karon ako mosalig kanimo. Dawaton ko ikaw nga akong Manluluwas. Sulod sa akong kasingkasing ug luwasa ako. Amen."

Ngalan: _____

Petsa sa pagdawat ni Jesus: _____

Basaha ang mga libro sa I Juan, Juan, ug Roma alang sa dugang mga kasayuran mahitungod sa kaluwasan. Among ikalipay kon ikaw mosulat kanamo ug kami usab mopadala kanimo og mga basahon nga mopalig-on sa imong pagtoo diha ni Cristo.

MGA PULONG NGA NAGHATAG KINABUHI

ANG MAYONG BALITA SUMALA NI SAN JUAN
ANG SULAT NI APOSTOL PABLO NGADTO SA MGA TAGA-ROMA

Duha Ka Libro Nga Kabahin Sa Bag-ong Pakigsaad

Kini nga mga Kasulatan, DILI IBALIGYA ni bisan kinsa, sa bisan unsa nga hinungdan. Igahatag nga libre niadtong nakadawat. Bisin kinsa o tindahan sa mga libro walay katungod sa pagbaligya niini nga libro.

Kini nga hubad sa mga Balaang kasulatan usa ka buhat sa mga Baptist nga misyonaryo ug mga pastor nga Filipino. Gikuha kini gikan sa "Textus Receptus" nga kopya nga gigamit nga teksto sa English King James Bible ngadto sa Cebuano. Usa kini nga nagpadayon nga buhat aron sa paghatag sa putli nga Pulong sa Dios ngadto sa mga Filipino (Salmo 12:6) aron sa pagtuman sa kasugoan sa Ginoo (Roma 16:26). Daygon nato ang Dios tungod sa Iyang Buhi ug mapadayonon nga Pulong.

June 2004
Fourth Edition

Filipino Resources for Evangelism and Edification (FREE), Inc.
Iligan City, Philippines
Tel. No. (063) 223-7827

(CEBUANO)

ang unang bunga sa Acaya ngadto ni Cristo.

6 Timbayaa si Maria, kinsa naghago pag-ayo alang kanamo.

7 Pangomostaha si Andronico ug si Junia, nga akong mga kabanay, ug akong mga isigkabinilanggo, kinsa mga inila diha sa mga apostoles, kinsa usab diha na ni Cristo una kanako.

8 Timbayaa si Amplias nga akong hinigugma diha sa Ginoo.

9 Pangomostaha si Urbano, nga among katabang diha ni Cristo, ug si Stakis nga akong hinigugma.

10 Pangomostaha si Apeles nga giuyonan diha ni Cristo. Pangomosta kanila nga mga sakop sa panimalay ni Aristobulo.

11 Pangomostaha si Herodion nga akong kabanay. Timbaya kanila nga anaa sa panimalay ni Narciso, nga anaa sa Ginoo.

12 Pangomostaha si Trifina ug si Trifosa, kinsa naghago diha sa Ginoo. Pangomostaha ang hinigugma nga si Persis, nga naghago pag-ayo diha sa Ginoo.

13 Pangomostaha si Rufu nga pinili diha sa Ginoo, ug ang iyang inahan ug akoa.

14 Pangomostaha si Asincrito, si Pelegon, si Hermas, si Patrobas, si Hermes, ug ang mga igsoon nga anaa uban kanila.

15 Pangomostaha si Filologo, ug si Julia, si Nereu, ug ang iyang igsoong babaye, ug si Olimpasi, ug ang tanang mga balaan nga anaa uban kanila.

16 Pangomostaha ang usa ug usa pinaagi sa usa ka balaan nga halok. Ang mga kaiglesyahan ni Cristo nangomosta kaninyo.

17 Karon ako naghango kaninyo, mga igsoon, timan-i sila nga nakaingon sa pagkabahinbahin ug kapandolan nga supak sa pagtulon-an nga inyong nakat-onan; ug paglikay kanila.

18 Kay sila nga mga ingon niana wala mag-alagad sa atong Ginoong Jesus Cristo, apan sa ilang kaugalingon nga tiyan;

ug pinaagi sa maayong mga pulong ug madanohon nga mga pamulong naglimbong sa mga kasingkasing sa yano.

19 Kay ang inyong pagkamasinugtanon mikaylap ngadto sa tanang katawhan. Busa ako nagmalipayon sa inyong bahin: apan sa gihapon ako buot nga kamo magmaalamon ngadto sa maayo, ug yano mahitungod sa dautan.

20 Ug ang Dios sa kalinaw magadugmok ni Satanas ilalum sa inyong mga tiil sa dili madugay. Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyo. Amen.

21 Si Timoteo nga akong kauban sa buhat, ug si Lucio, ug Jason, ug si Sosipater, nga akong mga kabanay, nangomosta kaninyo.

22 Ako si Tercio, kinsa misulat niini nga sulat, nangomosta kaninyo diha sa Ginoo.

23 Si Gaio nga akong tagbalay, ug ang tibuok iglesya, nagapangomosta kaninyo. Si Erasto ang piniyalan sa syudad nagapangomosta kaninyo, ug si Quarto nga usa ka igsoon.

24 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyong tanan. Amen.

25 Karon ngadto kaniya nga maoy gigikanan sa gahum sa pagpalig-on kaninyo sumala sa akong maayong balita, ug ang pagwali mahitungod ni Jesus Cristo, sumala sa pagpadayag sa misteryo, nga gitagoan sukad pa sa pagsugod sa kalibutan,

26 Apan karon napadayag na, ug pinaagi sa mga kasulatan sa mga profeta, sumala sa sugo sa walay kataposan nga Dios, naphibalo na ngadto sa tanang mga kanasuran alang sa pagka matinu-manon sa pagtoo:

27 Ngadto sa Dios nga bugtong manggialamon, mahiadto ang himaya pinaagi kang Jesus Cristo sa kahangturan. Amen.

Gisulat ngadto sa mga taga-Roma gikan sa Corinto, ug gipadala pinaagi ni Febe alagad sa iglesya nga anaa sa Cencrea.

ROMA

nga si Cristo wala nakabuhay pinaagi kanako, sa paghimo sa mga Hentil nga masinugtanon, pinaagi sa pulong ug sa buhat,

19 Pinaagi sa gamhanang mga ilhanan ug mga katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios; mao nga gikan sa Jerusalem, ug libot ngadto sa Iliricum, ako nakahaman sa pagwali sa maayong balita ni Cristo.

20 Oo, sa ingon ako naningkamot sa pagwali sa maayong balita, dili sa dapit diin si Cristo ginganlan na, basin ako magtukod ibabaw sa patukoranan sa laing tawo:

21 Apan ingon sa nahisulat, Ngadto sa kang kinsa nga siya wala gisulti, sila makakita: ug sila nga wala nakadungog makasabot.

22 Tungod usab niining maong hinungdan ako sa makadaghan nababagan sa pag-anha diha kaninyo.

23 Apan karon nga wala nag dapit niini nga mga bahin, ug sa nagabaton og dakung tinguha niining daghang katugan sa pag-anha diha kaninyo;

24 Sa bisan kanus-a ako mohimo sa akong panaw ngadto sa Espanya, ako moanha kaninyo: kay ako nagsalig nga makakita kaninyo diha sa akong panaw, ug sa pagpadala sa akong dalan didto pinaagi kaninyo, kon una ako mapuno sa inyong pakig-uban.

25 Apan karon ako moadto ngadto sa Jerusalem aron sa pag-alagad ngadto sa mga balaan.

26 Kay kini nakapahimuot kanila nga mga taga Macedonia ug Acaya sa paghimo og linain nga amot alang sa mga kabus nga balaan nga anaa sa Jerusalem.

27 Sa pagkatinuod kini nakapahimuot kanila; ug sila nga mga utangan kanila. Kay kon ang mga Hentil nahimong mga umalambit sa ilang espirituhanong mga butang, ang ilang katungdanan mao usab ang pag-alagad ngadto kanila sa unodnon nga mga butang.

28 Busa sa diha nga ako nakahimo na niini, ug nakaselyo na ngadto kanila

niini nga bunga, ako mohapit kaninyo paingon sa Espanya.

29 Ug ako siguro nga, sa diha nga ako moanha kaninyo, ako moanha diha sa pagkapuno sa panalangin sa maayong balita ni Cristo.

30 Karon ako nagahangyo kaninyo, mga igsoon, tungod ug alang ni Ginoong Jesus Cristo, ug tungod sa gugma sa Espiritu, nga kamo maghiusa sa pagpakigbisog uban kanako diha sa inyong mga pag-ampo ngadto sa Dios alang kanako;

31 Aron ako maluwas gikan kanila nga wala nagatoo didto sa Judea; ug aron ang akong pagpangalagad nga akong gihimo alang sa Jerusalem mahimong madawat sa mga balaan;

32 Aron ako moanha kaninyo uban sa kalipay pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug uban kaninyo mapabaskog pag-usab.

33 Karon ang Dios sa kalinaw mag-uban kaninyong tanan. Amen.

KAPITULO 16

AKO nagapaila nganha kaninyo ni Febe nga atong igsoong babaye, nga usa ka alagad sa iglesya nga atua sa Cenchrea:

2 Nga kamo magdawat kaniya diha sa Ginoo, ingon nga angay sa mga balaan, ug nga kamo magtabang kaniya sa bisan unsang buluhaton nga siya may panginahanglan gikan kaninyo: kay siya usa ka magtatabang sa daghan, ug sa akong kaugalingon usab.

3 Timbayaa si Priscila ug si Aquila nga akong mga katabang diha ni Cristo Jesus:

4 Kinsa alang sa akong kinabuhi mitugyan sa ilang mga kaugalingong mga liog: ngadto sa kang kinsa dili lamang nga ako naghatag og mga pasalamat, apan usab ang tanang mga kaiglesyahan sa mga Hentil.

5 Sa samang paagi timbayaa ang iglesya nga anaa sa ilang balay. Pangomostaha ang akong gihigugma pag-ayo nga si Epeneto, kinsa mao

ANG MAAYONG BALITA SUMALA NI

JUAN

KAPITULO 1

SA sinugdan diha ang Pulong, ug Sang Pulong uban sa Dios, ug ang Pulong Dios.

2 Kini siya sa sinugdan uban sa Dios. 3 Ang tanang mga butang nangahimo pinaagi kaniya; ug gawas kaniya walay bisan unsang butang nga nahimo sa nahimo na.

4 Diha kaniya ang kinabuhi; ug ang kinabuhi mao ang kahayag sa mga tawo.

5 Ug ang kahayag nagadan-ag diha sa kangitngit; ug ang kangitngit wala nakasabot niini.

6 Dihay usa ka tawo nga gipadala gikan sa Dios, kang kinsang ngalan mao si Juan.

7 Kini siya mianhi nga usa ka saksi, aron sa pagpamatuod sa Kahayag, aron ang tanang mga tawo pinaagi kaniya unta motoo.

8 Siya dili mao kadto nga Kahayag, apan gipadala aron sa pagpamatuod niadto nga Kahayag.

9 Kadto mao ang matuod nga Kahayag, nga nagadan-ag sa matag tawo nga nagaanhi sa kalibutan.

10 Siya dinhi sa kalibutan, ug ang kalibutan nahimo pinaagi kaniya, ug ang kalibutan wala nakaila kaniya.

11 Siya miadto sa mga iyaha, ug ang mga iyaha wala midawat kaniya.

12 Apan sa kadaghan sa midawat kaniya, kanila siya naghatag sa katungod nga mahimo nga mga anak sa Dios, bisan kanila nga nagtoo sa iyang ngalan:

13 Nga nangatawo, dili sa dugo, ni sa pagbuot sa unod, ni sa pagbuot sa lalaki, apan sa Dios.

14 Ug ang Pulong nahimong unod, ug mipuyo uban kanamo, (ug kami

nakakita sa iyang himaya, ang himaya ingon sa bugtong gipakatawo sa Amahan,) puno sa grasya ug kamatuoran.

15 Si Juan nagpamatuod mahitungod kaniya, ug misinggit, nga nagingon, Kini mao siya nga kang kinsa akong gihisgotan, Siya nga nagaabot sunod kanako gipalabi una kanako: kay siya una kanako.

16 Ug sa iyang pagkapuno tanan kami nakadawat, ug grasya tungod sa grasya.

17 Kay ang balaod gikahatag pinaagi ni Moses, apan ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi ni Jesus Cristo.

18 Walay tawo nga nakakita sa Dios sa bisan unsa nga panahon; ang bugtong gipakatawo nga Anak, nga anaa sa sabakan sa Amahan, siya ang nagpahayag kaniya.

19 Ug kini mao ang pamatuod ni Juan, sa diha nga ang mga Judeo mipadala sa mga pari ug mga Levihanon gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, Kinsa ba ikaw?

20 Ug siya mitug-an, ug wala maglimod; apan mitug-an, Ako dili mao ang Cristo.

21 Ug sila nangutana kaniya, Nan unsa man? Ikaw ba mao si Elias? Ug siya miingon, Ako dili mao. Ikaw ba kad-tong profeta? Ug siya mitubag, Dili.

22 Unya miingon sila ngadto kaniya, Kinsa ba ikaw? aron kami adunay ikahatag nga tubag ngadto kanila nga nagpadala kanamo. Unsa ang imong ikasulti mahitungod sa imong kaugalingon?

23 Siya miingon, Ako mao ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Himoa nga tul-id ang dalan sa Ginoo, sama sa giingon ni profeta Esaias.

24 Ug sila nga mga gipadala gikan sa mga Fariseo.

25 Ug sila nangutana kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Nan ngano nga nagabaptismo ikaw, kon ikaw dili mao ang Cristo, ni si Elias, ni ang profeta?

26 Si Juan mitubag kanila, nga nagaingon, Ako nagbaptismo pinaagi sa tubig: apan adunay usa nga nagatindog uban kaninyo, kang kinsa kamo wala makaila;

27 Siya mao kini, kinsa nagaanhi sunod kanako gipalabi una kanako, kang kinsang higot sa sapatos ako dili takos sa pagbadbad.

28 Kining mga butanga nangahimo didto sa Betabara unahan sa Jordan, diin si Juan nagabaptismo.

29 Sa sunod nga adlaw si Juan nakakita ni Jesus nga nagapadulong ngadto kaniya, ug nagaingon, Tan-awa ang Nating Karnero sa Dios, nga nagakuha sa sala sa kalibutan.

30 Kini mao siya nga kang kinsa ako miingon, Sunod kanako nagaabot ang usa ka tawo nga gipalabi una kanako: kay siya una kanako.

31 Ug ako wala nakaila kaniya: apan aron siya gayud mapadayag ngadto sa Israel, busa ako mianhi nga nagabaptismo pinaagi sa tubig.

32 Ug si Juan nagpamatuod, nga nagaingon, Ako nakakita sa Espiritu nga nagakunsad gikan sa langit sama sa usa ka salampati, ug kini nagpabilin diha kaniya.

33 Ug ako wala nakaila kaniya: apan siya nga nagpadala kanako sa pagbaptismo pinaagi sa tubig, mao ang miingon ngari kanako, Nganha kang kinsa ikaw makakita sa Espiritu nga magakunsad, ug magapabilin diha kaniya, kini siya mao ang magabaptismo pinaagi sa Balaang Espiritu.

34 Ug ako nakakita, ug nagpamatuod nga kini mao ang Anak sa Dios.

35 Usab sa sunod nga adlaw human si Juan mitindog, ug ang duha sa iyang mga tinun-an;

36 Ug sa nagatan-aw nganha ni Jesus samtang siya naglakaw, siya nagaingon, Tan-awa ang Nating Karnero sa Dios!

37 Ug ang duha ka tinun-an nakadungog kaniya nga nagsulti, ug sila misunod ni Jesus.

38 Unya si Jesus miliso, ug nakakita kanila nga nagasunod, ug nagaingon ngadto kanila, Unsa ang gipangita ninyo? Sila miingon ngadto kaniya, Rabbi, (nga sa pag-ingon, ginahubad nga, Magtutudlo,) diin ikaw nagapuyo?

39 Siya nagaingon ngadto kanila, Dali ug tan-awa. Sila miadto ug nakakita diin siya nagpuyo, ug mipabilin uban kaniya nianang adlaw: kay kadto hapit na ang ikanapulo nga takna.

40 Usa sa duha nga nakadungog ni Juan nga nagsulti, ug misunod kaniya, mao si Andreo, nga igsoon ni Simon Pedro.

41 Siya unang nagapangita sa iyang kaugalingon nga igsoon nga si Simon, ug nagaingon ngadto kaniya, Kami nakakaplag sa Mesias, nga, ginahubad, ang Cristo.

42 Ug siya midala kaniya ngadto ni Jesus. Ug sa diha nga si Jesus mitan-aw kaniya, siya miingon, Ikaw mao si Simon ang anak ni Jonas: ikaw pagatawgon nga Cefas, nga sa paghubad, Usa ka bato.

43 Sa pagkasunod nga adlaw si Jesus buot moadto sa Galilea, ug nakakaplag ni Felipe, ug nagaingon ngadto kaniya, Sunod kanako.

44 Karon si Felipe taga Betsaida, ang syudad Andreo ug Pedro.

45 Si Felipe nakakaplag ni Nataniel, ug nagaingon ngadto kaniya, Kami nakakaplag kaniya, kang kinsa si Moses diha sa balaod, ug sa mga profeta, nagsulat, si Jesus sa Nazaret, ang anak ni Jose.

46 Ug si Nataniel miingon ngadto kaniya, Aduna bay bisan unsang maayong butang nga magagikan sa Nazaret? Si Felipe nagaingon ngadto kaniya, Dali ug tan-awa.

unsang butang nga pinaagi niana ang imong igsoon mapandol, o masilo, o nahimong maluya.

22 Nakabaton ka ba og pagtoo? batoni kini diha sa imong kaugalingon sa atubangan sa Dios. Malipayon siya nga wala nagahukom sa silot sa iyang kaugalingon diha sa butang nga iyang ginatugot.

23 Ug siya nga nagaduhaduha hinukman na sa silot kon siya mokaon, tungod kay siya wala nagakaon diha sa pagtoo: kay ang bisan unsa nga dili gumikan sa pagtoo sala.

KAPITULO 15

NAN kita nga mga malig-on kinahanglan nga mopas-an sa mga kaluyahon sa mga huyang, dili sa pagpahimuot sa atong kaugalingon.

2 Tugoti ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang silingan alang sa iyang kaayohan ngadto sa pagkalig-on.

3 Kay bisan si Cristo wala nagpahimuot sa iyang kaugalingon: apan, ingon sa nahisulat, Ang mga pagtamay nila nga mitamay kanimo nahulog ngari kanako.

4 Kay ang bisan unsang mga butang nga gisulat sa kanhiay nga panahon kini gisulat alang sa atong pagkat-on, aron kita pinaagi sa pagkamapailobon ug paglipay sa mga kasulatan unta makabaton og paglaum.

5 Karon ang Dios sa pagkamapailobon ug kalipay nagtugot kaninyo nga mahimong managsama sa humahuna ang usa ngadto sa usa sumala ni Cristo Jesus:

6 Aron nga kamo pinaagi sa usa ka hunahuna ug usa ka baba maghimaya sa Dios, bisan ang Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo.

7 Tungod niini magdinawatay kamo sa usa ug usa, maingon nga si Cristo usab midawat kanato ngadto sa himaya sa Dios.

8 Karon ako mag-ingon nga si Jesus Cristo kaniadto usa ka alagad alang sa

pagkatinuli tungod sa kamatuoran sa Dios, aron sa paglig-on sa mga saad nga gihiimo ngadto sa mga amahan:

9 Ug aron ang mga Hentil makahimo sa paghimaya sa Dios tungod sa iyang kalooy; ingon sa nahisulat, Tungod niini nga hinungdan ako magsugid kanimo diha sa mga Hentil, ug mag-awit nganha sa imong ngalan.

10 Ug usab siya nagaingon, Paglipay, kamong mga Hentil, uban sa iyang katawhan.

11 Ug usab, Pagdayeg sa Ginoo, kamong tanan nga mga Hentil; ug ituboy siya, kamong tanan nga katawhan.

12 Ug usab, si Esaias nagaingon, Aduna unyay usa ka gamot ni Jesse, ug siya nga motindog aron sa paghari ibabaw sa mga Hentil; diha kaniya ang mga Hentil mosalig.

13 Karon ang Dios sa paglaum magpuno kaninyo uban sa tanang kalipay ug kalinaw diha sa pagkamatinoohon, aron kamo magdagaya diha sa paglaum, pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.

14 Ug ako sa akong kaugalingon usab masaligon mahitungod kaninyo, akong mga kaigsoonan, nga kamo usab puno sa pagkamaayo, puno sa tanang kahibalo, makahimo usab sa pagtambag sa usa ug usa.

15 Hinuon, mga igsoon, ako nakasulat sa labaw pa kamaisogon nganha kaninyo diha sa pipila ka paagi, sama sa pagpahinumdom kaninyo, tungod sa grasya nga gikahatag ngari kanako sa Dios,

16 Aron ako mahimong alagad ni Jesus Cristo ngadto sa mga Hentil, nga nagaalagad sa maayong balita sa Dios, aron ang mga halad sa mga Hentil mahimong madawat, ingon nga gibalaan pinaagi sa Balaang Espiritu.

17 Busa aduna akoy gibatonan nga sa unsa ako mahimo nga maghimaya pinaagi ni Jesus Cristo diha niadtong mga butang nga alang sa Dios.

18 Kay dili ako mangahas sa pagsulti og bisan unsa niadtong mga butang

KAPITULO 14

SIYA nga huyang diha sa pagtoo dawata ninyo, apan dili ngadto sa maduhaduhaon nga mga panaglantuhi.

2 Kay ang usa nagatoo nga siya mahimong mokaon sa tanang mga butang: ang usa, kinsa huyang, nagakaon sa mga utanon.

3 Ayaw tugoti siya nga nagakaon nga motamay kaniya nga wala magakaon; ug ayaw tugoti siya nga wala nagakaon sa paghukom kaniya nga nagakaon: kay ang Dios midawat kaniya.

4 Kinsa ba ikaw nga nagahukom sa sulugoon sa lain tawo? ngadto sa iyang kaugalingon nga agalon siya nagatindog o mapukan. Oo, siya patindogon: kay ang Dios makahimo sa pagpatindog kaniya.

5 Ang usa ka tawo nagaila og usa ka adlaw nga labaw kay sa uban: ang lain nagaila sa matag adlaw nga managsama. Tugoti nga ang matag tawo sa hingpit madani diha sa iyang kaugalingon nga hunahuna.

6 Siya nga nagatamod sa adlaw, nagatamod niini ngadto sa Ginoo, ug siya nga wala nagatamod sa adlaw, ngadto sa Ginoo siya wala nagatamod niini. Siya nga nagakaon, nagakaon ngadto sa Dios, kay siya nagahatag sa Dios og mga pasalamat; ug siya nga wala nagakaon, ngadto sa Ginoo siya wala nagakaon, ug nagahatag sa Dios og mga pasalamat.

7 Kay walay usa kanato nga nagakinabuhi sa iyang kaugalingon, ug walay tawo mamatay sa iyang kaugalingon.

8 Kay kon kita buhi, kita nagakinabuhi ngadto sa Ginoo; ug kon kita mamatay, kita mamatay ngadto sa Ginoo: busa kon kita mabuhi man, o mamatay, kita iya sa Ginoo.

9 Kay alang niining katuyoan si Cristo namatay, ug mibangon, ug nabuhi pag-usab, aron siya mahimong Ginoo sa mga patay ug sa mga buhi.

10 Apan ngano man nga ikaw naghukom sa imong igsoon? o nganong ikaw

nagatamay man sa imong igsoon? kay kitang tanan motindog sa atubangan sa lingkoranan sa paghukom nga iya ni Cristo.

11 Kay kini nahisulat, Ingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoo, ang matag tuhod mopiko ngari kanako, ug ang matag dila mosugid ngadto sa Dios.

12 Sa mao unya nga paagi ang matag usa kanato mohatag og husay sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios.

13 Busa dili na kita maghukmanay sa usa ug usa: apan hukmi hinuon kini, nga walay tawo nga magbutang og kapandolan o usa ka kahigayonan sa pagkapukan diha sa dalan sa iyang igsoon.

14 Ako nahibalo, ug ako nakasiguro pinaagi ni Ginoong Jesus, nga walay bisan unsang butang nga mahugaw sa iyang kaugalingon: apan ngadto kaniya nga nagaila sa bisan unsang butang nga mahugaw, ngadto kaniya kini mahugaw.

15 Apan kon ang imong igsoon nasubo pinaagi sa imong pagkaon, karon wala ikaw magalakaw sa gugma. Ayaw siya paglaglaga pinaagi sa imong pagkaon, alang sa kang kinsa si Cristo namatay.

16 Nan ayaw itugot nga ang inyong maayo pagadauton:

17 Kay ang gingharian sa Dios dili pagkaon ug ilimnon; apan pagkamarung, ug kalinaw, ug kalipay diha sa Balaang Espiritu.

18 Kay siya nga diha niining mga butang nagaalagad ni Cristo ikahinangop sa Dios, ug giuyonan sa mga tawo.

19 Busa kinahanglan magsunod kita sa mga butang nga nagahimo alang sa pakigdait, ug sa mga butang nga sa diin ang usa makapalig-on sa lain.

20 Kay ang kalan-on dili makadaut sa buhat sa Dios. Ang tanang mga butang sa pagkatinuod putli; apan kini dautan alang nianang tawo nga nagakaon uban sa pagkasilo.

21 Maayo ang dili pagkaon og karne, ni sa pag-inom og bino, ni sa bisan

47 Si Jesus nakakita ni Nataniel nga nagapadulong ngadto kaniya, ug nagaingon mahitungod kaniya, Tan-awa ang usa ka tinoud nga Israelinhon, diha kang kinsa walay ikasaway!

48 Si Nataniel nagaingon ngadto kaniya, Diin ikaw nakaila kanako? Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Sa wala pa si Felipe nagtawag kanimo, sa diha nga ikaw didto sa ilalum sa kahoy nga igos, ako nakakita na kanimo.

49 Si Nataniel mitubag ug nagaingon ngadto kaniya, Rabbi, ikaw mao ang Anak sa Dios; ikaw mao ang Hari sa Israel.

50 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Tungod ba kay ako miingon kanimo, nga ako nakakita kanimo ilalum sa kahoy nga igos, nga nagatoo ikaw? ikaw makakita og mas dagkung mga butang kay niini.

51 Ug siya nagaingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa umaabot kamo makakita sa langit nga maabli, ug sa mga anghel sa Dios nga nagasaka ug nagakunsad nganha sa Anak sa tawo.

KAPITULO 2

UG sa ikatulo nga adlaw dihay kasal didto sa Cana sa Galilea; ug ang inahan ni Jesus atua didto:

2 Ug sila si Jesus gipatawag, ug ang iyang mga tinun-an, ngadto sa kasal.

3 Ug sa diha nga sila nakulangan og bino, ang inahan ni Jesus nagaingon ngadto kaniya, Sila walay bino.

4 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, unsa ang akong labot kanimo? ang akong takna wala pa moabot.

5 Ang iyang inahan nagaingon ngadto sa mga sulugoon, Bisana unsa ang iyang igasulti nganha kaninyo, buhata kini.

6 Ug dihay gipahimutang didto nga unom ka tadyaw nga bato, subay sa batasan sa pagputli sa mga Judeo, nga kasudlan og duha o tulo ka metreta ang matag usa.

7 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Pun-a ang mga tadyaw sa tubig. Ug sila mipuno kanila hangtud sa baba.

8 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Pagkabo na karon, ug dad-a ngadto sa gobernador sa pista. Ug sila midala niini.

9 Sa diha nga ang tagdumalasa pista nakatitaw na sa tubig nga nahimong bino, ug wala nasayud diin kini gikan: (apan ang mga sulugoon nga mikabo sa tubig nasayud;) ang gobernador sa pista mipatawag sa pamanhonon,

10 Ug nagaingon ngadto kaniya, Ang matag tawo sa sinugdan modalit sa maayong bino; ug sa diha nga ang mga tawo nakainom na pag-ayo, unya dayon kadtong labing minos; apan ikaw nagtipig sa maayong bino hangtud karon.

11 Kini nga sinugdanan sa mga milagro gihimo ni Jesus sa Cana sa Galilea, ug mipakita sa iyang himaya; ug ang iyang mga tinun-an mitoo kaniya.

12 Tapos niini siya milugsong ngadto sa Capernaum, siya, ug ang iyang inahan, ug ang iyang mga kaigsoonan, ug ang iyang mga tinun-an: ug sila mipabilin didto sa dili daghang mga adlaw.

13 Ug ang pagsaylo sa mga Judeo haduol na, ug si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem,

14 Ug nakakaplag didto sa templo sa mga namaligya og mga baka ug mga karnero ug mga salampati, ug sa mga tig-ilis og kwarta nga nagalingkod:

15 Ug sa diha nga siya nakahimo na og usa ka latigo sa gagmay nga mga pisi, siya miabog kanilang tanan pagawas sa templo, ug sa mga karnero, ug sa mga baka; ug miyabo sa kwarta sa mga tig-ilis, ug mitumba sa mga lamesa;

16 Ug miingon ngadto kanila nga nagbaligya og mga salampati, Kuhaa kining mga butanga gikan dinhi; ayaw himoa ang balay sa akong Amahan nga usa ka balay sa patigayon.

17 Ug ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga kini nahisulat, Ang kasibot sa imong balay miakaon kanako.

18 Unya mitubag ang mga Judeo ug miingon ngadto kaniya, Unsa nga ilhanan ang ipakita nimo ngari kanamo, sa nakita nga ikaw nagabuhat niining mga butanga?

19 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Gub-a kini nga templo, ug sa tulo ka mga adlaw ako mopabaring niini.

20 Unya miingon ang mga Judeo, Kap-atan ug unom ka tuig nga gitukod kini nga templo, ug ikaw ba motukod niini sa tulo ka adlaw?

21 Apan siya misulti mahitungod sa templo sa iyang lawas.

22 Busa sa diha nga siya nabanhaw na gikan sa mga patay, ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga siya nakasulti niini ngadto kanila; ug sila mitoo sa kasulatan, ug sa pulong nga nasulti ni Jesus.

23 Karon sa diha nga siya didto sa Jerusalem atol sa pagsaylo, sa adlaw sa pista, daghan ang mitoo sa iyang ngalan, sa diha nga sila nakakita sa mga milagro nga iyang gihimo.

24 Apan si Jesus wala nagtugyansa iyang kaugalingon ngadto kanila, tungod kay siya nahibalo sa tanang mga tawo,

25 Ug wala nagkinahanglan nga adunay magpamatuod mahitungod sa tawo: kay siya nahibalo unsa ang anaa sa tawo.

KAPITULO 3

DIHAY usa ka tawo sa mga Fariseo, nga ginganlan og Nicodemo, usa ka punoan sa mga Judeo:

2 Kini siya miadto ni Jesus sa kagabhion, ug miingon ngadto kaniya, Rabbi, kami nahibalo nga ikaw usa ka magtutudlo nga gikan sa Dios: kay walay tawo nga makahimo niining mga milagro nga imong gihimo, gawas kon ang Dios uban kaniya.

3 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Gawas kon ang usa ka tawo ipanganak

pag-usab, siya dili makakita sa gingharian sa Dios.

4 Si Nicodemo nagaingon ngadto kaniya, Unsaon paghimo sa usa ka tawo nga ipanganak sa diha nga siya tigulang na? makahimo ba siya pag-sulod sa ikaduha nga higayon ngadto sa tagoangkan sa iyang inahan, ug ipanganak?

5 Si Jesus mitubag, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Gawas kon ang usa ka tawo ipanganak sa tubig ug sa Espiritu, siya dili makasulod ngadto sa gingharian sa Dios.

6 Kanang gipanganak sa unod unod man; ug kanang gipanganak sa Espiritu espiritu man.

7 Ayaw katingala nga ako miingon nganha kanimo, Kamo kinahanglan nga ipanganak pag-usab.

8 Ang hangin nagahuros diin gusto niini, ug ikaw nagapakadungog sa hinaguros niini, apan dili ikaw makasulti diin kini nagagikan, ug asa kini padulong: mao man ang matag-usa nga gianak sa Espiritu.

9 Si Nicodemo mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsaon man pagkahimo niining mga butanga?

10 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw usa ka magtutudlo sa Israel, ug wala nasayud niining mga butanga?

11 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Kami nagsulti sa among nahibaloan, ug nagpamatuod nga kami nakakita; ug kamo wala nagdawat sa among pamatuod.

12 Kon ako nakasulti kaninyo og yutan-on nga mga butang, ug kamo wala nagtoo, unsaon ninyo sa pagtoo, kon ako magsulti kaninyo sa langitnon nga mga butang?

13 Ug walay tawo nga nakasaka sa langit, apan siya nga nanaug gikan sa langit, bisan ang Anak sa tawo nga anaa sa langit.

14 Ug maingon nga si Moses miisa sa bitin didto sa kamingawan, sa samang paagi kinahanglan ang Anak sa tawo igaisa:

5 Tungod niini kamo kinahanglan nga magpasakop, dili lamang tungod sa kapungot, apan usab tungod ug alang sa konsensya.

6 Kay tungod niini nga hinungdan bayad usab kamo og buluhisan: kay sila mga alagad sa Dios, nga nagaatiman kanunay niini gayud nga butang.

7 Busa ihatag sa tanan ang angay kanila: buhis ngadto sa kang kinsa ang buhis nahiangay; bayronon ngadto sa kang kinsa ang bayronon; kahadlok ngadto sa kang kinsa ang kahadlok; pasidungog ngadto sa kang kinsa ang pasidungog.

8 Walay tawo nga utangi og bisan unsa nga butang, apan sa paghigugma sa usa ug usa: kay siya nga nagahigugma sa uban nakatuman sa balaod.

9 Kay kini, Dili ka manapaw, Dili ka magpatay, Dili ka mangawat, Dili ka magdala og bakak nga pagsaksi, Dili ka maibog; ug kon aduna pay lain nga sugo, kini sa mubo gisabot diha niini nga panultihon, nga mao kini, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

10 Ang gugma dili magbuhat og dautan ngadto sa iyang silingan: busa ang gugma mao ang katumanan sa balaod.

11 Ug nga, sa nahibalo sa panahon, nga kini karon ang husto nga panahon sa pagmata gikan sa pagkatulog: kay karon ang atong kaluwasan mas haduol pa kay sa diha nga kita mitoo.

12 Ang dakung bahin sa kagabhion napupos na, ang adlaw haduol na: busa isalikway nato ang mga buhat sa kangitngit, ug isul-ob nato ang hinagiban sa kahayag.

13 Maglakaw kita nga matinud-anon, ingon nga diha sa adlaw; dili diha sa pagpatuyang ug sa paghuboghubog, dili diha sa pagkamaulag ug kalawayan, dili diha sa pakigbingkil ug sa pagsinahay.

14 Apan isul-ob ninyo ang Ginoong Jesus Cristo, ug ayaw pagtagana alang sa unod, sa pagtuman sa mga pangibog niini.

pagpaka manggialamon diha sa inyong kaugalingong hunahuna.

17 Walay tawo nga balosan og dautan tungod sa dautan. Pagtagana og mga butang nga maayo diha sa panan-aw sa tanang mga tawo.

18 Kon kini mahimo, sumala sa inyong maaranan, pagkinabuhi nga malinawon uban sa tanang mga tawo.

19 Minahal nga mga hinigugma, ayaw ipanimalos ang inyong kaugalingon, apan hinuon hatag og dapit ngadto sa kapungot: kay kini ang nahisulat, Ang panimalos akoo; Ako ang mobalos, nagaingon ang Ginoo.

20 Busa kon ang inyong kaaway gutomon, pakan-a siya; kon siya uhawon, hatagi siya og mainom: kay sa pagbuhat sa ingon ikaw magatapok og mga baga nganha sa iyang ulo.

21 Ayaw pagpadaug sa dautan, apan dag-a ang dautan pinaagi sa maayo.

KAPITULO 13

TUGOTI nga ang matag kalag magpasakop ngadto sa mas taas nga mga kagamhanan. Kay walay kagamhanan kon dili iya sa Dios: ug ang mga kagamhanan nga anaa mga tinudlo sa Dios.

2 Busa si bisan kinsa nga nagasukol sa kagamhanan, nagasukol sa mga ordinansa sa Dios: ug sila nga nagasukol magadawat ngadto sa ilang mga kaugalingon og hukom sa silot.

3 Kay ang mga punoan dili kalisanan ngadto sa mga maayong buhat, apan sa mga dautan. Nan buot ba ikaw nga dili malisang sa mga kagamhanan? buhata sa maayo, ug ikaw makabatton og pagdayeg gikan kaniya:

4 Kay siya mao ang alagad sa Dios nganha kanimo alang sa maayo. Apan kon ikaw nagabuhat nianang dautan, pagkalisang; kay siya wala nagadala sa espada sa walay kapuslanan: kay siya mao ang alagad sa Dios, usa ka tigpanimalos sa pagpahamtang sa kapungot nganha kaniya nga nagabuhat og dautan.

30 Kay maingon nga kamo sa kapanahonan nga miagi wala nagtoo sa Dios, apan karon nakabaton sa kalooy tungod sa ilang pagkadili matinoohon:

31 Sa samang paagi usab kini sila karon wala nagtoo, aron pinaagi sa inyong kalooy sila usab makabaton og kalooy.

32 Kay ang Dios nakahukom na kaniyang tanan diha sa pagkadili matinoohon, aron siya adunay kalooy nganha sa tanan.

33 O ang kalalum sa mga bahandi sa kaalam ug kahibalo sa Dios! pagkadili masusi sa iyang mga paghukom, ug pag-ka dili matugkad sa iyang mga paagi!

34 Kay kinsa ang nakahibalo sa hunahuna sa Ginoo? o kinsa ba ang nahimo nang iyang magtatambag?

35 O kinsa ba ang unang nakahatag ngadto kaniya, ug kini mahimong igabalos kaniya pag-usab?

36 Kay gikan kaniya, ug pinaagi kaniya, ug ngadto kaniya, ang tanang mga butang: sa kang kinsa ang himaya nga walay kataposan. Amen.

KAPITULO 12

BUSA ako naghanyo kaninyo, mga Bigsoon, pinaagi sa mga kalooy sa Dios, nga kamo magtugyan sa inyong mga lawas nga usa ka buhi nga sakripisyo, balaan, makapahimuot sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pagpangalagad.

2 Ug ayaw pagpahiuyon niining kalibutana: apan pagpausab kamo pinaagi sa pagbag-o sa inyong hunahuna, aron inyong masuta unsa ang maayo, ug makapahimuot, ug hingpit, nga kabubut-on sa Dios.

3 Kay ako mag-ingon, pinaagi sa grasya nga gikahatag ngari kanako, sa matag tawo nga anaa kaninyo, sa dili paghunahuna sa iyang kaugalingon nga mas labaw pa kay sa iyang angay nga hunahunaon; apan sa paghunahuna nga maligdong, sumala sa giapod-a-

pod sa Dios ngadto sa matag usa ka tawo nga sukod sa pagtoo.

4 Kay maingon nga kita adunay daghang mga sakop diha sa usa ka lawas, ug ang tanang mga sakop wala nagbaton sa managsamang katungdanan:

5 Mao man kita, ingon nga daghan, usa ka lawas diha ni Cristo, ug ang matag-usa nga sakop sa usa ug usa.

6 Nan sa nagabaton og nagkalainlaining mga gasa sumala sa grasya nga gikahatag nganhi kanato, kon profesiya, magprofesiya kita sumala sa gidak-on sa atong pagtoo;

7 O pagpangalagad, magpaabot kita sa atong pag-alagad: o siya nga nagatudlo, diha sa pagtudlo;

8 O siya nga nagadasig, diha sa pagdasig: siya nga nagahatag, ipabuhat niya kini uban sa kayano; siya nga nagapangulo, uban sa kakugi; siya nga nagapakita og kalooy, uban sa pagka malipayon.

9 Tugoti nga ang gugma walay pagminaut. Kaligutgoti kanang dautan; numot ngadto sa maayo.

10 Pagbinatiay og kalomo sa usa ug usa uban sa inigsoon nga gugma; diha sa pagpasidungog magapalabi sa usa ug usa;

11 Dili tapulan diha sa buluhaton; mainiton diha sa espiritu; nagaalagad sa Ginoo;

12 Nagakalipay diha sa paglaum; mapailobon diha sa kasakitan; nagapadayon kanunay diha sa pag-ampo;

13 Nagapang-apod-apod ngadto sa panginahanglan sa mga balaan; natugyan ngadto sa pagka maabiabihon.

14 Panalangini sila nga naglutos kaninyo: panalangini, ug ayaw tungloha.

15 Pagkalipay uban kanila nga nagakalipay, ug hilak uban kanila nga nanaghilak.

16 Pagbaton og managsama nga hunahuna sa usa ngadto sa usa. Ayaw paghunahuna og hatag-as nga mga butang, apan pagpaubos ngadto sa mga tawo nga ubos ang kahimtang. Ayaw

15 Aron si bisan kinsa nga nagatoo diha kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing dayon.

16 Kay ang Dios nahigugma pag-ayo sa kalibutan, nga siya mihatag sa iyang bugtong gipakatawo nga Anak, aron si bisan kinsa nga nagatoo kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing walay kataposan.

17 Kay ang Dios wala mipadala sa iyang Anak dinhi sa kalibutan sa paghukom sa silot sa kalibutan; apan aron ang kalibutan pinaagi kaniya unta maluwas.

18 Siya nga nagatoo diha kaniya dili hinukman sa silot: apan siya nga wala nagatoo gihukman na sa silot, tungod kay siya wala mitoo diha sa ngalan sa bugtong gipakatawo nga Anak sa Dios.

19 Ug mao kini ang hukom sa silot, nga ang kahayag mianhi sa kalibutan, ug ang mga tawo nahigugma hinuon sa kangitngit kay sa kahayag, tungod kay ang ilang binuhatan dautan.

20 Kay ang matag usa nga nagabuhat og dautan nagadumot sa kahayag, ni nagaduol sa kahayag, basin ang iyang mga binuhatan masaway.

21 Apan siya nga nagabuhat sa kamatuoran nagaduol sa kahayag, aron ang iyang binuhatan mahimong mapadayag, nga sila nangahimo diha sa Dios.

22 Tapos niining mga butanga miadto si Jesus ug ang iyang mga tinun-an ngadto sa yuta sa Judea; ug didto siya nagpabilin uban kanila, ug nagbaptismo.

23 Ug si Juan usab nagabaptismo didto sa Enon duol sa Salim, tungod kay adunay daghang tubig didto: ug sila nangadto ug gibaptismohan.

24 Kay si Juan wala pa ikabalhug ngadto sa bilangoan.

25 Unya dihay mitumaw nga usa ka pangutana tali sa pipila ka tinun-an ni Juan ug sa mga Judeo mahitungod sa pagputli.

26 Ug sila nangadto ni Juan, ug miingon ngadto kaniya, Rabbi, siya nga

kaniadto uban kanimo unahan sa Jordan, sa kang kinsa ikaw nagapamatuod, tan-awa, kini siya nagabaptismo, ug ang tanang mga tawo nangadto kaniya.

27 Si Juan mitubag ug miingon, Ang usa ka tawo walay madawat, gawas kon kini gihatag kaniya gikan sa langit.

28 Kamo mismo nagpamatuod mahitungod kanako, nga ako miingon, Ako dili mao ang Cristo, apan nga ako gipadala una kaniya.

29 Siya nga nakapanag-ya sa pangasaw-onon mao ang pamanhonon: apan ang higala sa pamanhonon, nga nagatindog ug nagapaminaw kaniya, nagakalipay sa hilabihan tungod sa tingog sa pamanhonon: busa kini nga akong kalipay natuman.

30 Siya kinahanglan nga magatubo, apan ako kinahanglan nga magakunhod.

31 Siya nga nagaanhi gikan sa itaas labaw sa tanan: siya nga iya sa yuta yutan-on, ug nagasulti mahitungod sa yuta: siya nga nagaanhi gikan sa langit labaw sa tanan.

32 Ug unsa ang iyang nakita ug nadungog, kana iyang gipamatuod; ug walay tawo nga nagadawat sa iyang pagpamatuod.

33 Siya nga nakadawat sa iyang pagpamatuod nakabuton sa iyang selyo nga ang Dios tinoud.

34 Kay siya kinsa sa Dios gipadala nagasulti sa mga pulong sa Dios: kay ang Dios wala nagahatag sa Espiritu nga sinukod ngadto kaniya.

35 Ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug naghatag sa tanang mga butang ngadto sa iyang kamot.

36 Siya nga nagatoo sa Anak adunay kinabuhing walay kataposan: ug siya nga wala nagatoo sa Anak dili makakita sa kinabuhi; apan ang kapungot sa Dios nagapabilin diha kaniya.

KAPITULO 4

BUSA sa diha nga ang Ginoo nahibalo giunsa nga ang mga Fariseo

NAKADUNGGOG nga si Jesus nakahimo ug nakabaptismo og mas daghan pang mga tinun-an kay ni Juan,

2 (Bisan si Jesus sa iyang kaugalingon wala nagbaptismo, apan ang iyang mga tinun-an,)

3 Siya mibiya sa Judea, ug migikan pag-usab ngadto sa Galilea.

4 Ug siya kinahanglan nga moagi latas sa Samaria.

5 Unya miabot siya sa usa ka syudad sa Samaria, nga gitawag og Sicar, duol sa usa ka luna sa yuta nga gihatag ni Jacob sa iyang lalaking anak nga si Jose.

6 Karon ang atabay ni Jacob atua didto. Busa si Jesus, ingon nga naluya tungod sa iyang panaw, milingkod sa ingon sa atabay: ug kadto hapit na ang ikaunom nga takna.

7 Dihay miabot nga usa ka babaye sa Samaria aron sa pagkalos og tubig: Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Hatagi ako og mainom.

8 (Kay ang iyang mga tinun-an nangadto sa syudad aron sa pagpalit og pagkaon.)

9 Unya nagaingon ang babaye sa Samaria ngadto kaniya, Naunsa man kini nga ikaw, ingon nga usa ka Judeo, mangayo og mainom gikan kanako, nga usa ka babaye sa Samaria? kay ang mga Judeo walay pagpakigtinagdanay uban sa mga Samaritanhon.

10 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon ikaw nakahibalo sa gasa sa Dios, ug kinsa kini nga nagaingon nganha kanimo, Hatagi ako og mainom; ikaw mangayo gayud kaniya, ug siya magahatag kanimo og buhing tubig.

11 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, ikaw walay ikatimba, ug ang atabay lawom: nan asa ka man nianang buhing tubig?

12 Labaw ka pa ba sa among amahan nga si Jacob, nga mihatag kanamo sa atabay, ug miinom mismo niini, ug ang iyang mga anak, ug ang iyang mga hayop?

13 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bisan kinsa nga moinom niini nga tubig uhawon pag-usab:

14 Apan si bisan kinsa nga moinom sa tubig nga akong ihatag kaniya dili na gayud pagauhawon; apan ang tubig nga akong ihatag kaniya mahimo diha kaniya nga usa ka atabay sa tubig nga magatubod ngadto sa kinabuhing walay kataposan.

15 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, hatagi ako niini nga tubig, aron ako dili uhawon, ni moanhi pa sa pagkalos.

16 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Lakaw, tawga ang imong bana, ug ari diri.

17 Ang babaye mitubag ug miingon, Ako walay bana. Si Jesus miingon ngadto kaniya, Maayo nimo nga pagkasulti, nga Ako walay bana:

18 Kay ikaw adunay lima na ka bana; ug siya kinsa anaa kanimo karon dili imong bana: diha niana ikaw sa tinoud nagsulti.

19 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, Ako nakamatikod nga ikaw usa ka profeta.

20 Ang among mga amahan nagsimba dinhi niini nga bukid; ug kamo nagaingon, nga sa Jerusalem ang dapit diin ang mga tawo kinahanglan magsimba.

21 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, too kanako, ang takna nagaabot, sa diha nga dili na kamo dinhi niini nga bukid, ni sa Jerusalem, magsimba sa Amahan.

22 Kamo nagsimba sa wala ninyo mahibaloi kon unsa: kami nahibalo unsa ang among ginasisimba: kay ang kaluwasan iya sa mga Judeo.

23 Apan ang takna nagaabot, ug karon mao na, sa diha nga ang tinoud nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran: kay ang Amahan nagapangita sa mga ingon niana nga mosimba kaniya.

24 Ang Dios usa ka Espiritu: ug sila nga magasimba kaniya kinahanglan

9 Ug si David nagaingon, Itugot nga ang ilang lamesa mamahimong usa ka lit-ag, ug usa ka laang, ug usa ka kapan-dolan, ug usa ka balos ngadto kanila:

10 Itugot nga ang ilang mga mata mangitngitan, aron sila dili makakita, ug magabako sa ilang mga likod kanunay.

11 Unya ako mag-ingon, Nanga-pandol ba sila nga sila nangapukan man? Ang Dios dili motugot: apan hinuon pinaagi sa ilang pagkapukan ang kaluwasan miabot ngadto sa mga Hentil, aron sa paghagit kanila ngadto sa pagpangabugho.

12 Karon kon ang pagkapukan nila mao ang mga bahandi sa kalibutan, ang pagkunuhod nila ang mga bahandi sa mga Hentil; unsa ka labaw pa sa ilang kahupnganan?

13 Kay ako nakigsulti kaninyo mga Hentil, tungod kay ako mao ang apostol sa mga Hentil, ako nagapadaku sa akong katungdanan:

14 Kon sa bisan unsang paagi ako makahagit sa pagpakig-indigay kanila nga akong kauban sa unod, ug makaluwas sa pipila kanila.

15 Kay kon ang pagsalikway kanila mao ang pagpasig-uli sa kalibutan, unsa man ang pagdawat kanila, apan kinabuhi gikan sa mga patay?

16 Kay kon ang unangbunga mabalaan, ang tibuok minasa usab balaan: ug kon ang gamot balaan, maingon man ang mga sanga.

17 Ug kon ang pipila sa mga sanga gibali, ug ikaw, ingon nga usa ka ihalas nga kahoy nga olibo, gisumpay man uban kanila, ug uban kanila nagaambit sa gamot ug katambok sa kahoy nga olibo;

18 Ayaw pagpagarbo batok sa mga sanga. Apan kon ikaw magpagarbo, ikaw wala magadala sa gamot, apan ang gamot kanimo.

19 Unya ikaw mag-ingon, Ang mga sanga gibali, aron ako masumpay.

20 Maayo; tungod sa pagka dili matinoohon sila gibali, ug ikaw na-

gabarog pinaagi sa pagtoo. Ayaw pagmapahitas-on sa hunahuna, apan pagkahadlok:

21 Kay kon ang Dios wala magpalingkawas sa natural nga mga sanga, pagmatngon basin siya usab dili magpalingkawas kanimo.

22 Busa tan-awa ang pagkamaayo ug ang pagkamahigpitan sa Dios: nganha kanila nga mga nangapukan, pagkamahigpitan; apan nganha kanimo, pagkamaayo, kon ikaw magpadayon diha sa iyang pagkamaayo: kay kon dili ikaw usab iyang pagaputlon.

23 Ug sila usab, kon sila dili magpabilin sa gihapon diha sa pagkadili matinoohon, isumpay: kay ang Dios makahimo sa pagsumpay kanila pag-usab.

24 Kay kon ikaw giputol gikan sa kahoy nga olibo nga sa kinaiya ihalas, ug gisumpay nga supak sa kinaiyahan ngadto sa usa ka maayong kahoy nga olibo: unsa ka labaw pa nga kini sila, nga mao ang tinoud nga mga sanga, iga-sumpay ngadto sa ilang kaugalingong kahoy nga olibo?

25 Tungod kay ako dili buot, mga igsoon, nga kamo mahimong walay kahibalo mahitungod niini nga misteryo, basin kamo magmaalomon diha sa inyong kaugalingong mga hunahuna; nga ang pagkabuta sa usa ka bahin nahitabo sa Israel, hangtud ang kahupnganan sa mga Hentil mahiabot na.

26 Ug busa ang tibuok Israel maluwat: ingon sa nahisulat, Adunay mabot gikan sa Sion ang Manluwas, ug mopapahawa sa pagka dili diosnon gikan ni Jacob:

27 Kay kini ang akong kasabotan ngadto kanila, sa diha nga ako mokuha sa ilang mga sala.

28 Mahitungod sa maayong balita, sila mga kaaway tungod ug alang kaninyo: apan labot sa pagkapinili, sila mga hinigugma tungod ug alang sa mga amahan.

29 Kay ang mga gasa ug ang pagtawag sa Dios dili mausab.

nga ang Dios mibanhaw kaniya gikan sa mga patay, ikaw maluwas.

10 Kay pinaagi sa kasingkasing ang tawo nagatoo ngadto sa pagkamatarung; ug pinaagi sa baba ang pagsugid gihimo ngadto sa kaluwasan.

11 Kay ang kasulatan nagaingon, Si bisan kinsa nga nagatoo diha kaniya dili maulaw.

12 Kay walay kalainan tali sa Judeo ug sa Grego: kay ang mao ra nga Dios ibabaw sa tanan bahandianon ngadto sa tanan nga nagatawag nganha kaniya.

13 Kay si bisan kinsa nga magatawag sa ngalan sa Ginoo maluwas.

14 Nan unsaon man nila sa pagtawag diha kaniya kang kinsa sila wala mitoo? ug unsaon nila sa pagtoo diha kaniya sa kang kinsa sila wala nakadungog? ug unsaon nila pagkadungog kon walay magwawali?

15 Ug unsaon nila sa pagwali, gawas kon sila ipadala? ingon sa nahisulat, Pagkamatahum sa mga tiil nila nga nagawali sa maayong balita sa kalinaw, ug nagadala sa malipayong balita sa maayong mga butang!

16 Apan silang tanan wala magma-sinugtanon sa maayong balita. Kay si Esaias nagaingon, Ginoo, kinsa man ang mitoo sa among taho?

17 Busa ang pagtoo nagaabot pinaagi sa pagpaminaw, ug pagpaminaw pinaagi sa pulong sa Dios.

18 Apan ako nagaingon, Wala ba sila nakadungog? Oo sa pagkatinuod, ang ilang mga tingog miabot ngadto sa tibuok nga yuta, ug ang ilang mga pulong ngadto sa mga kinatumyan sa kalibutan.

19 Apan ako mag-ingon, Wala ba ang Israel mahibalo? Una si Moses nagaingon, Ako mohagit kaninyo sa pagpangabughon pinaagi kanila nga dili katawhan, ug pinaagi sa usa ka buangan nga nasud ako magpasuko kaninyo.

20 Apan si Esaias maisogon kaayo, ug nagaingon, Ako nakaplagan kanila nga wala nangita kanako; Ako napada-

yag ngadto kanila nga wala nangutana subay kanako.

21 Apan ngadto sa Israel siya nagaingon, Sa tibuok adlaw ako mituyhod sa akong mga kamot ngadto sa usa ka masinupakon ug malalison nga katawhan.

KAPITULO 11

NAN ako mag-ingon, Ang Dios ba misalikway sa iyang katawhan? Ang Dios dili motugot. Kay ako usab usa ka Israelinhon, gikan sa kaliwat ni Abraham, gikan sa tribo ni Benjamin.

2 Ang Dios wala mosalikway sa iyang katawhan nga iya nang nailhan nga daan. Wala ba ninyo mahibalo? unsa ang ginaingon sa kasulatan mahitungod ni Elias? giunsa niya sa paghimo og mga pangamuyo ngadto sa Dios batok sa Israel, nga nagaingon,

3 Ginoo, ilang gipatay ang imong mga profeta, ug mikalot aron pagtumpag sa imong mga halaran; ug ako nahibilin nga nag-inusara, ug ilang gitinguha ang akong kinabuhi.

4 Apan unsa ang ginaingon sa tubag sa Dios ngadto kaniya? Ako nagtagana alang sa akong kaugalingon og pito ka libo ka mga tawo, kinsa wala makapiko sa tuhod ngadto sa imahen ni Baal.

5 Nan sa samang paagi niining panahon karon adunay usa ka salin sumala sa pagpili sa grasya.

6 Ug kon pinaagi sa grasya, nan kini dili na sa mga binuhatan: kay kon mao pa ang grasya dili na grasya. Apan kon kini sa mga binuhatan, nan kini dili na grasya: kay kon mao pa ang buhat dili na buhat.

7 Nan unsa man? Ang Israel wala makaangkon sa iyang ginapangita; apan ang pagpili nakaangkon niini, ug ang uban nabutaan

8 (Sumala sa nahisulat, Ang Dios naghatag kanila sa espiritu sa pagkahinanok, mga mata aron dili sila gayud makakita, ug mga dalunggan aron sila dili gayud makadungog;) hangtud niining adlaw.

mosimba kaniya diha sa espiritu ug sa kamatuoran.

25 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Ako nahibalo nga ang Mesias moabot, nga gitawag og Cristo: sa diha nga siya moabot, siya mosulti kanamo sa tanang mga butang.

26 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako nga nagsulti nganha kanimo mao siya.

27 Ug diha niini nangabot ang iyang mga tinun-an, ug natingala nga siya nakigsulti uban sa babaye: apan walay tawo nga miingon, Unsa ang gipangita nimo? o, Ngano nga nakigsulti ikaw uban kaniya?

28 Unya ang babaye mibiya sa iyang tadyaw, ug miadto sa iyang dalan padulong ngadto sa syudad, ug nagaingon ngadto sa mga tawo,

29 Dali, tan-awa ang usa ka tawo, nga misulti kanako sa tanang mga butang nga sa kanunay akong gibuhar: dili ba kini ang Cristo?

30 Unya sila nanggawas gikan sa syudad, ug nangadto kaniya.

31 Sa maong panahon ang iyang mga tinun-an mihangyo kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kaon.

32 Apan siya miingon ngadto kanila, Ako adunay pagkaon nga wala ninyo mahibalo.

33 Busa miingon ang iyang mga tinun-an sa usa ug usa, May tawo ba nga nagdala kaniya og bisan unsa nga pagkaon?

34 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Ang akong kalan-on mao ang paghimo sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako, ug sa pagtapos sa iyang buluhaton.

35 Wala ba kamo nagaingon, Adunay upat pa ka bulan, ug unya moabot ang ting-ani? tan-awa, Ako nagaingon nganha kaninyo, Iyaha ang inyong mga mata, ug tan-awa ang kaumahan; kay sila puti na andam sa pag-ani.

36 Ug siya nga nagaani nagadawat og mga suhol, ug nagatigom og bunga ngadto sa kinabuhing dayon: aron siya

nga nagapugas ug siya nga nagaani managhiusa sa pagkalipay.

37 Ug diha niini kana nga panultihon tinoud, Ang usa nagapugas, ug usa ang nagaani.

38 Ako mipadala kaninyo aron sa pag-ani nianang wala ninyo hagai: ang uban nga mga tawo naghago, ug kamo nagsulod ngadto sa ilang mga hingaon.

39 Ug daghan sa mga Samarianhon niadto nga syudad mitoo kaniya tungod sa gisulti sa babaye, nga nagpamatuod, Siya nagsulti kanako sa tanan nga sa kanunay akong gibuhar.

40 Busa sa diha nga ang mga Samarianhon nangadto kaniya, sila mihangyo kaniya nga siya magpabilin uban kanila: ug siya mipuyo didto og duha ka adlaw.

41 Ug daghan pang mitoo tungod sa iyang kaugalingong pulong;

42 Ug miingon ngadto sa babaye, Karon kami nagtoo, dili tungod sa imong gipanulti: kay kami nakadungog kaniya sa among mga kaugalingon, ug nahibalo nga kini mao gayud ang Cristo, ang Manluluwas sa kalibutan.

43 Karon human sa duha ka adlaw siya migikan didto, ug miadto sa Galilea.

44 Kay si Jesus sa iyang kaugalingon nagpamatuod, nga ang usa ka profeta walay pasidungog diha sa iyang kaugalingon nga dapit.

45 Unya sa diha nga siya nahiadto sa Galilea, ang mga Galileanhon midawat kaniya, ingon nga nakakita sa tanang mga butang nga iyang gihimo sa Jerusalem atol sa pista: kay sila usab nangadto man sa pista.

46 Busa si Jesus miadto pag-usab sa Cana sa Galilea, diin siya didto mihimo sa tubig nga bino. Ug dihay usa ka tawo nga halangdon, kang kansang lalaking anak nasakit didto sa Capernaum.

47 Sa diha nga siya nakadungog nga si Jesus miabot gikan sa Judea ngadto sa Galilea, siya miadto kaniya, ug mihangyo kaniya nga siya molugsong, ug

moayo sa iyang anak: kay siya anaa sa himasyon nga kahimtang.

48 Unya miingon si Jesus ngadto kaniya, Gawas kon kamo makakita og mga ilhanan ug mga kahibulongan, kamo dili motoo.

49 Ang tawong halangdon nagaingon ngadto kaniya, Sir, lugsong sa dili pa ang akong anak mamatay.

50 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Adto sa imong padulngan; ang imong anak buhi. Ug ang tawo mitoo sa pulong nga nasulti ni Jesus ngadto kaniya, ug siya miadto sa iyang padulngan.

51 Ug sa diha nga siya karon nagalugsong, ang iyang mga sulugoon mitagbo kaniya, ug misulti kaniya, nga nagaingon, Ang imong anak buhi.

52 Unya siya nangutana gikan kanila sa takna sa pagsugod niya sa pagkaayo. Ug sila miingon ngadto kaniya, Kagahapon sa ikapito nga takna ang hilanat mibiya kaniya.

53 Busa ang amahan nahibalo nga kini mao ang takna, nga si Jesus miingon ngadto kaniya, Ang imong anak buhi: ug sa iyang kaugalingon mitoo, ug ang iyang tibuok panimalay.

54 Kini na usab ang ikaduhang milagro nga gihimo ni Jesus, sa diha nga siya miabot sa Galilea gikan sa Judea.

KAPITULO 5

HUMAN niini dihay usa ka pista sa mga Judeo; ug si Jesus mitungas sa Jerusalem.

2 Karon didto sa Jerusalem duol sa merkado sa mga karnero adunay usa ka lim-aw nga kaligoanan, nga gitawag sa Hebreohanon nga pinulongan og Betesda, nga adunay lima ka pasilonganan.

3 Dinhi niini nanaghigda ang usa ka dakung panon sa mga tawo nga maluyahon, mga buta, mga kimpang, mga paralitiko, nga nag-paabot sa pagkutaw sa tubig.

4 Kay sa usa ka panahon usa ka angel mikanaug, ug mikutaw sa tubig: unya si bisan kinsa nga nakauna sa

pagtaak human sa pagkutaw sa tubig naayo sa bisan unsa nga sakit nga anaa kaniya.

5 Ug may usa ka tawo nga atua didto, nga adunay balatian katloan ug walo na ka tuig.

6 Sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga naghigda, ug nakahibalo nga siya sa dugay na karon nga panahon anaa niana nga kahimtang, siya nagaingon ngadto kaniya, Buot ka ba nga mamaayo?

7 Ang tawo nga maluyahon mitubag kaniya, Sir, ako walay tawo, nga mobutang kanako ngadto sa lim-aw nga kaligoanan, sa diha nga ang tubig gikutaw: apan samtang ako nagaadto, adunay lain nga nagalusad una kanako.

8 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Bangon, dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw.

9 Ug dihadiha ang tawo naayo, ug midala sa iyang higdaanan, ug milakaw: ug sa samang adlaw mao ang igpapahulay.

10 Busa ang mga Judeo miingon ngadto kaniya nga naayo, Kini ang adlaw nga igpapahulay: dili subay sa balaod alang kanimo sa pagdala sa imong higdaanan.

11 Siya mitubag kanila, Siya nga nag-ayo kanako, mao ang miingon ngari kanako, Dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw.

12 Unya nangutana sila kaniya, Unsang tawhana kana nga miingon nganha kanimo, Dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw?

13 Ug siya nga naayo wala masayod kinsa kadto: kay gipahilayo ni Jesus ang iyang kaugalingon, sanglit usa ka panon sa katawhan ang anaa sa mao nga dapit.

14 Human niini si Jesus nakakaplag kaniya sa templo, ug miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ikaw naayo na: ayaw na pagpakasala pa, basin usa ka labi pang dautan nga butang moabot kanimo.

15 Ang tawo mibiya, ug misulti sa mga Judeo nga kadto mao si Jesus, nga nakaayo kaniya.

22 Unsa man kon ang Dios, nga buot magpakita sa iyang kapungot, ug sa paghimo sa iyang gahum nga mahibaloan, milahutay uban sa dakung pagka mainantuson sa mga sudlanan sa kapungot nga angay ngadto sa pagkalaglag:

23 Ug aron siya makahimo sa pagpahibalo sa mga bahandi sa iyang himaya nganha sa mga sudlanan sa kalooy, nga iya nang naandam kaniadto pa ngadto sa himaya,

24 Bisan kanato, kang kinsa siya nagtawag, dili sa mga Judeo lamang, apan sa mga Hentil usab?

25 Sama sa iyang ginaingon usab diha sa Oseas, Ako motawag kanila nga akong katawhan, nga kaniadto dili akong katawhan; ug kaniya nga hini-gugma, nga kaniadto dili hinigugma.

26 Ug kini mahitabo, nga diha sa dapit diin kini giingon ngadto kanila, Kamo dili akong katawhan; didto sila pagatawgon nga mga anak sa buhi nga Dios.

27 Si Esaias usab nagatuaw mahitungod sa Israel, Bisan nga ang gidaghanon sa mga anak sa Israel mahisama sa balas sa dagat, ang nahibilin maluwas:

28 Kay iyang taposon ang buluhaton, ug moputol sa pagpamubo niini diha sa pagkamatarung: tungod kay sa usa ka hamubo nga buhat ang Ginoo mohimo ibabaw sa yuta.

29 Ug sama nga si Esaias miingon kaniadto, Kon wala pa ang Ginoo sa mga Kasundalohan nagbilin kanato og usa ka kaliwat, kita nahisama na unta sa Sodom, ug nahimo na unta nga sama sa Gomora.

30 Nan unsa man ang atong isulti? Nga ang mga Hentil, nga wala nagsunod subay sa pagkamatarung, nakakab-ot ngadto sa pagkamatarung, bisan pa ang pagkamatarung nga iya sa pagtoo.

31 Apan ang Israel, nga nagsunod subay sa balaod sa pagkamatarung, wala makakab-ot ngadto sa balaod sa pagkamatarung.

32 Ngano man? Tungod kay sila wala mangita niini pinaagi sa pagtoo, apan maingon nga kini pinaagi sa mga buhat sa balaod. Kay sila nangapandol nianang bato nga makapandol;

33 Ingon sa nahisulat, Tan-awa, ako nagpahiluna diha sa Sion og usa ka bato nga makapandol ug dakung bato sa pagkasilo: ug si bisan kinsa nga nagatoo nganha kaniya dili maulawan.

KAPITULO 10

MGA igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing ug pag-ampo ngadto sa Dios alang sa Israel mao, nga sila unta mangaluwas.

2 Kay ako nagpamatuod mahitungod kanila nga sila adunay kasibot sa Dios, apan dili sumala sa kahibalo.

3 Kay sila ingon nga mga walay kahibalo sa pagkamatarung sa Dios, ug naningkamot sa pagtukod sa ilang kaugalingon nga pagkamatarung, wala ipailalum ang ilang mga kaugalingon sa pagkamatarung sa Dios.

4 Kay si Cristo mao ang kataposan sa balaod alang sa pagkamatarung sa matag-usa nga nagatoo.

5 Kay si Moses nagahulagway sa pagkamatarung nga iya sa balaod, Nga ang tawo nga nagabuhad niadtong mga butanga mabuhi pinaagi kanila.

6 Apan ang pagkamatarung nga iya sa pagtoo nagasulti sa ingon niini nga paagi, Ayaw pag-ingon diha sa imong kasingkasing, Kinsa ang mosaka ngadto sa langit? (nga sa ato pa, sa pagdala ni Cristo paubos gikan sa itaas:)

7 O, Kinsa ang manaug ngadto sa kahiladman? (nga sa ato pa, sa pagdala ni Cristo pag-usab gikan sa mga patay.)

8 Apan unsa ang ginaingon niini? Ang pulong haduol kanimo, bisan diha sa imong baba, ug diha sa imong kasingkasing: nga mao, ang pulong sa pagtoo, nga among giwali;

9 Nga kon imong isugid pinaagi sa imong baba ang Ginoong Jesus, ug magatoo diha sa imong kasingkasing

38 Kay ako masaligon, nga walay kamatayon, ni kinabuhi, ni mga anghel, ni mga punoan, ni mga gahum, ni mga butang karon, ni mga butang nga umaabot,

39 Ni kahabugon, ni giladmon, ni bisan unsa pang uban nga minugna, nga makahimo sa pagpahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa ni Cristo Jesus nga atong Ginoo.

KAPITULO 9

AKO nagasulti sa kamatuoran diha ni Cristo, ako wala nagbakak, ang akong konsensya usab nagapamatuod kanako diha sa Balaang Espiritu,

2 Nga ako adunay dakung kabugaton ug padayon nga kasubo dinhi sa akong kasingkasing.

3 Kay ako nakapangandoy nga ang akong kaugalingon natinunglo gikan ni Cristo alang sa akong kaigsoonan, nga akong kabanay sumala sa unod:

4 Kinsa mga Israelinhon; ngadto sa kang kinsa gipanag-iyang ang pagkasinagop, ug ang himaya, ug ang mga kasabotan, ug ang paghatag sa balaod, ug ang pagpangalagad sa Dios, ug ang mga saad;

5 Kang kinsa ang mga amahan, ug gikan kang kinsa mahitungod sa unod si Cristo miabot, kinsa labaw sa tanan, Dios nga bulahan sa walay kataposan. Amen.

6 Dili nga daw ang pulong sa Dios wala nagpulos. Kay dili silang tanan Israel, nga mga iya sa Israel:

7 Ni, tungod kay sila mao ang kaliwat ni Abraham, nga silang tanan mga anak: apan, Diha ni Isaac ang imong kaliwat pagatawgon.

8 Nga sa ato pa, Sila nga mga anak sa unod, kini sila dili mao ang mga anak sa Dios: apan ang mga anak sa saad mao ang giisip alang sa kaliwat.

9 Kay mao kini ang pulong sa saad, niini nga panahon ako moanhi, ug si Sara makabaton og usa ka anak nga lalaki.

10 Ug dili nga kini lamang; apan sa diha nga si Rebecca usab nagsamkon

pinaagi sa usa, bisan pinaagi sa atong amahan nga si Isaac;

11 (Kay ang mga anak ingon nga wala pa mahimugso, ni nakabuhat na og bisan unsa nga maayo o dautan, aron ang katuyoan sa Dios sumala sa pagpili matuman, dili tungod sa binuhatan, apan tungod kaniya nga nagatawag;)

12 Kini giingon ngadto kaniya, Ang magulang moalagad sa manghod.

13 Ingon sa nahisulat, si Jacob akong gihigugma, apan si Esau akong gidumtan.

14 Nan unsa man ang atong isulti? Aduna bay pagka dili matarung sa Dios? Ang Dios dili motugot.

15 Kay siya nagaingon ngadto ni Moses, Ako may kalooy ngadto sa kang kinsa ako may kalooy, ug ako may kahangawa ngadto sa kang kinsa ako may kahangawa.

16 Busa dili kini gikan kaniya nga nagabuot, ni gikan kaniya nga nagadagan, apan gikan sa Dios nga nagapakita og kalooy.

17 Kay ang kasulatan nagaingon ngadto ni Faraon, Bisan alang niining maong katuyoan ako mipatindog kaniimo, aron ako makapakita sa akong gahum diha kanimo, ug aron ang akong ngalan mapahayag sa matag dapit sa tibuok kalibutan.

18 Busa siya nagbaton og kalooy nganha sa kang kinsa siya magabaton og kalooy, ug sa kang kinsa siya buot siya nagapagahi.

19 Unya mosulti ba ikaw ngari kanako, Ngano nga siya nakakaplag pa man og sayop? Kay kinsa ang makasupak sa iyang kabubut-on?

20 Wala apan, O tawo, kinsa ba ikaw nga nagatubag batok sa Dios? Ang butang ba nga giuomol mag-ingon ngadto kaniya nga nagaumol niini, Ngano nga ikaw nagbuhat kanako sa ingon?

21 Wala bay gahum ang magkokolon ibabaw sa yuta nga kolonon, nga gikan sa mao ra nga umolonon sa paghimo sa usa ka sudlanan ngadto sa kadunggan, ug sa lain ngadto sa kaulawan?

16 Ug busa ang mga Judeo milutos ni Jesus, ug naningkamot sa pagpatay kaniya, kay siya naghimo niining mga butang atol sa adlaw nga igpapahulay.

17 Apan si Jesus mitubag kanila, Ang akong Amahan nagabuhat hangtud karon, ug ako nagbuhat.

18 Busa ang mga Judeo labi pang naningkamot sa pagpatay kaniya, tungod kay dili lamang nga siya nakalapas sa adlaw nga igpapahulay, apan miingon usab nga ang Dios iyang Amahan, nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga katumbas sa Dios.

19 Unya mitubag si Jesus ug miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako nagaingon nganha kaninyo, Ang Anak walay mahimo sa iyang kaugalingon, apan unsa ang iyang nakita nga gibuhat sa Amahan: kay ang bisan unsang mga butang nga iyang ginabadlong, sa samang paagi kini usab ang ginabadlong sa Anak.

20 Kay ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug nagapakita kaniya sa tanang mga butang nga gibuhat sa iyang kaugalingon: ug siya mopakita kaniya og labi pang dagku nga mga buhat kay niini, aron kamo matingala.

21 Kay maingon nga ang Amahan nagapabangon sa mga patay, ug nagabuhi kanila; bisan sa ingon ang Anak magabuhi sa kang kinsa nga buot niya.

22 Kay ang Amahan wala nagahukom sa tawo, apan nagtugyansa tanang paghukom ngadto sa Anak:

23 Aron ang tanang tawo magpasidungog gayud sa Anak, bisan ingon nga sila nagpasidungog sa Amahan. Siya nga wala nagapasidungog sa Anak wala nagapasidungog sa Amahan nga mao ang nagpadala kaniya.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagapaminaw sa akong pulong, ug nagatoo kaniya nga mipadala kanako, adunay kinabuhing walay kataposan, ug dili moadto sa pagka hinukman sa silot; apan miagi na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

25 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang takna nagaabot, ug karon mao na, sa diha nga ang mga patay makadungog sa tingog sa Anak sa Dios: ug sila nga makadungog mabuhi.

26 Kay maingon nga ang Amahan adunay kinabuhi diha sa iyang kaugalingon; busa siya mihatag ngadto sa Anak sa pagbaton og kinabuhi diha sa iyang kaugalingon;

27 Ug naghatag usab kaniya sa kagahum sa pagpahamtang og hukom, tungod kay siya ang Anak sa tawo.

28 Ayaw katingala niini: kay ang takna nagaabot, nga sa diin ang tanan nga anaa sa mga lubong makadungog sa iyang tingog,

29 Ug manggawas; sila nga nakabuhat og maayo, ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi; ug sila nga nakabuhat og dautan, ngadto sa pagkabanhaw sa pagkahinukman sa silot.

30 Ako sa akong kaugalingon dili makahimo og bisan unsa: sumala sa akong nadungog, ako naghukom: ug ang akong paghukom matarung; tungod kay ako wala mangita sa akong kaugalingon nga pagbuot, apan ang pagbuot sa Amahan nga nagpadala kanako.

31 Kon ako magdala og pagpamatuod mahitungod sa akong kaugalingon, ang akong pagpamatuod dili tinoud.

32 Adunay lain nga nagadala sa pagpamatuod mahitungod kanako; ug ako nahibalo nga ang pagpamatuod nga iyang gipamatuod mahitungod kanako tinoud.

33 Kamo nagpadala ngadto ni Juan, ug siya nagpamatuod mahitungod sa kamatuoran.

34 Apan ako wala magdawat og pagpamatuod nga gikan sa tawo: apan kining mga butanga akong gisulti, aron nga kamo unta mangaluwat.

35 Siya usa ka nagasiga ug nagadan-ag nga kahayag: ug kamo buot sa usa ka panahon nga maglipay diha sa iyang kahayag.

36 Apan ako adunay labi pang daku nga saksi kay kang Juan: kay ang mga buhat nga gihatag sa Amahan ngari kanako aron taponon, ang maong mga buhat nga akong gihimo, nagpamatuod mahitungod kanako, nga ang Amahan nagpadala kanako.

37 Ug ang Amahan sa iyang kaugalingon, nga nagpadala kanako, nakapamatuod mahitungod kanako. Kamo wala nakadungog sa iyang tingog sa bisan unsa nga panahon, ni nakakita sa iyang panagway.

38 Ug kamo wala magbaton sa iyang pulong nga nagapabilin diha kaninyo: kay kinsa ang iyang gipadala, kaniya kamo wala motoo.

39 Susiha ang mga kasulatan; kay diha kanila kamo naghunahuna nga kamo adunay kinabuhing dayon: ug sila mao sila ang nagpamatuod mahitungod kanako.

40 Ug kamo dili moari kanako, aron kamo unta makabaton og kinabuhi.

41 Ako dili modawat og pasidungog gikan sa mga tawo.

42 Apan ako nahibalo kaninyo, nga kamo wala nagbaton sa gugma sa Dios diha kaninyo.

43 Ako mianhi sa ngalan sa akong Amahan, ug kamo wala magdawat kanako: kon lain ang moanhi sa iyang kaugalingong ngalan, kaniya kamo modawat.

44 Unsaon man ninyo pagtoo, nga nagdawat og pasidungog sa usa ug usa, ug wala mangita sa pasidungog nga nagagikan sa Dios lamang?

45 Ayaw paghunahuna nga ako magsumbong kaninyo ngadto sa Amahan: anaay usa nga nagasumbong kaninyo, bisan si Moses, sa kang kinsa kamo nagsalig.

46 Kay kon kamo nagtoo pa ni Moses, kamo unta nagtoo kanako: kay siya nagsulat mahitungod kanako.

47 Apan kon kamo wala motoo sa iyang mga sinulat, unsaon ninyo sa pagtoo sa akong mga pulong?

KAPITULO 6

HUMAN niining mga butanga si Jesus mitabok sa dagat sa Galilea, nga mao ang dagat sa Tiberias.

2 Ug usa ka dakung panon misunod kaniya, tungod kay sila nakakita sa iyang mga milagro nga iyang gihimo nganha kanila nga mga masakiton.

3 Ug si Jesus mitungas ngadto sa usa ka bukid, ug didto siya milingkod uban sa iyang mga tinun-an.

4 Ug ang pagsaylo, usa ka pista sa mga Judeo, duol na.

5 Unya sa diha nga si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug nakakita sa usa ka dakung panon nga nagpadulong ngadto kaniya, siya nagaingon ngadto ni Felipe, Asa kita mopalit og tinapay, aron kini sila makakaon?

6 Ug kini giingon niya aron sa pag-sulay kaniya: kay siya sa iyang kaugalingon nahibalo na unsa ang iyang buhaton.

7 Si Felipe mitubag kaniya, Ang duha ka gatos ka denario nga bili sa tinapay dili paigo alang kanila, aron ang matag usa kanila makakaon og diyotay.

8 Usa sa iyang mga tinun-an, si Andreo, igsoon ni Simon Pedro, nagaingon ngadto kaniya,

9 May usa ka batan-on nga lalaki dinhi, nga adunay lima ka tinapay nga sebada, ug duha ka gagmay nga isda: apan unsa man kini sila diha sa hilabihan kadaghan?

10 Ug si Jesus miingon, Palingkora ang mga tawo. Karon dihay daghang sagbot sa dapit. Busa ang mga lalaki milingkod, sa kadaghanon nga mga lima ka libo.

11 Ug si Jesus mikuha sa mga tinapay; ug sa diha nga siya nakahatag og mga pasalamat, siya miapod-apod ngadto sa mga tinun-an, ug ang mga tinun-an ngadto kanila nga nanaglingkod; og sa samang paagi ang mga isda sumala sa ilang gusto.

12 Sa diha nga sila nangabusog, siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an,

mga isigkamanunod uban ni Cristo; kon mao man nga kita nag-antos uban kaniya, aron nga kita usab pagahimayon pagtingob.

18 Kay ako nag-isip nga ang mga pag-antos niining panahona karon dili takos itandi sa himaya nga igapadayag dinhi kanato.

19 Kay ang mainiton nga pagpaabot sa minugna nagahulul alang sa pagpadayag sa mga anak sa Dios.

20 Kay ang minugna nahimong ilalum sa kakawangan, dili sa kinabubut-on, apan tungod kaniya kinsa mipalalum niini diha sa paglaum,

21 Tungod kay ang minugna mismo ipalingkawas usab gikan sa pagkaulipon sa pagkadunot ngadto sa mahimayon nga kagawasan sa mga anak sa Dios.

22 Kay kita nahibalo nga ang tibuk nga kamugnaan nagaagulo ug naga-antos sa kasakit pagtingob hangtud karon.

23 Ug dili lamang sila, apan ang atong kaugalingon usab, nga nagabatton sa unang mga bunga sa Espiritu, bisan kita mismo nag-agulo sulod sa atong mga kaugalingon, nga nagahulul sa pagsagop, nga mao, ang pagtubos sa atong lawas.

24 Kay kita naluwas pinaagi sa paglaum: apan ang paglaum nga makita dili paglaum: kay unsa ang makita sa usa ka tawo, ngano nga siya molaum pa man?

25 Apan kon kita maglaum alang nianang dili nato makita, nan kita uban sa pagpailob magpaabot alang niini.

26 Sa sama nga paagi ang Espiritu usab nagatabang sa atong kahuyangon: kay kita wala mahibalo kon unsa ang atong kinahanglang iampo sumala sa nahiangay kanato: apan ang Espiritu sa iyang kaugalingon nagahimo og mga pangamuyo alang kanato uban sa mga pag-agulo nga dili malitok.

27 Ug siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nakahibalo unsa ang hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya

nagahimo og pangamuyo alang sa mga balaan sumala sa kabubut-on sa Dios.

28 Ug kita nahibalo nga ang tanang mga butang naghiusa sa pagbuhat alang sa kaayohan ngadto kanila nga nahigugma sa Dios, ngadto kanila kinsa mao ang mga tinawag sumala sa iyang katuyoan.

29 Kay si kinsa iyang giila nang daan, iya usab nga gikatakda nang daan nga mahisama ngadto sa dagway sa iyang Anak, aron nga siya mahimong panganaay diha sa daghang kaigsoonan.

30 Dugang pa si kinsa nga iyang gikatakda nang daan, kanila siya usab nagtawag: ug si kinsa nga iyang gitawag, sila iya usab nga gipakamatarung: ug si kinsa nga iyang gipakamatarung, sila usab iyang gihimaya.

31 Nan unsa man ang atong isulti ngadto niining mga butanga? Kon ang Dios dapig kanato, kinsa man ang makigbatok kanato?

32 Siya nga wala maghikaw sa iyang kaugalingon nga Anak, apan mitugyan kaniya alang kanatong tanan, unsaon niya nga dili uban kaniya mohatag usab kanato sa tanang mga butang nga walay bayad?

33 Kinsa man ang maningil og bisan unsang butang ngadto sa mga pinili sa Dios? Ang Dios mao ang nagamatarung.

34 Kinsa man siya nga nagahukom sa silot? Si Cristo mao ang namatay, o hinuon, ang nabanhaw pag-usab, kinsa mao ang anaa bisan sa tuo nga kamot sa Dios, kinsa mao usab ang nagahimo og pangamuyo alang kanato.

35 Kinsa ang makapabulag kanato gikan sa gugma ni Cristo? ang kasakitan ba, o kagul-anan, o paglutos, o kagutom, o kahubo, o kakuyaw, o espada?

36 Ingon sa nahisulat, Tungod ug alang kanimo kami gipamatay sa tibuk adlaw; kami giisip nga sama sa karnero nga para ihawon.

37 Dili, sa tanan niining mga butang kita labaw pa kay sa mga mananaug pinaagi kaniya nga nahigugma kanato.

20 Karon kon ako nagbuhat nianang ako dili buot, dili na ako ang nagbuhat niini, apan ang sala nga nagapuyo dinhi kanako.

21 Unya ako nakakaplag og usa ka balaod, nga, sa diha nga ako buot mobuhat og maayo, ang dautan mao ang ania kanako.

22 Kay ako nagkalipay diha sa balaod sa Dios sumala sa sulod nga pagkatawo:

23 Apan ako nakakita og lain nga balaod dinhi sa akong mga bahin, nga nagapakiggubat batok sa balaod sa akong hunahuna, ug nagadala kanako ngadto sa pagkabinihag ngadto sa balaod sa sala nga ania sa akong mga bahin.

24 O kaalaut ko nga pagkatawo! kinsa ang moluwas kanako gikan sa lawas niini nga kamatayon?

25 Ako nagpasalamat sa Dios pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo. Busa diha sa hunahuna ako sa akong kaugalingon nag-alagad sa balaod sa Dios; apan diha sa unod sa balaod sa sala.

KAPITULO 8

BUSA karon wala nay pagkahinukman sa silot ngadto kanila nga anaa ni Cristo Jesus, kinsa wala naglakaw sunod sa unod, apan sunod sa Espiritu.

2 Kay ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha ni Cristo Jesus nakahimo na kanako nga gawasnon gikan sa balaod sa sala ug kamatayon.

3 Kay unsa ang dili mahimo sa balaod, diha nga kini maluya tungod sa unod, ang Dios nga nagapadala sa iyang kaugalingon nga Anak diha sa pagkasama sa masal-anon nga unod, ug tungod sa sala, mihukom sa silot sa sala diha sa unod:

4 Aron ang pagkamatarung sa balaod matuman dinhi kanato, kinsa wala naglakaw sunod sa unod, apan sunod sa Espiritu.

5 Kay sila nga nagsunod sa unod naghunahuna sa mga butang nga iya sa unod; apan sila nga nagsunod

sa Espiritu sa mga butang nga iya sa Espiritu.

6 Kay ang pagkaunodnon sa hunahuna kamatayon; apan ang pagkaespirituhanon sa hunahuna kinabuhi ug kalinaw.

7 Tungod kay ang unodnon nga panghunahuna pakig-away batok sa Dios: kay kini dili ilalum sa balaod sa Dios, ni makahimo gayud kini.

8 Busa sila nga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios.

9 Apan kamo wala diha sa unod, apan anaa sa Espiritu, kon mao man nga ang Espiritu sa Dios nagpuyo diha kaninyo. Karon kon adunay tawo nga wala magbaton sa Espiritu ni Cristo, siya dili iya.

10 Ug kon si Cristo anaa kaninyo, ang lawas patay tungod sa sala; apan ang Espiritu buhi tungod sa pagkamatarung.

11 Apan kon ang Espiritu niya nga mibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay nagpuyo diha kaninyo, siya nga mibanhaw ni Cristo gikan sa mga patay mobuhi usab sa inyong may kamatayon nga mga lawas pinaagi sa iyang Espiritu nga nagapuyo diha kaninyo.

12 Busa, mga igsoon, kita mga utangan, dili ngadto sa unod, aron sa pagkinabuhi sunod sa unod.

13 Kay kon kamo magkinabuhi sunod sa unod, kamo mamatay: apan kon kamo pinaagi sa Espiritu magpatay sa mga buhat sa lawas, kamo mabuhi.

14 Kay ingon sa kadaghan sa mga gigiyahan sa Espiritu sa Dios, sila ang mga anak sa Dios.

15 Kay kamo wala managpakadawat sa espiritu sa pagka ulipon pag-usab aron mahadlok; apan kamo nanagpakadawat sa Espiritu sa pagkasinagop, nga pinaagi niini kita nagatuaw, Abba, Amahan.

16 Ang Espiritu sa iyang kaugalingon nagapamatuod uban sa atong espiritu, nga kita mao ang mga anak sa Dios:

17 Ug kon mga anak, nan mga manunod; mga manunod sa Dios, ug

Tigoma ang mga tipik nga nahibilin, aron walay mausik.

13 Busa sila mitigom kanila pagtingob, ug mipuno sa napulo ug duha ka basket sa mga tipik sa lima ka sebada nga tinapay, nga nahibilin nga sobra nila nga nakakaon.

14 Unya kadtong mga tawo, sa diha nga sila nakakita sa milagro nga gihimo ni Jesus, miingon, Kini sa pagkatinuod mao kanang profeta nga kinahanglang moabot sa kalibutan.

15 Busa sa diha nga si Jesus nakamatikod nga sila moanha ug modakop kaniya, sa paghimo kaniya nga usa ka hari, siya migikan pag-usab ngadto sa usa ka bukid nga nag-inusara.

16 Ug karon sa diha nga ang kagabhi-on miabot na, ang iyang mga tinun-an milugsong ngadto sa dagat,

17 Ug misulod ngadto sa usa ka sakayan, ug mitabok sa dagat padulong sa Capernaum. Ug kini karon mangitngit na, ug si Jesus wala moabot ngadto kanila.

18 Ug ang dagat midaku tungod sa kusog nga hangin nga mihuros.

19 Unya sa diha nga sila nakalawig na og mga kaluhaan ug lima o katloan ka estadyon, sila nakakita ni Jesus nga nagalakaw sa dagat, ug nagakaduol ngadto sa sakayan: ug sila nangalisang.

20 Apan siya nagaingon ngadto kanila, Ako kini; ayaw kalisang.

21 Unya sila sa kinabubut-on midawat kaniya ngadto sa sakayan: ug dihadiha ang sakayan nahiadto sa yuta bisan asa sila miadto.

22 Sa sunod nga adlaw, sa diha nga ang katawhan nga nanagtindog sa pikas nga daplin sa dagat nakakita nga walay laing sakayan didto, gawas sa usa diin didto ang iyang mga tinun-an misulod, ug nga si Jesus wala mokuyog sa iyang mga tinun-an ngadto sa sakayan, apan nga ang iyang mga tinun-an nanglakaw na nga sila lang;

23 (Hinunon adunay nangabot nga laing mga sakayan gikan sa Tiberias duol ngadto sa dapit diin sila nangaon

sa tinapay, human nga ang Ginoo nakahatag og mga pasalamat.)

24 Busa sa diha nga ang katawhan nakakita nga si Jesus wala didto, ni ang iyang mga tinun-an, sila usab nanakayan, ug miabot sa Capernaum, nga nangita ni Jesus.

25 Ug sa diha nga sila nakakaplag na kaniya didto sa pikas nga daplin sa dagat, sila miingon ngadto kaniya, Rabbi, kanus-a ka nahiahot dinhi?

26 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Kamo nangita kanako, dili tungod kay kamo nakakita sa mga milagro, apan tungod kay kamo nangaon sa mga tinapay, ug nangabusog.

27 Ayaw paghago alang sa kalan-on nga mawagtang ra, apan alang nianang kalan-on nga magalungtad ngadto sa kinabuhing walay kataposan, nga ihatag sa Anak sa tawo nganha kaninyo: kay kaniya ang Dios nga Amahan nagselyo.

28 Unya miingon sila ngadto kaniya, Unsa ang among pagabuhaton, aron kami makabuhat sa mga buhat sa Dios?

29 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Kini mao ang buhat sa Dios, nga kamo motoo diha kaniya kinsa iyang gipadala.

30 Busa sila miingon ngadto kaniya, Nan unsa nga ilhanan nga igapakita mo, aron kami makakita, ug motoo kaniyo? Unsa ang imong gibuhat?

31 Ang among mga amahan nangaon og mana didto sa kamingawan; sumala sa nahisulat, Siya mihatag kanila og tinapay gikan sa langit aron kaonon.

32 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Si Moses wala mihatag kaninyo nianang tinapay nga gikan sa langit; apan ang akong Amahan nagahatag kaninyo sa matuod nga tinapay gikan sa langit.

33 Kay ang tinapay sa Dios mao siya nga nanaug gikan sa langit, ug nagahatag og kinabuhi ngadto sa kalibutan.

34 Unya miingon sila ngadto kaniya, Ginoo, sa kanunay ihatag kanamo kini nga tinapay.

35 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Ako mao ang tinapay sa kinabuhi: siya nga nagaari kanako dili na gayud pagagutomon; ug siya nga nagatoo kanako dili na gayud pagauhawon.

36 Apan ako miingon nganha kaninyo, Nga kamo usab nakakita na kanako, ug wala nagtoo.

37 Ang tanan nga sa Amahan ginahatag kanako moari kanako; ug siya nga nagaari kanako ako sa bisan unsa nga paagi dili isalikway.

38 Kay ako nanaug gikan sa langit, dili sa paghimo sa akong kaugalingong kabubut-on, apan sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako.

39 Ug kini mao ang kabubut-on sa Amahan nga nagpadala kanako, nga sa tanan nga iyang gihatag kanako ako dili gayud mawad-an, apan mobuhi gayud niini pag-usab sa kataposang adlaw.

40 Ug mao kini ang kabubut-on niya nga nagpadala kanako, nga ang matag usa nga nagatan-aw sa Anak, ug nagatoo kaniya, makaangkon sa kinabuhing walay kataposan: ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

41 Unya ang mga Judeo nagbagulbol kaniya, tungod kay siya miingon, Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit.

42 Ug sila miingon, Dili ba kini si Jesus, ang anak ni Jose, kang kansang amahan ug inahan atong nailhan? nan naunsa man nga siya nagaingon, Ako nanaug gikan sa langit?

43 Busa si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ayaw pagbagulbol diha sa inyong mga kaugalingon.

44 Walay tawo nga makaduol kanako, gawas kon ang Amahan nga nagpadala kanako magadani kaniya: ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

45 Kini nahisulat diha sa mga profeta, Ug silang tanan pagatudloan sa Dios.

Busa ang matag tawo nga nakadungog, ug nakakat-on sa Amahan, nagaduol ngari kanako.

46 Dili nga adunay tawo nga nakakita sa Amahan, gawas kaniya nga iya sa Dios, siya nakakita sa Amahan.

47 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagatoo kanako adunay kinabuhing walay kataposan.

48 Ako mao kanang tinapay sa kinabuhi.

49 Ang inyong mga amahan nangaon og mana didto sa kamingawan, ug nangamatay.

50 Kini ang tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo makakaon niini, ug dili mamatay.

51 Ako mao ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit: kon si bisan kinsa nga tawo nga mokaon niini nga tinapay, siya mabuhi sa kahangturan: ug ang tinapay nga akong ihatag mao ang akong unod, nga akong ihatag alang sa kinabuhi sa kalibutan.

52 Busa ang mga Judeo nanaglalalis diha sa ilang kaugalingon, nga nagaingon, Unsaon niining tawhana sa paghatag kanato sa iyang unod aron sa pagkaon?

53 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Gawas kon kamo mokaon sa unod sa Anak sa tawo, ug moinom sa iyang dugo, kamo walay kinabuhi diha kaninyo.

54 Bisan kinsa nga nagakaon sa akong unod, ug nagainom sa akong dugo, may kinabuhing dayon; ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

55 Kay ang akong unod tinoud nga kalan-on, ug ang akong dugo tinoud nga ilimnon.

56 Siya nga nagakaon sa akong unod, ug nagainom sa akong dugo, nagapuyo dinhi kanako, ug ako diha kaniya.

57 Ingon nga ang buhing Amahan mipadala kanako, ug ako nagkinabuhi pinaagi sa Amahan: busa siya nga

to sa pagkabalaan, ug ang kataposan kinabuhing walay kataposan.

23 Kay ang bayad sa sala mao ang kamatayon; apan ang gasa sa Dios mao ang kinabuhing dayon pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

KAPITULO 7

WALA ba kamo mahibalo, mga igsoon, (kay ako nagsulti ngadto kanila nga nahibalo sa balaod,) giunsa nga ang balaod adunay gahum ibabaw sa usa ka tawo samtang siya buhi pa?

2 Kay ang babaye nga adunay usa ka bana gigapos pinaagi sa balaod ngadto sa iyang bana samtang siya buhi pa; apan kon ang bana patay na, siya gibadbaran na gikan sa balaod sa iyang bana.

3 Nan tungod niini kon, siya maminyo ngadto sa lain nga lalaki, samtang ang iyang bana buhi pa, siya pagatawgon nga usa ka mananapaw: apan kon ang iyang bana mamatay, siya gawasnon gikan niana nga balaod; mao nga siya dili na mananapaw, bisan siya maminyo ngadto sa lain nga lalaki.

4 Tungod niini, akong mga igsoon, kamo usab nahimo nang patay ngadto sa balaod pinaagi sa lawas ni Cristo; aron kamo gayud maminyo sa lain, bisan ngadto kaniya kinsa gibanhaw gikan sa mga patay, aron kita gayud magadala og bunga ngadto sa Dios.

5 Kay sa diha nga kita diha pa sa unod, ang mga lihok sa kasal-anan, nga kanhi pinaagi sa balaod, naglihok dinhi sa atong mga bahin sa pagdala og bunga ngadto sa kamatayon.

6 Apan karon gipahigawas na kita gikan sa balaod, aron ingon nga mga patay sa diin kita kaniadto gipugngan; aron kita gayud mag-alagad diha sa kabag-o sa espiritu, ug dili diha sa pagkadaan sa sulat.

7 Nan unsa man ang atong isulti? Ang balaod ba sala? Ang Dios dili motugot. Dili, wala unta ako makaila og sala, kon dili pa pinaagi sa balaod: kay wala unta ako makaila og kaibog, kon

wala pa ang balaod nag-ingon, Dili ka maibog.

8 Apan ang sala, nga nakahigayon pinaagi sa kasugoan, nagabuhat dinhi kanako sa tanang matang sa pangibog. Kay gawas sa balaod ang sala patay.

9 Kay ako buhi nga walay balaod kaniadto: apan sa diha nga ang kasugoan miabot, ang sala nabuhi, ug ako namatay.

10 Ug ang kasugoan, nga gitudlo ngadto sa kinabuhi, akong nakaplagan nga mosangpot sa kamatayon.

11 Kay ang sala, nga nakahigayon pinaagi sa kasugoan, milimbong kanako, ug pinaagi niini mipatay kanako.

12 Tungod niini ang balaod balaan, ug ang kasugoan balaan, ug matarung, ug maayo.

13 Nan kadtong maayo gihimo ba nga kamatayon ngari kanako? Ang Dios dili motugot. Apan ang sala, aron kini mapakita nga sala, nga nagabuhat og kamatayon dinhi kanako pinaagi nianang maayo; aron ang sala pinaagi sa kasugoan mahimong hilabihan ka masal-anon.

14 Kay kita nahibalo nga ang balaod espirituhanon: apan ako unodnon, nabaligya ilalum sa sala.

15 Kay kadtong akong pagabuhaton ako dili motugot: kay unsa ang buot ko, kana wala nako buhata; apan unsa ang akong gidumtan, kana ang akong gibuhat.

16 Nan kon ako nagbuhat nianang ako dili buot, ako miuyon ngadto sa balaod nga kini maayo.

17 Nan karon dili na ako mao ang nagabuhat niini, apan ang sala nga nagapuyo dinhi kanako.

18 Kay ako nahibalo nga dinhi kanako (nga sa ato pa, sa akong unod,) walay nagapuyo nga maayong butang: kay ang pagbuot ania kanako; apan unsaon sa pagbuhat nianang maayo ako wala nakakaplag.

19 Kay ang maayo nga buot ko wala ko buhata: apan ang dautan nga dili ko buot, kana ang gibuhat ko.

sa sala, sa pagpadayon sa pagkinabuhi diha niana?

3 Wala ba kamo mahibalo, nga ingon kadaghan kanato nga gibaptismohan ngadto ni Jesus Cristo gibaptismohan ngadto sa iyang kamatayon?

4 Busa kita nalubong uban kaniya pinaagi sa baptismo ngadto sa kamatayon: aron sama nga si Cristo gibangon gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, bisan sa ingon kita usab kinahanglan magalakaw diha sa kabag-o sa kinabuhi.

5 Kay kon kita natanom pagtingob diha sa pagkasama sa iyang kamatayon, kita usab diha sa pagkasama sa iyang pagkabanhaw:

6 Nga nahibalo niini, nga ang atong daang pagkatawo gilansang sa krus uban kaniya, aron ang lawas sa sala malaglag, aron sukad karon kita dili moalagad sa sala.

7 Kay siya nga patay nahigawas na gikan sa sala.

8 Karon kon kita patay uban ni Cristo, kita nagtoo nga kita usab mabuhing uban kaniya:

9 Nga nahibalo nga ingon nga si Cristo nabanhaw na gikan sa mga patay dili na mamatay pa; ang kamatayon wala nay gahum ibabaw kaniya.

10 Kay sa diha nga siya namatay, siya namatay alang sa sala sa makausa: apan sa diha nga siya nabuhing, siya nabuhing ngadto sa Dios.

11 Sa sama nga paagi isipa usab ninyo ang inyong mga kaugalingon nga patay na gayud ngadto sa sala, apan buhi ngadto sa Dios pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

12 Busa ayaw tugoti ang sala nga mohari diha sa inyong may kamatayon nga lawas, aron kini inyong tumanan sa mga kaibog niini.

13 Ni magtugyan kamo sa mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga galamiton sa pagka dili matarung ngadto sa sala: apan itugyan ang inyong mga kaugalingon ngadto sa Dios, sama niadtong mga buhi gikan sa patay, ug

ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga galamiton sa pagka matarung ngadto sa Dios.

14 Kay ang sala dili magabaton og gahum ibabaw kaninyo: kay kamo dili ilalum sa balaod, apan ilalum sa grasya.

15 Nan unsa man? magpakasala ba kita, tungod kay kita dili na ilalum sa balaod, apan ilalum na sa grasya? Ang Dios dili motugot.

16 Wala ba kamo mahibalo, nga sa kang kinsa kamo nagtugyansa inyong mga kaugalingon nga mga sulugoon sa pagsugot, iyang mga sulugoon kamo ngadto sa kang kinsa kamo nagasugot; kon sa sala ngadto sa kamatayon, o sa pagka masinugtanon ngadto sa pagka-matarung?

17 Apan ang Dios pasalamatan, nga kamo kaniadto mga sulugoon sa sala, apan kamo nagatuman gikan sa kasingkasing nianang dagway sa pagtulon-an nga gitugyan na kaninyo.

18 Nan ingon nga nahimo nang gawasnon gikan sa sala, kamo nahimo nang mga sulugoon sa pagkamatarung.

19 Ako nagsulti subay sa kinaiya sa mga tawo tungod sa kahuyangon sa inyong unod: kay maingon nga kamo nagtugyansa mga bahin sa inyong mga lawas nga mga sulugoon ngadto sa kahugawan ug sa pagkadautan ngadto sa pagkadautan; sa samang paagi karon itugyan ang inyong mga bahin nga mga sulugoon sa pagkamatarung ngadto sa pagkabalaan.

20 Kay sa diha nga kamo mga sulugoon sa sala, kamo gawasnon gikan sa pagkamatarung.

21 Nan unsa ang bunga nga inyong nabatonan niadtong mga butang nga sa diin kamo karon naulaw? Kay ang katapusan niadtong mga butanga mao ang kamatayon.

22 Apan karon ingon nga nahimo nang gawasnon gikan sa sala, ug nahimong mga sulugoon sa Dios, kamo nagabaton sa inyong mga bunga ngad-

nagakaon kanako, bisan siya mabuhing pinaagi kanako.

58 Kini mao kanang tinapay nga mikanaug gikan sa langit: dili sama sa inyong mga amahan nga mikaon og mana, ug mga patay na: siya nga nagakaon niini nga tinapay mabuhing sa kahangturan.

59 Kining mga butanga gisulti niya diha sa sinagoga, samtang siya nagtudlo didto sa Capernaum.

60 Busa daghan sa iyang mga tinun-an, sa diha nga sila nakadungog niini, miingon, Kini usa ka malisod nga panultihon; kinsa ang makapaminaw niini?

61 Sa diha nga si Jesus nakahibalo diha sa iyang kaugalingon nga ang iyang mga tinun-an nagbagulbol niini, siya miingon ngadto kanila, Kini nakapasilo ba kaninyo?

62 Unsa ug kon kamo makakita sa Anak sa tawo nga mosaka sa itaas diin siya didto kaniadto?

63 Ang espiritu mao ang nagabuhing; ang unod walay kapuslanan: ang mga pulong nga akong gisulti nganha kaninyo, sila espiritu, ug sila kinabuhing.

64 Apan adunay pipila kaninyo nga wala nagtoo. Kay si Jesus nahibalo gikan sa sinugdang kinsa sila nga wala mitoo, ug kinsa ang magbudhi kaniya.

65 Ug siya miingon, Busa miingon ako nganha kaninyo, nga walay tawo nga makaduol ngari kanako, gawas kon kini gihatag ngadto kaniya sa akong Amahan.

66 Gikan nianang panahona daghan sa iyang mga tinun-an ang mibiya, ug wala na manglakaw uban kaniya.

67 Unya miingon si Jesus ngadto sa napulo ug duha, Mobiya ba usab kamo?

68 Unya si Simon Pedro mitubag kaniya, Ginoo, sa kang kinsa kami moadto? ikaw ang may mga pulong sa kinabuhing dayon.

69 Ug kami nagtoo ug nakasiguro nga ikaw mao kanang Cristo, ang Anak sa buhi nga Dios.

70 Si Jesus mitubag kanila, Wala ba ako nagpili kaninyong napulo ug duha, ug ang usa kaninyo usa ka yawa?

71 Siya misulti mahitungod ni Judas Iscariote ang anak ni Simon: kay kini siya mao ang magbudhi kaniya, ingon nga usa sa napulo ug duha.

KAPITULO 7

HUMAN niining mga butanga si Jesus milakaw sa Galilea: kay siya dili na molakaw sulod sa kaJudeohan, kay ang mga Judeo naningkamot sa pagpatay kaniya.

2 Karon ang pista sa mga tabernakulo sa mga Judeo duol na.

3 Busa ang iyang mga igsoon miingon ngadto kaniya, Pahawa dinhi, ug adto sa Judea, aron ang imong mga tinun-an usab makakita sa mga buhat nga imong ginahimo.

4 Kay walay tawo nga nagabuhat sa bisan unsang butang sa tago, ug siya sa iyang kaugalingon nagapaningkamot nga mahibaloan sa dayag. Kon ikaw naghimo niining mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon ngadto sa kalibutan.

5 Kay bisan ang iyang mga igsoon wala nagtoo kaniya.

6 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Ang akong panahon wala pa moabot: apan ang inyong panahon kanunay nga andam.

7 Ang kalibutan dili makadumot kaninyo; apan kini nagadumot kanako, tungod kay ako nagpamatuod mahitungod niini, nga ang mga buhat niini dautan.

8 Panungas kamo ngadto niini nga pista: Ako dili pa motungas ngadto niini nga pista; kay ang akong panahon wala pa hingpit nga moabot.

9 Sa diha nga siya nakaingon niining mga pulong ngadto kanila, siya nagpabilin gihapon sa Galilea.

10 Apan sa diha nga ang iyang mga igsoon nanungas na, unya mitungas usab siya ngadto sa pista, dili sa dayag, apan ingon nga diha sa tago.

11 Unya ang mga Judeo nangita kaniya diha sa pista, ug miingon, Hain siya?

12 Ug dihay daghang mga pagbapulbol diha sa katawhan mahitungod kaniya: kay ang pipila miingon, Siya usa ka maayo nga tawo: ang uban miingon, Dili; apan siya nagalimbong sa katawhan.

13 Bisan pa niana walay tawo nga dayag nga misulti mahitungod kaniya tungod sa kahadlok sa mga Judeo.

14 Karon sa hapit na ang tungatunga sa pista si Jesus mitungas ngadto sa templo, ug nagtudlo.

15 Ug ang mga Judeo natingala, nga nagaingon, Giunsa niining tawhana pagkahibalo og mga sulat, nga wala gayud nakakat-on?

16 Si Jesus mitubag kanila, ug miingon, Ang akong pagtulon-an dili ako, apan kaniya nga nagpadala kanako.

17 Kon si bisan kinsa nga tawo nga mohimo sa iyang kabubut-on, siya mahibalo sa pagtulon-an, kon kini iya ba sa Dios, o kon ako nagsulti ba sa akong kaugalingon.

18 Siya nga nagasulti sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingong himaya: apan siya nga nagapangita sa himaya niya nga nagpadala kaniya, mao ang tinoud, ug walay pagkadili matarung nga anaa kaniya.

19 Dili ba si Moses naghatag kaninyo sa balaod, ug bisan pa walay usa kaninyo nga nagabantay sa balaod? Nganong kamo nangita og paagi sa pagpatay kanako?

20 Ang katawhan mitubag ug miingon, Ikaw adunay usa ka yawa: kinsa ba ang nagapangita og paagi sa pagpatay kanimo?

21 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako nakahimo og usa ka buhat, ug kamong tanan natingala.

22 Busa si Moses naghatag nganha kaninyo sa pagtuli; (dili tungod nga kini iya ni Moses, apan sa mga amahan;) ug kamo sa adlaw nga igpapahulay nagtuli sa usa ka tawo.

23 Kon ang usa ka tawo sa adlaw nga igpapahulay nagdawat sa pagtuli, aron ang kasugoan ni Moses dili malapas; mangasuko ba kamo kanako, tungod kay akong gihimo ang usa ka tawo nga hingpit nga maayo atol sa adlaw nga igpapahulay?

24 Ayaw paghukom sumala sa panagway, apan paghukom sa matarung nga paghukom.

25 Unya miingon ang uban kanila nga taga-Jerusalem, Dili ba kini mao siya, kinsa ilang gipangita aron patyon?

26 Apan, tan-awa, siya nagasulti nga maisogon, ug sila walay gisulti ngadto kaniya. Nahibalo ba gayud ang mga pu-noan nga kini mao gayud ang Cristo?

27 Hinuon kita nahibalo niining tawhana diin gikan siya: apan kon ang Cristo moabot, walay tawong mahibalo diin siya gikan.

28 Unya misinggit si Jesus didto sa templo samtang siya nagtudlo, nga nagaingon, Kamong tanan nakaila kanako, ug kamo nahibalo diin ako gikan: ug ako wala moanhi sa akong kaugalingon, apan siya nga nagpadala kanako mao ang tinoud, kang kinsa kamo wala makaila.

29 Apan ako nakaila kaniya: kay ako gikan kaniya, ug siya ang nagpadala kanako.

30 Unya sila naningkamot sa pagdakop kaniya: apan walay tawo nga midakop kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa man moabot.

31 Ug daghan sa mga tawo mitoo diha kaniya, ug miingon, Kon ang Cristo moabot, siya ba magahimo og mas daghan pa nga mga milagro kay sa niini nga gihimo niining tawhana?

32 Ang mga Fariseo nakadungog nga ang katawhan nagbagulbol sa maong mga butang mahitungod kaniya; ug ang mga Fariseo ug ang pumoang mga pari nagpadala sa mga opisyal aron pagdakop kaniya.

33 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Sa hamubong panahon ako uban pa

4 Ug ang pagkamapailobon, kasinatian; ug ang kasinatian, paglaum:

5 Ug ang paglaum dili magahimo og pagpakaulaw; tungod kay ang gugma sa Dios gibubo dinhi sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Balaang Espiritu nga gikahatag nganhi kanato.

6 Kay sa diha nga kita wala pay kusog, sa tukma nga panahon si Cristo namatay alang sa mga dili diosnon.

7 Kay talagsaon alang sa usa ka matarung nga tawo nga ang usa magpakamatay: apan basin pa alang sa usa ka maayo nga tawo may pipila nga mangahas sa pagpakamatay.

8 Apan ang Dios nagapakita sa iyang gugma nganhi kanato, nga, samtang kita mga makasasala pa, si Cristo namatay alang kanato.

9 Nan mas labaw pa, ingon nga karon namatarung na pinaagi sa iyang dugo, kita maluwag gikan sa kapungot pinaagi kaniya.

10 Kay kon, sa diha nga kita mga kaway pa, kita gipasig-uli ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang Anak, mas labaw pa, ingon nga napasig-uli na, kita maluwag pinaagi sa iyang kinabuhi.

11 Ug dili lamang sa ingon, apan kita usab nalipay diha sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo, pinaagi sa kang kinsa kita karon nakadawat sa pagbayad sa sala.

12 Tungod niini, maingon nga pinaagi sa usa ka tawo ang sala misulod nganhi sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala; ug busa ang kamatayon midangat sa tanang mga tawo, kay ang tanan nakasala:

13 (Kay hangtud sa balaod ang sala diha na sa kalibutan: apan ang sala dili isipon sa diha nga walay balaod.

14 Bisan pa niini ang kamatayon mihari gikan ni Adam hangtud ni Moses, bisan ibabaw kanila nga wala nakasala subay sa pagkasama sa kalapasan ni Adam, kinsa mao ang hulagway kaniya nga kaniadto umaabot.

15 Apan dili sama sa paglapas, sa ingon usab ang walay bayad nga ga-

sa. Kay kon pinaagi sa paglapas sa usa daghan ang nangamatay, labaw na ang grasya sa Dios, ug ang gasa pinaagi sa grasya, nga pinaagi sa usa ka tawo, si Jesus Cristo, nakadagaya ngadto sa daghan.

16 Ug dili sama nga pinaagi sa usa nga nakasala, mao man ang gasa: kay ang paghukom pinaagi sa usa ngadto sa pagkahinukman sa silot, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang kalapasan ngadto sa pagkamatarung.

17 Kay kon pinaagi sa paglapas sa usa ka tawo ang kamatayon mihari pinaagi sa usa; mas labaw pa sila nga nakadawat sa pagkadagaya sa grasya ug sa gasa sa pagkamatarung magahari diha sa kinabuhi pinaagi sa usa, si Jesus Cristo.)

18 Busa maingon nga pinaagi sa paglapas sa usa ang hukom miabot na nganha sa tanang mga tawo ngadto sa pagkahinukman sa silot; bisan man pinaagi sa pagkamatarung sa usa ang walay bayad nga gasa miabot na nganha sa tanang mga tawo ngadto sa pagkamatarung sa kinabuhi.

19 Kay maingon nga pinaagi sa pagkamasinupakon sa usa ka tawo daghan ang nahimo nga makasasala, busa pinaagi sa pagkamasinugtanon sa usa daghang mahimo nga matarung.

20 Dugang pa ang balaod misulod, aron nga ang paglapas modagaya. Apan hain ang sala midagaya, ang grasya mas labaw pa nga midagaya:

21 Aron maingon nga ang sala mihari ngadto sa kamatayon, bisan sa samang paagi ang grasya mohari pinaagi sa pagkamatarung ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

KAPITULO 6

NAN unsa man ang atong isulti? Magpadayon ba kita diha sa sala, aron ang grasya modagaya?

2 Ang Dios dili motugot. Unsaon man nato, nga mga patay na ngadto

na, ug kang kinsang mga sala gitabonan na.

8 Bulahan ang tawo kang kinsa sa Ginoo dili isipan og sala.

9 Nan nagaabot ba kini nga pagkabulahan nganha sa mga adunay tuli lamang, o ngadto sa mga walay tuli usab? kay kita mag-ingon nga ang pagtoo giisip ngadto ni Abraham alang sa pagkamatarung.

10 Nan giunsa man kini sa pag-isip? sa diha nga siya diha sa pagkatinuli, o diha sa pagka walay tuli? Dili diha sa pagkatinuli, apan diha sa pagka walay tuli.

11 Ug siya midawat sa ilhanan sa pagkatinuli, usa ka selyo sa pagkamatarung sa pagtoo nga iyang nabatonan ingon nga wala pa matuli: aron siya mahimong amahan kanilang tanan nga nagtoo, bisan nga sila wala tulia; aron ang pagkamatarung mahimong maisip ngadto kanila usab:

12 Ug ang amahan sa pagka tinuli ngadto kanila kinsa dili iya sa pagkatinuli lamang, apan kinsa usab naglakaw diha sa mga lakang nianang pagtoo sa atong amahan nga si Abraham, nga iyang nabatonan ingon nga wala pa matuli.

13 Kay ang saad, nga siya mahimo gayud nga manununod sa kalibutan, dili ngadto ni Abraham, o sa iyang kaliwat, pinaagi sa balaod, apan pinaagi sa pagkamatarung sa pagtoo.

14 Kay kon sila nga mga iya sa balaod mahimo nga mga manununod, ang pagtoo nahimong kawang, ug ang saad nahimong walay pulos:

15 Tungod kay ang balaod nagabuhat og kapungot: kay diin walay balaod, walay kalapasan.

16 Busa kini iya sa pagtoo, aron kini mahimong pinaagi sa grasya; sa tumong nga ang saad mahimo nga seguro ngadto sa tanang kaliwat; dili lamang nianang iya sa balaod, apan ngadto usab nianang iya sa pagtoo ni Abraham; kinsa mao ang amahan natong tanan,

17 (Ingon sa nahisulat, Ako naghimo kanimo nga usa ka amahan sa daghang

mga nasud,) sa atubangan niya sa kang kinsa siya mitoo, bisan sa Dios, kinsa nagabuhi sa mga patay, ug nagatawag niadtong mga butang nga wala pa ingon nga sila anaa na.

18 Kinsa batok sa paglaum mitoo sa paglaum, aron siya mahimo nga amahan sa daghang mga nasud, sumala nianang gikasulti, Maingon niana ang imong kaliwat.

19 Ug ingon nga dili luya sa pagtoo, siya wala mag-isip sa iyang kaugalingon nga lawas nga karon patay na, sa diha nga siya hapit na mag usa ka gatos ka tuig ang kagulangon, ni bisan pa ang pagkapatay sa tagoangkan ni Sara:

20 Siya wala nagduhaduha sa saad sa Dios pinaagi sa pagka dili matinoohon; apan malig-on diha sa pagtoo, nga nagahatag og himaya sa Dios;

21 Ug ingon nga nadani sa hingpit nga, unsa ang iyang nasaad, siya makahimo usab sa pagbuhat.

22 Ug busa kadto giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung.

23 Karon kini wala nahisulat tungod ug alang kaniya lamang, nga kini giisip ngadto kaniya;

24 Apan alang kanato usab, sa kang kinsa kini igaisip, kon kita motoo nganha kaniya nga mibangon ni Jesus nga atong Ginoo gikan sa mga patay;

25 Kinsa gitugyan alang sa atong mga kalapasan, ug gibangon pag-usab alang sa atong pagkamatarung.

KAPITULO 5

BUSA ingon nga gipakamatarung pinaagi sa pagtoo, kita adunay kalinaw uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo:

2 Pinaagi sa kang kinsa usab kita adunay agianan pinaagi sa pagtoo ngadto niini nga grasya diin kita nagbarog, ug nagkalipay diha sa paglaum sa himaya sa Dios.

3 Ug dili lamang sa ingon, apan kita naghimaya diha sa mga kasakitan usab: sa nasayud nga ang kasakitan nagabuhat og pagkamapailobon;

kaninyo, ug unya ako moadto kaniya nga nagpadala kanako.

34 Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug hain ako, didto kamo dili makaadto.

35 Unya miingon ang mga Judeo diha sa ilang mga kaugalingon, Asa siya moadto, nga kita dili makakaplag kaniya? Buot ba siya moadto ngadto sa mga nagkatibulaag taliwala sa mga Hentil, ug magtudlo sa mga Hentil?

36 Unsa nga matang sa panultihon kini nga iyang giingon, Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug hain ako, didto kamo dili makaadto?

37 Sa kataposang adlaw, nianang dakung adlaw sa pista, si Jesus mitindog ug misinggit, nga nagaingon, Kon adunay tawong giuhaw, paanhia siya kanako, ug moinom.

38 Siya nga nagatoo kanako, sama sa giingon sa kasulatan, gikan sa iyang tiyan magabaha ang mga suba sa buhing tubig.

39 (Apan kini gisulti niya mahitungod sa Espiritu, nga pagadawaton nila nga motoo kaniya: kay ang Balaang Espiritu wala pa gikahatag; tungod kay si Jesus wala pa himayaa.)

40 Busa daghan sa mga katawhan, sa diha nga sila nakadungog niini nga panultihon, miingon, Sa pagkatinuod kini mao ang Profeta.

41 Ang uban miingon, Kini mao ang Cristo. Apan ang uban miingon, Magagikan ba ang Cristo sa Galilea?

42 Wala ba miingon ang kasulatan, Nga ang Cristo magagikan sa kaliwat ni David, ug gikan sa lungsod sa Betlehem, diin didto si David?

43 Busa dihay pagkabahin taliwala sa katawhan tungod kaniya.

44 Ug ang pipila kanila modakop unta kaniya; apan walay tawo nga midapat sa mga kamot ngadto kaniya.

45 Unya nanuol ang mga opisyal ngadto sa punoang mga pari ug mga Fariseo; ug sila miingon ngadto kanila, Ngano nga wala kamo makadala kaniya?

46 Ang mga opisyal mitubag, Walay tawo nga nakasulti sama niingon tawhana.

47 Unya mitubag kanila ang mga Fariseo, Kamo ba usab nalimbongan?

48 Aduna ba sa mga punoan o sa mga Fariseo nga mitoo kaniya?

49 Apan kini nga katawhan kinsa wala mahibalo sa balaod nga tinunglo.

50 Si Nicodemo nagaingon ngadto kanila, (siya nga miadto ni Jesus sa kagabhion, ingon nga usa kanila,)

51 Ang ato bang balaod maghukom ni bisan kinsang tawo, sa wala pa kini makapaminaw kaniya, ug mahibalo unsa ang iyang ginabadlong?

52 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba usab taga-Galilea? Susiha, ug tan-awa: kay gikan sa Galilea walay motungha nga profeta.

53 Ug ang matag-usa ka tawo mipauli ngadto sa iyang kaugalingong balay.

KAPITULO 8

SI Jesus miadto sa bukid sa mga Olivo.

2 Ug sayo sa buntag siya misulod pag-usab ngadto sa templo, ug ang tanang katawhan miduol kaniya; ug siya milingkod, ug nagtudlo kanila.

3 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo midala ngadto kaniya sa usa ka babaye nga nasakpan diha sa pagpanapaw; ug sa diha nga sila nakapahimutang kaniya diha sa taliwala,

4 Sila nagaingon ngadto kaniya, Magtudlo, kini nga babaye nasakpan diha sa pagpanapaw, diha gayud sa pagbuhat.

5 Karon si Moses diha sa balaod misugo kanato, nga ang ingon kinahanglan gayud pagabatohon: apan unsa ang ikasulti nimo?

6 Kini ilang giingon, nga nagatintal kaniya, aron sila adunay ikasumbong batok kaniya. Apan si Jesus miduko, ug pinaagi sa iyang tudlo misulat ngadto sa yuta, sama nga siya wala makadungog kanila.

7 Busa sa diha nga sila mipadayon sa pagpangutana kaniya, siya mitindog, ug miingon ngadto kanila, Siya nga walay sala diha kaninyo, paunaha siya paglabay og bato ngadto kaniya.

8 Ug miduko siya pag-usab, ug misulat sa yuta.

9 Ug sila nga nakadungog niini, ingon nga gipamatud-an nga sad-an sa ilang kaugalingong konsensya, nagtag-sa-tag-sa sa paggawas, nga nagasugod sa labing tigulang, bisan ngadto sa kinaulahan: ug si Jesus nahibilin nga nag-inusara, ug ang babaye nga nagatindog diha sa tunga.

10 Sa diha nga si Jesus nakatindog na, ug walay nakita gawas sa babaye, siya miingon ngadto kaniya, babaye, hain na kadtong imong mga magsusumbong? wala bay tawo nga mihukom sa silot kanimo?

11 Siya miingon, Walay tawo, Ginoo. Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Dili usab ako maghukom sa silot kanimo: lakaw, ug ayaw na pagpakasala.

12 Unya si Jesus misulti pag-usab ngadto kanila, nga nagaingon, Ako mao ang kahayag sa kalibutan: siya nga nagasunod kanako dili maglakaw diha sa kangitngit, apan makabaton sa kahayag sa kinabuhi.

13 Busa ang mga Fariseo miingon ngadto kaniya, Ikaw nagapamatuod sa imong kaugalingon; ang imong pagpamatuod dili tinoud.

14 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Bisan nga ako nagpamatuod sa akong kaugalingon, sa gihapon ang akong pagpamatuod tinoud: kay ako nahibalo diin ako gikan, ug asa ako moadto; apan kamo dili makasulti diin ako gikan, ug asa ako moadto.

15 Kamo naghukom sumala sa unod; Ako wala maghukom og tawo.

16 Ug bisan pa kon ako maghukom, ang akong paghukom tinoud: kay ako wala mag-inusara, apan ako ug ang Amahan nga nagpadala kanako.

17 Kini usab nahisulat sa inyong balaod, nga ang pagpamatuod sa duha ka tawo tinoud.

18 Ako usa nga nagpamatuod sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga mipadala kanako nagapamatuod mahitungod kanako.

19 Unya miingon sila ngadto kaniya, Hain man ang imong Amahan? Si Jesus mitubag, Kamo wala makaila kanako, ni sa akong Amahan: Kon kamo nakaila pa kanako, kamo usab makaila gayud sa akong Amahan.

20 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus didto sa panudlanan sa salapi, samtang siya nagtudlo didto sa templo: ug walay tawo nga midakop kaniya; kay ang iyang takna wala pa moabot.

21 Unya miingon si Jesus pag-usab ngadto kanila, Ako moadto sa akong dalan, ug kamo mangita kanako, ug mangamatay diha sa inyong mga sala: asa ako paingon, kamo dili makaadto.

22 Unya miingon ang mga Judeo, Patyon ba niya ang iyang kaugalingon? tungod kay siya nagaingon, Asa ako moadto, kamo dili makaadto.

23 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo gikan sa ubos; Ako gikan sa itaas: kamo iya niining kalibutana; Ako dili iya niining kalibutana.

24 Busa ako miingon nganha kaninyo, nga kamo mangamatay diha sa inyong mga sala: kay kon kamo dili motoo nga ako mao siya, kamo mangamatay diha sa inyong mga sala.

25 Unya miingon sila ngadto kaniya, Kinsa ka man? Ug si Jesus nagaingon ngadto kanila, Bisan sama sa akong gisulti nganha kaninyo sukad sa sinugdanan.

26 Ako adunay daghang mga butang nga ikasulti ug ikahukom mahitungod kaninyo: apan siya nga nagpadala kanako tinoud; ug ako magsulti ngadto sa kalibutan niadtong mga butang nga akong nadungog gikan kaniya.

27 Sila wala makasabot nga siya misulti ngadto kanila mahitungod sa Amahan.

12 Silang tanan nahisalaag gikan sa dalan, sila sa tingob nahimong walay kapuslanan; walay usa nga nagabuhat og maayo, wala , walay usa.

13 Ang ilang tutonlan usa ka abli nga lubnganan; pinaagi sa ilang mga dila sila migamit og limbong; ang lala sa bitin anaa ilalum sa ilang mga ngabil:

14 Karon kansang baba napuno sa panunglo ug kapaitan:

15 Ang ilang mga tiil matulin sa pag-ula og dugo:

16 Ang kalaglagan ug kagul-anan anaa sa ilang mga dalan:

17 Ug ang dalan sa kalinaw wala nila mahibalo:

18 Walay kahadlok sa Dios diha sa ilang mga mata.

19 Karon kita nahibalo nga bisan unsang mga butang nga ginasulti sa balaod, kini ginasulti ngadto kanila kinsa ilalum sa balaod: aron ang matag baba matak-om, ug ang tibuok kalibutan mahimong sad-an atubangan sa Dios.

20 Busa pinaagi sa mga buhat sa balaod walay unod nga mamatarungsa iyang panan-aw: kay pinaagi sa balaod ang kahibalo sa sala.

21 Apan karon ang pagkamatarung sa Dios nga walay labot ang balaod gipadayag, ingon nga gisaksihan sa balaod ug sa mga profeta;

22 Bisan ang pagkamatarung sa Dios nga pinaagi sa pagtoo ni Jesus Cristo ngadto sa tanan ug nganha kanilang tanan nga nagatoo: kay walay kalainan:

23 Kay ang tanan nakasala, ug nakab-san sa himaya sa Dios;

24 Ingon nga gimatarung nga walay bayad pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa katubsanang nga anaa ni Cristo Jesus:

25 Kang kinsa ang Dios mitugyan aron mahimong usa ka halad pasig-uli pinaagi sa pagtoo diha sa iyang dugo, sa pagpahayag sa iyang pagkamatarung alang sa kapasayloan sa mga sala nga nangagi, pinaagi sa pagka mainanton sa Dios;

26 Sa pagpahayag, ako mag-ingon, niini nga panahon sa iyang pagkama-

tarung: aron siya mahimo nga matarung, ug ang tigmatarung kaniya nga nagatoo diha ni Jesus.

27 Nan hain man ang pagpanghambog? Kini walay labot. Pinaagi sa unsa nga balaod? sa binuhatan? Dili: apan pinaagi sa balaod sa pagtoo.

28 Busa kita maghukom nga ang usa ka tawo gimatarung pinaagi sa pagtoo nga walay labot ang mga pagbuhat sa balaod.

29 Siya ba ang Dios sa mga Judeo lamang? siya dili ba usab sa mga Hentil? Oo, sa mga Hentil usab:

30 Sa nakita nga kini usa ka Dios, nga momatarung sa adunay tuli pinaagi sa pagtoo, ug sa walay tuli pinaagi sa pagtoo.

31 Nan himoon ba nato nga walay pulos ang balaod pinaagi sa pagtoo? Ang Dios dili motugot: Oo, kita naglig-on sa balaod.

KAPITULO 4

NAN unsa man ang atong ikasulti ni Abraham nga atong amahan, labot sa unod, sa iyang nakaplagan?

2 Kay kon si Abraham namatarung pa pinaagi sa mga binuhatan, siya adunay ikapasigarbo; apan dili sa atubangan sa Dios.

3 Kay unsa ang ginaingon sa kasulatan? Si Abraham mitoo sa Dios, ug kadto giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung.

4 Karon ngadto kaniya nga nagabuhat mao ang ganti nga wala giisip nga gikan sa grasya, apan sa utang.

5 Apan ngadto kaniya nga wala nagabuhat, apan nagatoo nganha kaniya nga nagamatarung sa mga dili diosnon, ang iyang pagtoo giisip nga alang sa pagkamatarung.

6 Bisan sama ni David usab nga nagahulagway sa pagkabalahan sa tawo, ngadto sa kang kinsa ang Dios nagaisip sa pagkamatarung nga walay labot ang mga buhat,

7 Nga nagaingon, Bulahan sila kang kinsang mga pagkadautan gipasaylo

18 Ug nahibalo sa iyang kabubut-on, ug nagauyon sa mga butang nga mas halangdon pa, ingon nga natudloan gikan sa balaod;

19 Ug masaligon nga ikaw sa imong kaugalingon usa ka magtutultol sa mga buta, usa ka kahayag alang kanila nga anaa sa kangitngit,

20 Usa ka tigpahimangno sa mga bu-angon, usa ka magtutudlo sa mga bata, nga nagbaton sa dagway sa kahibalo ug sa kamatuoran diha sa balaod.

21 Busa ikaw nga nagatudlo sa uban, dili mo ba tudloan ang imong kaugalingon? ikaw nga nagawali nga ang usa ka tawo kinahanglan nga dili mangawat, mangawat ba ikaw?

22 Ikaw nga nagaingon nga ang usa ka tawo kinahanglan nga dili manapaw, manapaw ba ikaw? ikaw nga nagadumot sa mga diosdios, ikaw ba nagapasipala sa mga butang nga balaan?

23 Ikaw nga nagahimo sa imong pagpanghambog sa balaod, pinaagi sa pagbungkag sa balaod paka-ulawan mo ba ang Dios?

24 Kay ang ngalan sa Dios gipasipalahan taliwala sa mga Hentil pinaagi kaninyo, ingon sa nasulat.

25 Kay ang pagtuli sa pagkatinuod nagapulos, kon ikaw nagbantay sa balaod: apan kon ikaw usa ka malapason sa balaod, ang imong pagka tinuli nahimong pagka walay tuli.

26 Busa kon ang walay tuli nagbantay sa pagkamatarung sa balaod, dili ba ang iyang pagka walay tuli pagaisipon nga pagka tinuli?

27 Ug dili ba ang walay tuli nga pinaagi sa kinaiyahan, kon kini nagtuman sa balaod, maghukom kanimo, kinsa pinaagi sa letra ug pagka tinuli nagalapas sa balaod?

28 Kay siya dili usa ka Judeo, nga makita diha sa gawas; ni kanang pagtuli, nga makita sa gawas diha sa unod:

29 Apan siya usa ka Judeo, nga mao ang anaa sa sulod; ug ang pagkatinuli mao kanang anaa sa kasingkasing, diha

sa espiritu, ug dili diha sa letra; kang kansang pagdayeg dili iya sa mga tawo, apan iya sa Dios.

KAPITULO 3

NAN unsa man nga bintaha ang nabatonan sa Judeo? o unsa man nga kapuslanan ang anaa sa pagka tinuli?

2 Daghan sa matag paagi: labaw sa tanan, tungod nga ngadto kanila gitugyan ang mga pulong sa Dios.

3 Kay unsa man kon ang pipila wala motoo? ang ilang pagka dili matinoohon makahimo ba sa pagtoo sa Dios nga walay pulos?

4 Ang Dios dili motugot: oo, itugot nga ang Dios matuod, apan ang matag tawo bakakon; ingon sa nahisulat, aron ikaw gayud pagamatarungon diha sa imong mga panultihon, ug makadaug sa diha nga ikaw hukman.

5 Apan kon ang atong pagka dili matarung magpaila sa pagkamatarung sa Dios, unsa man ang atong isulti? Ang Dios ba dili matarung kinsa nagapanimalos? (Ako nagsulti ingon nga tawo)

6 Ang Dios dili motugot: kay unya unsaon man sa Dios paghukom sa kalibutan?

7 Kay kon ang kamatuoran sa Dios labi nga midagaya pinaagi sa akong bakak ngadto sa iyang himaya; ngano pa man nga ako usab paghukman ingon nga makasasala?

8 Ug dili hinuon, (sumala sa gibutangbutang kanamo, ug sama sa giuyonan sa pipila nga among giingon,) Magbuhhat kita og dautan, aron ang maayo moabot? kang kansang hukom sa silot matarung.

9 Nan unsa man? mas maayo ba kita kay kanila? Dili, sa bisan unsang paagi: kay kita kaniadto nakapamatuod nga managsama ang mga Judeo ug mga Hentil, nga silang tanan ilalum sa sala;

10 Ingon sa nahisulat, Walay matarung, wala, walay usa:

11 Walay usa nga nakasabot, walay usa nga nagapangita sa Dios.

28 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Sa diha nga kamo makaisa na sa Anak sa tawo, makaila na unya kamo nga ako mao siya, ug nga ako walay gihimo sa akong kaugalingon; apan ingon nga ang akong Amahan nagtudlo kanako, ako nagsulti niining mga butanga.

29 Ug siya nga mipadala kanako uban kanako: ang Amahan wala magbiya kanako nga nag-inusara; kay ako nagabuhhat kanunay niadtong mga butang nga makapahimuot kaniya.

30 Samtang siya misulti niining mga pulonga, daghan ang mitoo kaniya.

31 Unya miingon si Jesus niadtong mga Judeo nga mitoo kaniya, Kon kamo magpadayon diha sa akong pulong, nan kamo akong mga tinun-an gayud;

32 Ug kamo mahibalo sa kamatuoran, ug ang kamatuoran mohimo kaninyo nga gawasnon.

33 Sila mitubag kaniya, Kami mga kaliwat ni Abraham, ug wala gayud maulipon ngadto ni bisan kinsang tawo: naunsa nga nagaingon ka, Kamo mahimong gawasnon?

34 Si Jesus mitubag kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako nagaingon nganha kaninyo, Si bisan kinsa nga nagabuhhat og sala mao ang sulugoon sa sala.

35 Ug ang sulugoon dili magapabilin diha sa balay sa kahangturan: apan ang Anak nagapabilin sa kahangturan.

36 Busa kon ang Anak mohimo kaninyo nga gawasnon, kamo mahimong gawasnon gayud.

37 Ako nahibalo nga kamo mga kaliwat ni Abraham; apan kamo naningkamot sa pagpatay kanako, tungod kay ang akong pulong walay luna diha kaninyo.

38 Ako nagsulti sa akong nakit-an uban sa akong Amahan: ug kamo nagabuhhat sa inyong nakit-an uban sa inyong amahan.

39 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, si Abraham mao ang among

amahan. Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Kon kamo mga anak pa ni Abraham, kamo maghimo sa mga buhat ni Abraham.

40 Apan karon kamo naningkamot sa pagpatay kanako, usa ka tawo nga nakasulti kaninyo sa kamatuoran, nga akong nadungog gikan sa Dios: kini wala buhata ni Abraham.

41 Kamo nagahimo sa mga buhat sa inyong amahan. Unya miingon sila ngadto kaniya, Kami wala ipanganak sa pagpakighilawas; kami adunay usa ka amahan, bisan ang Dios.

42 Si Jesus miingon ngadto kanila, Kon ang Dios mao pa ang inyong Amahan, kamo unta mahigugma kanako: kay ako nagagikan ug mianhi gikan sa Dios; wala ako moanhi sa akong kaugalingon, apan siya ang mipadala kanako.

43 Ngano nga dili man kamo makasabot sa akong sinultihan? kana tungod kay kamo dili makadungog sa akong pulong.

44 Kamo iya sa inyong amahan nga mao ang yawa, ug ang mga pangibog sa inyong amahan inyong pagabuhaton. Siya usa ka mamumuno sukad sa sinugdan, ug wala nagpuyo sa kamatuoran, tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa diha nga siya nagasulti og bakak, siya nagasulti sa iyang kaugalingon: kay siya bakakon, ug ang amahan niini.

45 Ug tungod kay ako nagsulti kaninyo sa kamatuoran, kamo wala nagtoo kanako.

46 Kinsa ba kaninyo ang nagapamatuod nga ako may sala? Ug kon ako magsulti sa kamatuoran, nganong wala kamo nagtoo kanako?

47 Siya nga iya sa Dios nagapaminaw sa mga pulong sa Dios: busa kamo dili maminaw kanila, tungod kay kamo dili iya sa Dios.

48 Unya mitubag ang mga Judeo, ug miingon ngadto kaniya, Dili ba maayo namong pagkasulti nga ikaw usa ka Samarianhon, ug adunay yawa?

49 Si Jesus mitubag, Ako walay yawa; apan ako nagpasidungog sa akong Amahan, ug kamo nagpakaulaw kanako.

50 Ug ako wala mangita sa akong kaugalingong himaya: adunay usa nga nagapangita ug nagahukom.

51 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Kon ang usa ka tawo magbantay sa akong panultihon, siya dili gayud makakita og kamatayon.

52 Unya miingon ang mga Judeo ngadto kaniya, Karon kami nahibalo nga ikaw adunay yawa. Si Abraham patay na, ug ang mga profeta; ug ikaw nagaingon, Kon ang usa ka tawo magbantay sa akong panultihon, siya dili gayud makatitlaw sa kamatayon.

53 Mas daku ka pa ba kay sa among amahan nga si Abraham, nga patay na? ug sa mga profeta nga patay na: kinsa ba ang gihimo nimo sa imong kaugalingon?

54 Si Jesus mitubag, Kon ako magpasidungog sa akong kaugalingon, ang akong pasidungog walay bili: ang akong Amahan mao ang nagapasidungog kanako; sa kang kinsa kamo nagaingon, nga siya inyong Dios:

55 Bisan pa niana kamo wala makaila kaniya; apan ako nakaila kaniya: ug kon ako moingon, Ako wala makaila kaniya, ako mahimong usa ka bakakon sama kaninyo: apan ako nakaila kaniya, ug nagbantay sa iyang panultihon.

56 Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay sa pagtan-aw sa akong adlaw: ug siya nakakita niini, ug nagmaya.

57 Unya ang mga Judeo miingon ngadto kaniya, Ikaw wala pa sa kalim-an ka tuig ang kagulangan, ug nakakita ka na ni Abraham?

58 Si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa wala pa si Abraham, ako mao.

59 Unya mipunit sila ug mga bato aron ilabay ngadto kaniya: apan gitago

ni Jesus ang iyang kaugalingon, ug mi-gawas gikan sa templo, nga nagaagi sa ilang taliwala, ug sa ingon miagi.

KAPITULO 9

UG samtang si Jesus miagi, siya nakakita og usa ka tawo nga buta sukad sa iyang pagkahimugso.

2 Ug ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kinsa ba ang nakasala, kining tawhana, o ang iyang mga ginikanan, nga siya gianak man nga buta?

3 Si Jesus mitubag, Dili kining tawhana ang nakasala, ni ang iyang mga ginikanan: apan aron ang mga buhat sa Dios mahimong mapadayag diha kaniya.

4 Ako kinahanglan nga magbuhat sa mga buluhaton niya nga nagpadala kanako, samtang kini adlaw pa: ang kagabhion nagaabot, sa diha nga walay tawo nga makabuhat.

5 Samtang ania ako sa kalibutan, ako mao ang kahayag sa kalibutan.

6 Sa diha nga siya nakapamulong na sa ingon, siya miluwa sa yuta, ug mihi-mo og lapok ginamit ang laway, ug siya midihog sa mga mata sa tawo nga buta pinaagi sa lapok,

7 Ug miingon ngadto kaniya, Adto, panghulam-os didto sa lim-aw sa Siloam, (nga sa paghubad, Pinadala.) Busa siya miadto sa iyang padulngan, ug nanghulam-os, ug mibalik nga nakakita.

8 Busa ang mga silingan, ug sila nga kaniadto nakakita kaniya nga siya buta, miingon, Dili ba kini siya kadtong naglingkod ug nagpakilimos?

9 Ang pipila miingon, Kini mao siya: ang uban miingon, Siya sama kaniya: apan siya miingon, Ako mao siya.

10 Busa miingon sila ngadto kaniya, Giunsa ang imong mga mata pagpabuka?

11 Siya mitubag ug miingon, Ang usa ka tawo nga gihinganlan og Jesus mihi-mo og lapok, ug gidihogan ang akong mga mata, ug miingon ngari kanako,

pagbuno, pakiglalis, paglimbong, dautang tinguha; mga tabian,

30 Mga tigpanglibak, mga madum-tanon sa Dios, matinamayon, mapahitas-on, mga tigpanghambog, mga magmumugna sa dautang mga butang, masinupakon sa mga ginikanan,

31 Walay salabotan, mga dili motuman og kasabotan, walay natorial nga pagbati, dili malukmay, dili maloloy-on:

32 Kinsa nakahibalo sa paghukom sa Dios, nga sila nga nagbuhat sa maong mga butang takos sa kamatayon, dili lamang nga nagbuhat sa ingon, apan adunay kahimuot diha kanila nga nagbuhat kanila.

KAPITULO 2

BUSA ikaw dili makapangulipas, O tawo, bisan kinsa ikaw nga nagahukom: kay diin ikaw nagahukom sa imong kaugalingon; kay ikaw nga nagahukom nagabuhat sa samang mga butang.

2 Apan kami nakasiguro nga ang paghukom sa Dios sumala sa kamatuoran batok kanila nga naghimo sa maong mga butang.

3 Ug nagahunahuna ba ikaw niini, O tawo, nga nagahukom kanila nga nagabuhat sa maong mga butang, ug mao usab ang ginabadlong, nga ikaw makaikyas sa hukom sa Dios?

4 O isalikway mo ba ang mga kadagaya sa iyang kaayo ug pagkamapugnganon ug pagkamainantosan; sa walay paghibalo nga ang kaayo sa Dios nagadala kanimong ngadto sa paghinulsol?

5 Apan subay sa imong kagahi ug dili mahinulsolon nga kasingkasing nagatigom nganha sa imong kaugalingon og kapungot alang sa adlaw sa kapungot ug pagpadayag sa matarung nga paghukom sa Dios;

6 Kinsa magabalos sa matag tawo sumala sa iyang mga binuhatan:

7 Ngadto kanila kinsa pinaagi sa mapailobon nga pagpadayon diha sa

maayong buhat nagpangita sa himaya ug pasidungog ug pagka walay kamatayon, kinabuhing dayon:

8 Apan ngadto kanila nga malalison, ug wala nagtuman sa kamatuoran, apan nagtuman sa pagka dili matarung, kalagot ug kapungot,

9 Kasakitan ug pag-antos, diha sa matag kalag sa tawo nga nagabuhat og dautan, una sa mga Judeo, ug usab sa mga Hentil;

10 Apan himaya, pasidungog, ug kalinaw, ngadto sa matag tawo nga nagabuhat og maayo, una ngadto sa mga Judeo, ug usab ngadto sa mga Hentil:

11 Kay walay pagpalabi og mga tawo diha sa Dios.

12 Kay ingon sa kadaghan sa mga nagpakasala nga walay labot sa balaod usab malaglag nga walay labot sa balaod: ug ingon sa kadaghan sa mga nagpakasala diha sa balaod pagahukman pinaagi sa balaod;

13 (Kay dili ang mga tigpaminaw sa balaod mao ang matarung atubangan sa Dios, apan ang mga tigbuhat sa balaod mao ang pagamatarungon.)

14 Kay sa diha nga ang mga Hentil, nga wala nagabaton sa balaod, nagbuhat pinaagi sa kinaiyahan sa mga butang nga anaa sa balaod, kini sila, nga wala magbaton sa balaod, maoy usa ka balaod ngadto sa ilang mga kaugalingon:

15 Nga mipakita sa buhat sa balaod nga nahisulat diha sa ilang mga kasingkasing, ang ilang konsensya usab nagadala sa pagpamatuod, ug ang ilang mga panghunahuna sa samang paagi nagasumbong o kon dili man nagapamalibad sa usa ug usa;)

16 Sa adlaw sa diha nga ang Dios mohukom sa mga tinago sa mga tawo pinaagi ni Jesus Cristo sumala sa akong maayong balita.

17 Tan-awa, ikaw gitawag nga usa ka Judeo, ug nagasalig diha sa balaod, ug naghimo sa imong pagpanghambog mahitungod sa Dios,

11 Kay ako nangandoy nga maka-kita kaninyo, aron ako makapaambit nganha kaninyo og pipila ka espirituhanong gasa, sa tumong nga kamo mapalig-on;

12 Nga sa ingon, nga ako unta mali-pay uban kaninyo pinaagi sa pagtoo nga anaa sa usag usa tali kaninyo ug kanako.

13 Karon ako dili buot nga kamo walay kahibalo, mga igsoon, nga sa makadaghan nga higayon ako naglaraw sa pag-anha nganha kaninyo, (apan nababagan hangtud karon,) aron ako makaangkon og pipila ka bunga uban usab kaninyo, sama sa taliwala sa uban nga mga Hentil.

14 Ako utangan ngadto sa mga Gre-go, ug ngadto sa mga Barbarianhon; ngadto sa mga manggialamon, ug ngad-to sa mga dili manggialamon.

15 Busa, sumala sa ania kanako, ako andam sa pagwali sa maayong balita nganha kaninyo nga anaa sa Roma usab.

16 Kay wala ko ikaulaw ang maa-yong balita ni Cristo: kay kini mao ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan sa matag usa nga nagatoo; una sa mga Judeo, ug usab ngadto sa mga Grego.

17 Kay diha niana ang pagkamatarung sa Dios gipadayag gikan sa pagtoo ngad-to sa pagtoo: sumala sa nahisulat, Ang matarung mabuhi pinaagi sa pagtoo.

18 Kay ang kapungot sa Dios gipada-yag gikan sa langit batok sa tanang pag-ka dili diosnon ug pagka dili matarung sa mga tawo, kinsa nagkupot sa kamatu-oran diha sa pagka dili matarung;

19 Tungod kay kanang mahimong mahibaloan mahitungod sa Dios nada-yag diha kanila; kay ang Dios nakapa-kita na niini ngadto kanila.

20 Kay ang dili makita nga mga butang mahitungod kaniya gikan sa pagmugna sa kalibutan sa tin-aw nakita, nga gisabot pinaagi sa mga butang nga nangahimo, bisan ang iyang walay kataposan nga gahum ug pagka Dios; mao nga sila walay ikapangulipas:

21 Tungod kay, sa diha nga sila naka-ila sa Dios, sila wala naghimaya kaniya ingon nga Dios, ni mapasalamaton; apan nahimo nga kawang diha sa ilang mga panghunahuna, ug ang ilang bua-ngon nga kasingkasing nangitngitan.

22 Nagapahayag sa ilang kaugali-ngon nga manggialamon, sila nangahi-mong mga buang,

23 Ug miusab sa himaya sa dili ma-dunoton nga Dios ngadto sa usa ka dag-way nga gihimo sama sa madunoton nga tawo, ug sa mga langgam, ug sa tag-upat ang tiil nga mga mananap, ug sa nagakamang nga mga butang.

24 Tungod niini ang Dios usab mi-tugyan kanila ngadto sa kahugawan pinaagi sa mga kaibog sa ilang kau-galiningon nga mga kasingkasing, aron sa pagpakaulaw sa ilang kaugalingon nga mga lawas tali sa ilang mga kau-galingon:

25 Kinsa miusab sa kamatuoran sa Dios ngadto sa usa ka bakak, ug misim-ba ug mialagad sa minugna labaw pa kay sa Magmumugna, kinsa dalaygon sa kahangturan. Amen.

26 Tungod niini nga hinungdan ang Dios mitugyan kanila ngadto sa mang-il-ad nga mga pagbati: kay bisan ang ilang mga babaye miusab sa naandan nga kagamitan ngadto nianang supak sa kinaiyahan:

27 Ug sa samang paagi usab ang mga lalaki, nagabiya sa naandan nga kaga-mitan sa babaye, nangasunog diha sa ilang kaibog sa usa ngadto sa usa; mga lalaki uban sa mga lalaki nagabuhat ni-anang dili angay, ug nagadawat diha sa ilang mga kaugalingon nianang angay nga balos sa ilang kasaypanan.

28 Ug bisan nga sila dili buot mopabi-lin sa Dios diha sa ilang kahibalo, ang Dios mitugyan kanila ngadto sa usa ka salawayon nga hunahuna, sa pagbuhat niadtong mga butang nga dili angay;

29 Ingon nga napuno sa tanang pagka dili matarung, pakighilawas, pagkadautan, pagkamaibogon, tinguha sa pagpasakit sa uban; puno sa kasina,

Adto sa lim-aw sa Siloam, ug panghi-lam-os: ug ako miadto ug nanghilam-os, ug ako nakadawat sa panan-aw.

12 Unya miingon sila ngadto kaniya, Hain man siya? Siya miingon, Ako wala mahibalo.

13 Sila midala ngadto sa mga Fariseo kaniya nga kaniadto buta.

14 Ug kadto adlaw nga igpapahulay sa diha nga si Jesus naghimo og lapok, ug mipabuka sa iyang mga mata.

15 Unya sa makausa pa ang mga Fariseo usab nangutana kaniya giunsa nga siya nakadawat sa iyang panan-aw. Siya miingon ngadto kanila, Siya nagbutang og lapok nganhi sa akong mga mata, ug ako nanghilam-os, ug nakakita.

16 Busa miingon ang pipila sa mga Fariseo, Kining tawhana dili iya sa Dios, tungod kay siya wala nagabantay sa adlaw nga igpapahulay. Ang uban miingon, Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala paghimo ang ingon niana nga mga milagro? Ug dihay pagkaba-hin diha kanila.

17 Sila nag-ingon ngadto sa tawong buta pag-usab, Unsa ang ikasulti nimo mahitungod kaniya, nga siya nakapa-buka man sa imong mga mata? Siya miingon, Siya usa ka profeta.

18 Apan ang mga Judeo wala mitoo mahitungod kaniya, nga siya kaniadto buta, ug nakadawat sa iyang panan-aw, hangtud sila mipatawag sa mga gini-kanan niya nga nakadawat sa iyang panan-aw.

19 Ug sila nangutana kanila, nga nagaingon, Kini ba ang inyong lala-king anak, kinsa kamo nag-ingon nga gianak nga buta? nan giunsa nga siya karon makakita na?

20 Ang iyang mga ginikanan mitubag kanila ug miingon, Kami nahibalo nga kini mao ang among anak, ug nga siya gipanganak nga buta:

21 Apan sa unsa nga paagi siya karon nakakita, kami wala mahibalo; o kinsa ang nakapabuka sa iyang mga mata, kami wala nahibalo: siya husto na sa

pangidaron; pangutana kaniya: siya mosulti alang sa iyang kaugalingon.

22 Kining mga pulonga gisulti sa iyang mga ginikanan, tungod kay sila nahadlok sa mga Judeo: kay ang mga Judeo nagkauyon na, nga kon adunay tawo nga mosugid nga siya mao ang Cristo, siya gayud papahawaon sa sinagoga.

23 Busa miingon ang iyang mga gi-nikanan, Siya husto na sa pangidaron; pangutana kaniya.

24 Unya sa makausa pa gitawag nila ang tawo nga kaniadto buta, ug miingon ngadto kaniya, Ihatag sa Dios ang pagdayeg: kami nahibalo nga kining tawhana usa ka makasasala.

25 Siya mitubag ug miingon, Kon siya usa ba ka makasasala o dili, ako wa-la nahibalo: usa ka butang ang akong nahibaloan, nga, samtang kaniadto ako buta, karon ako makakita na.

26 Unya miingon sila ngadto kaniya pag-usab, Unsa ang gihimo niya ngan-ha kanimo? giunsa niya pagpabuka ang imong mga mata?

27 Siya mitubag kanila, Ako nakasul-ti na kaninyo, ug kamo wala naminaw: ngano nga buot kamo maminaw niini pag-usab? buot ba ninyo usab nga ma-himong iyang mga tinun-an?

28 Unya sila mitamay kaniya, ug miingon, Ikaw iyang tinun-an; apan kami mga tinun-an ni Moses.

29 Kami nahibalo nga ang Dios naki-gisulti ngadto ni Moses: mahitungod niining tawhana, kami wala nahibalo diin siya gikan.

30 Ang tawo mitubag ug miingon ngadto kanila, Ngano nga ania ang usa ka katingalahan nga butang, nga kamo wala nahibalo diin siya gikan, ug bisan pa niana siya nakapabuka sa akong mga mata.

31 Karon kita nahibalo nga ang Dios wala nagapaminaw sa mga makasasa-la: apan kon si bisan kinsa nga tawo usa ka magsisimba sa Dios, ug nagabu-hat sa iyang kabubut-on, kaniya siya nagapaminaw.

JUAN

32 Sukad pa sa sinugdan sa kalibutan wala gidungog nga adunay tawo nga nakapabuka sa mga mata sa usa nga gipanganak nga buta.

33 Kon kining tawhana dili pa iya sa Dios, siya walay mahimo.

34 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw sa hingpit gipanganak diha sa kasal-anan, ug ikaw ba magtudlo kanamo? Ug sila miabog kaniya.

35 Si Jesus nakadungog nga sila miabog kaniya; ug sa diha nga siya nakakaplag kaniya, siya miingon ngadto kaniya, Ikaw ba nagtoo sa Anak sa Dios?

36 Siya mitubag ug miingon, Kinsa man siya, Ginoo, aron ako makatoo kaniya?

37 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Ikaw nakakita na kaniya, ug kini siya mao ang nakigsulti kanimo.

38 Ug siya miingon, Ginoo, ako nagtoo. Ug siya misimba kaniya.

39 Ug si Jesus miingon, Alang sa paghukom ako mianhi niini nga kalibutan, aron sila nga wala makakita unta makakita; ug aron sila nga nakakita unta mahimo nga mga buta.

40 Ug pipila sa mga Fariseo nga uban kaniya nakadungog niining mga pulonga, ug miingon ngadto kaniya, Kami mga buta ba usab?

41 Si Jesus miingon ngadto kanila, Kon kamo mga buta pa, kamo unta walay sala: apan karon kamo nag-ingon, Kami nakakita; busa ang inyong sala nagapabilin.

KAPITULO 10

SA pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako smag-ingon nganha kaninyo, Siya nga wala nagasulod pinaagi sa pultahan ngadto sa toril sa karnero, apan nagakatkat sa laing agianan, mao ang kawatan ug tulisan.

2 Apan siya nga nagasulod pinaagi sa pultahan mao ang magbalantay sa mga karnero.

3 Ngadto kaniya ang magbalantay sa pultahan nagaabli; ug ang mga

karnero naminaw sa iyang tingog; ug siya nagatawag sa iyang kaugalingong mga karnero pinaagi sa ngalan, ug nagatultol kanila sa gawas.

4 Ug sa diha nga siya nagapagawas sa iyang kaugalingong mga karnero, siya nagaadto una kanila, ug ang mga karnero nagsunod kaniya: kay sila nakaila sa iyang tingog.

5 Ug sa usa ka langyaw sila dili mosunod, apan mokalagiw gikan kaniya: kay sila wala makaila sa tingog sa mga langyaw.

6 Kini nga samingay gisulti ni Jesus ngadto kanila: apan sila wala nakasabot unsa nga mga butanga sila nga iyang gisulti ngadto kanila.

7 Unya miingon si Jesus ngadto kanila pag-usab, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ako mao ang pultahan sa mga karnero.

8 Ang tanan nga mianhi una kanako mga kawatan ug mga tulisan: apan ang mga karnero wala naminaw kanila.

9 Ako mao ang pultahan: pinaagi kanako kon si bisan kinsa nga tawo mosulod, siya maluwas, ug mosulod ug mogawas, ug makakaplag sa magsibsib.

10 Ang kawatan wala nagaanhi, apan aron sa pagpangawat, ug sa pagpatay, ug sa paglaglag: Ako mianhi aron sila unta makabaton og kinabuhi, ug nga sila unta makabaton niini nga mas madagayaon.

11 Ako mao ang maayong magbalantay: ang maayong magbalantay nagahatag sa iyang kinabuhi alang sa mga karnero.

12 Apan siya nga sinuholan, ug dili mao ang magbalantay, si kinsa dili tag-iyasa mga karnero, nakakita sa lobo nga nagaabot, ug nagabiya sa mga karnero, ug nagakalagiw: ug ang lobo nagadakop kanila, ug nagapatibulaag sa mga karnero.

13 Ang sinuholan nagakalagiw, tungod kay siya usa ka sinuholan, ug wala nagaatiman sa mga karnero.

Jesus nahigugma nga nagasunod; nga misandig usab sa iyang dugan atol sa panihapon, ug miingon, Ginoo, kinsa siya nga nagabudhi kanimo?

21 Si Pedro nga nakakita kaniya nagaingon ngadto ni Jesus, Ginoo, ug unsa man ang pagabuhaton niining tawhana?

22 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Kon ako mobuot nga siya magpabilin hangtud sa akong pag-abot, unsa man kana kanimo? sunod ka kanako.

23 Unya nabaniog kini nga panultihon diha sa kaigsoonan, nga kadto nga tinun-an dili mamatay: apan si Jesus

wala nag-ingon ngadto kaniya, Siya dili mamatay; apan, Kon ako mobuot nga siya magpabilin hangtud sa akong pag-abot, unsa man kana kanimo?

24 Kini mao ang tinun-an nga nagapamatuod niining mga butanga, ug misulat niining mga butanga: ug kami nahibalo nga ang iyang pagpamatuod tinoud.

25 Ug adunay daghan pang ubang mga butang nga gihimo usab ni Jesus, nga, kon ang matag-usa kanila pagasulaton, ako naghunahuna nga bisan ang kalibutan mismo dili paigo sudlan sa mga basahon nga kinahanglang pagasulaton. Amen.

ANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA MGA TAGA

ROMA

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka sulugoon ni Jesus Cristo, gitawag sa pagkaapostol, lina-in ngadto sa maayong balita sa Dios,

2 (Nga siya nakasaad kaniadto pinaagi sa iyang mga profeta diha sa balaang mga kasulatan.)

3 Mahitungod sa iyang Anak nga si Jesus Cristo nga atong Ginoo, nga gihimo gikan sa binhi ni David sumala sa unod;

4 Ug gipahayag nga mao ang Anak sa Dios uban sa gahum, sumala sa espiritu sa pagkabalaan, pinaagi sa pagkabanhaw gikan sa mga patay:

5 Pinaagi sa kang kinsa kami nakadawat sa grasya ug pagka apostol, alang sa pagka masinugtanon ngadto sa pagtoo diha sa tanang kanasuran, alang sa iyang ngalan:

6 Diha sa kang kinsa kamo usab ang mga tinawag ni Jesus Cristo:

7 Sa tanan nga anaa sa Roma, gihigugma sa Dios, gitawag sa pagkabalaan: Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan, ug sa Ginoong Jesus Cristo.

8 Una, ako nagpasalamat sa akong Dios pinaagi ni Jesus Cristo alang kaninyong tanan, nga ang inyong pagtoo gihisgotan sa matag bahin sa tibuok kalibutan.

9 Kay ang Dios mao ang akong saksi, kang kinsa ako nag-alagad uban sa akong espiritu diha sa maayong balita sa iyang Anak, nga sa walay hunong ako naghigot kaninyo kanunay diha sa akong mga pag-ampo;

10 Nagahimog paghangyo, kon sa bisan unsang paagi karon nga kadugayon ako makabaton unta og usa ka mauswagon nga panaw pinaagi sa kabubut-on sa Dios pag-anha kaninyo.

4 Apan sa diha nga ang kabuntagon karon miabot na , si Jesus mitindog diha sa baybayon: apan ang mga tinun-an wala makahibalo nga kadto mao si Jesus.

5 Unya si Jesus nagaingon ngadto kanila, Mga anak, kamo aduna bay pag-kaon? Sila mitubag kaniya, Wala.

6 Ug siya miingon ngadto kanila, Itaktak ang pukot sa tuo nga bahin sa sakayan, ug kamo makakaplag. Busa sila mitaktak, ug karon sila dili na makahimo sa pagbira niini tungod sa panon sa mga isda.

7 Busa kadtong tinun-an kinsa gihigugma ni Jesus nagaingon ngadto ni Pedro, Kini mao ang Ginoo. Karon sa diha nga si Simon Pedro nakadungog nga kadto mao ang Ginoo, gisul-ob niya ang iyang sapot sa mananagat ngadto kaniya, (kay siya walay sapot,) ug miambak ngadto sa dagat.

8 Ug ang ubang mga tinun-an miabot diha sa usa ka gamay nga sakayan; (kay sila dili halayo gikan sa yuta, apan ingon nga kini duha ka gatos ka maniko,) nga nagaguyod sa pukot nga uban sa mga isda.

9 Unya sa diha nga sila miabot na sa yuta, sila nakakita sa nagbaga nga mga uling, ug sa isda nga gibutang diha niini, ug sa tinapay.

10 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Pagdala sa isda nga inyo karon nga nakuha.

11 Si Simon Pedro misaka, ug mibira sa pukot ngadto sa yuta nga puno sa dagkung mga isda, usa ka gatos ug kalim-an ug tulo: ug alang sa tanan dihay hilabihan kadaghan, apan bisan pa ang pukot wala magisi.

12 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Dali ngari ug kaon. Ug walay usa sa iyang mga tinun-an nga nangahas sa pagpangutana kaniya, Kinsa ba ikaw? nga nahibalo nga kadto mao ang Ginoo.

13 Unya si Jesus nagaduol, ug nagakuha og tinapay, ug nagahatag kanila, ug isda sa samang paagi.

14 Kini karon mao ang ikatulo ka higayon nga si Jesus mipakita sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang mga tinun-an, human nga siya mibangon gikan sa mga patay.

15 Busa sa diha nga sila nakakaon na, si Jesus nagaingon ngadto ni Simon Pedro, Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako labaw pa niini? Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Siya nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong nati nga mga karnero.

16 Siya nagaingon ngadto kaniya pag-usab sa ikaduhang higayon, Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako? Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Siya nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong mga karnero.

17 Siya nagaingon ngadto kaniya sa ikatulo nga higayon, Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako? Si Pedro nasubo tungod kay siya miingon kaniya sa ikatulong higayon, Gihigugma mo ba ako? Ug siya miingon ngadto kaniya, Ginoo, ikaw nahibalo sa tanang mga butang; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong mga karnero.

18 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Sa diha nga ikaw batan-on pa, gibakosan nimo ang imong kaugalingon, ug milakaw bisan asa nga imong gusto: apan sa diha nga ikaw matigulang na, ikaw magatuyhod sa imong mga kamot, ug bakosan ka na sa lain, ug dad-on ka sa bisan asa nga dili nimo gusto.

19 Kini gisulti niya, nga nagapasabot pinaagi sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang magahimaya sa Dios. Ug sa diha nga siya nakapamulong na niini, siya nagaingon ngadto kaniya, Sunod kanako.

20 Unya si Pedro, nga nagaliso, nakakita sa tinun-an sa kang kinsa si

27 Ang akong mga karnero naminaw sa akong tingog, ug ako nakaila kanila, ug sila nagsunod kanako:

28 Ug ako naghatag ngadto kanila og kinabuhing dayon; ug sila dili na gayud malaglag, ni adunay tawo nga makagaw kanila gikan sa akong kamot.

29 Ang akong Amahan, nga mihatag kanila kanako, mas daku kay sa tanan; ug walay tawo nga makahimo sa pag-agaw kanila gikan sa kamot sa akong Amahan.

30 Ako ug ang akong Amahan usa.

31 Unya ang mga Judeo mipunit pag-usab og mga bato aron pagbato kaniya.

32 Si Jesus mitubag kanila, Daghang mga maayong buhat ang akong gipakita kaninyo gikan sa akong Amahan; tungod sa unsa niadtong mga buhata nga kamo mobato kanako?

33 Ang mga Judeo mitubag kaniya, nga nagaingon, Tungod sa maayong buhat kami dili mobato kanimo; apan tungod sa pagpasipala; ug tungod kay ikaw, ingon nga usa ka tawo, nagahimo sa imong kaugalingon nga Dios.

34 Si Jesus mitubag kanila, Wala ba kini mahisulat sa inyong balaod, Ako miingon, Kamo mga dios?

35 Kon siya mitawag kanila nga mga dios, ngadto kang kinsa ang pulong sa Dios miabot, ug ang kasulatan dili mabungkag;

36 Magsulti ba kamo kaniya, kinsa sa Amahan gibalaan, ug gipadala sa kalibutan, Ikaw nagapasipala; tungod kay ako miingon, Ako mao ang Anak sa Dios?

37 Kon ako wala naghimo sa mga buhat sa akong Amahan, ayaw ako toohi.

38 Apan kon ako naghimo, bisan nga kamo dili motoo kanako, toohi ang mga buhat: aron kamo mahibalo, ug motoo, nga ang Amahan ania kanako, ug ako anaa kaniya.

39 Busa sila naningkamot pag-usab sa pagdakop kaniya: apan siya miikyas gikan sa ilang kamot,

14 Ako mao ang maayong magbalantay, ug nakaila sa akong mga karnero, ug nailhan sa mga ako.

15 Maingon nga ang Amahan nakaila kanako, bisan sa ingon ako nakaila sa Amahan: ug ako magatugyan sa akong kinabuhi alang sa mga karnero.

16 Ug ako adunay laing mga karnero, nga dili sakop niini nga toril: ako usab kinahanglang modala kanila, ug sila maminaw sa akong tingog; ug aduna unyay usa ka panon, ug usa ka magbalantay.

17 Busa ang akong Amahan nahigugma kanako, tungod kay ako nagtugyansa akong kinabuhi, aron ako makakuha niini pag-usab.

18 Walay tawo nga nagakuha niini gikan kanako, apan ako nagtugyanniini sa akong kaugalingon. Ako adunay gahum sa pagtugyan niini, ug ako adunay gahum sa pagkuha niini pag-usab. Kini nga sugo akong nadawat gikan sa akong Amahan.

19 Busa dihay pagkabahin pag-usab diha sa mga Judeo tungod niini nga mga panultihon.

20 Ug daghan kanila miingon, Siya adunay usa ka yawa, ug nabuang; nganong maminaw kamo kaniya?

21 Ang uban miingon, Kini dili mga pulong gikan kaniya nga adunay yawa. Makahimo ba ang usa ka yawa sa pagpabuka sa mga mata sa buta?

22 Ug kini didto sa Jerusalem sa pista sa paghalad, ug kadto tingtugnaw.

23 Ug si Jesus naglakaw diha sa templo sa portico ni Solomon.

24 Unya nanuol ang mga Judeo pali-bot kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Unsa kadugay nga ikaw magpaduhaduha kanamo? Kon ikaw mao ang Cristo, sultihni kami sa yano nga paagi.

25 Si Jesus mitubag kanila, Ako nagsulti kaninyo, ug kamo wala mitoo: ang mga buhat nga akong gihimo diha sa ngalan sa akong Amahan, sila nagpamatuod mahitungod kanako.

26 Apan kamo wala nagtoo, tungod kay kamo dili akong mga karnero, sama sa akong gisulti nganha kaninyo.

40 Ug nagpalayo pag-usab ngadto sa unahan sa Jordan ngadto sa dapit diin si Juan unang nagbaptismo; ug didto siya nagpabilin.

41 Ug daghang miadto ngadto kaniya, ug miingon, Si Juan walay gihimo nga milagro: apan ang tanang mga butang nga gisulti ni Juan mahitungod niining tawhana tinoud.

42 Ug daghan ang mitoo kaniya didto.

KAPITULO 11

KARON may usa ka tawo nga nagsakit, nga ginganlan og Lazaro, taga Betania, ang lungsod ni Maria ug sa iyang igsoon nga si Marta.

2 (Kini mao kadtong Maria nga midihog sa Ginoo pinaagi sa pahumot nga haplas, ug mipahid sa iyang mga tiil pinaagi sa iyang buhok, kang kansang igsoon nga si Lazaro nagsakit.)

3 Busa ang iyang mga babayeng igsoon mipasugo ngadto kaniya, nga nagaingon, Ginoo, tan-awa, siya kinsa imong gihigugma nasakit.

4 Sa diha nga si Jesus nakadungog niana, siya miingon, Kining sakita dili ngadto sa kamatayon, apan alang sa kahimayaan sa Dios, aron ang Anak sa Dios mahimaya pinaagi niini.

5 Karon si Jesus nahigugma ni Marta, ug sa iyang babayeng igsoon, ug ni Lazaro.

6 Busa sa diha nga siya nakadungog nga siya nagsakit, siya nagpabilin og duha pa ka adlaw sa samang dapit diin didto siya.

7 Unya human niana nagaingon siya ngadto sa iyang mga tinun-an, Mangadto kita sa Judea pag-usab.

8 Ang iyang mga tinun-an nag-ingon ngadto kaniya, Magtutudlo, ang mga Judeo niining ulahi naningkamot sa pagbato kanim; ug moadto ba ikaw didto pag-usab?

9 Si Jesus mitubag, Dili ba adunay napulo ug duha ka takna sa adlaw? Kon si bisan kinsa nga tawo maglakaw sa adlaw, siya dili mapandol, tungod

kay siya nakakita sa kahayag niini nga kalibutan.

10 Apan kon ang usa ka tawo maglakaw diha sa kagabhion, siya mapandol, tungod kay walay kahayag diha kaniya.

11 Kining mga butanga gisulti niya: ug human niana siya nagaingon ngadto kanila, Ang atong higala nga si Lazaro nagakatulog; apan ako moadto, aron nga ako mopukaw kaniya gikan sa pagkatulog.

12 Unya miingon ang iyang mga tinun-an, Ginoo, kon siya natulog, siya mamaayo.

13 Apan si Jesus nagsulti mahitungod sa iyang kamatayon: apan sila naghunahuna nga siya nagsulti mahitungod sa pagpahulay diha sa pagkatulog.

14 Unya si Jesus miingon ngadto kanila sa yano nga paagi, si Lazaro patay na.

15 Ug ako nagmaya tungod ug alang kaninyo nga ako wala didto, sa tuyo nga kamo motoo; bisan pa niana mangadto kita kaniya.

16 Unya miingon si Tomas, nga gitawag og Didimo, ngadto sa iyang mga isigka tinun-an, Kita usab mangadto, aron kita mamatay uban kaniya.

17 Unya sa diha nga si Jesus miabot, siya gipahiluna sa lubnganan upat ka adlaw na.

18 Karon ang Betania haduol ngadto sa Jerusalem, mga napulo ug lima ka estadyon ang kalay-on:

19 Ug daghan sa mga Judeo miadto ni Marta ug ni Maria, aron sa paglipay kanila mahitungod sa ilang igsoong lalaki.

20 Unya si Marta, sa diha nga siya nakadungog nga si Jesus nagaabot, miadto ug mitagbo kaniya: apan si Maria nagapabilin sa paglingkod didto sa balay.

21 Unya miingon si Marta ngadto ni Jesus, Ginoo, kon ikaw dinhi pa unta, ang akong igsoon wala unta namatay.

22 Apan ako nahibalo, nga bisan karon, ang bisan unsa nga imong pangayoon sa Dios, ang Dios mohatag niini kanim.

26 Ug human sa walo ka adlaw ang iyang mga tinun-an didto na usab sa sulod, ug si Tomas uban kanila: unya miabot si Jesus, ang mga pultahan ingon nga sirado, ug mitindog diha sa tunga, ug miingon, Ang kalinaw maanaa kaninyo.

27 Unya nagaingon siya ngadto ni Tomas, Ikab-ot diri ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot; ug ikab-ot diri ang imong kamot, ug ipasulod kini sa akong kilid: ug ayaw pagpakawalay pagtoo, apan pagmatinoohon.

28 Ug si Tomas mitubag ug miingon ngadto kaniya, Akong Ginoo ug akong Dios.

29 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Tomas, tungod ba kay ikaw nakakita kanako, ikaw mitoo na: bulahan sila nga wala makakita, apan sa gihapon mitoo.

30 Ug daghan pang ubang mga ilhanan sa pagkatinuod nga gihimo ni Jesus diha sa presensya sa iyang mga tinun-an, nga wala mahisulat dinhi niini nga basahon:

31 Apan kini gisulat, aron kamo motoo nga si Jesus mao ang Cristo, ang Anak sa Dios; ug aron sa pagtoo kamo makabaton og kinabuhi pinaagi sa iyang ngalan.

KAPITULO 21

HUMAN niining mga butanga si Jesus mipakita sa iyang kaugalingon pag-usab ngadto sa iyang mga tinun-an didto sa dagat sa Tiberias; ug sa ingon niini nga paagi mipakita siya sa iyang kaugalingon.

2 Didto nagkatigom si Simon Pedro, ug si Tomas nga gitawag og Didimo, ug si Nataniel sa Cana sa Galilea, ug ang mga anak ni Zebedeo, ug duha ka lain pa niya nga mga tinun-an.

3 Si Simon Pedro nagaingon ngadto kanila, Ako moadto sa pagpangisda. Sila nagaingon ngadto kaniya, Kami usab mouban kanim. Sila nangadto, ug dihadhiha nanakay sa usa ka sakayan; ug nianang gabhiona sila walay nakuha.

apan sa tinago tungod sa kahadlok sa mga Judeo, mihangyo ni Pilato nga siya unta mokuha sa lawas ni Jesus: ug si Pilato mihatag kaniya og pagtugot. Busa siya miadto, ug mikuha sa lawas ni Jesus.

39 Ug didto miabot usab si Nicodemo, nga sa una miadto ni Jesus sa kagabhion, ug nagdala sa sinagol nga mirra ug aloe, mga usa ka gatos ka libra ang gibug-aton.

40 Unya gikuha nila ang lawas ni Jesus, ug mipuyo niini sa lino nga mga panapton uban ang mga panakot, sumala sa batasan sa mga Judeo sa paglubong.

41 Karon didto sa dapit diin siya gilansang sa krus dihay usa ka tanaman; ug diha sa tanaman ang usa ka bag-o nga lubnganan, nga sa diin wala pay tawo nga gikapahiluna.

42 Busa didto gipahiluna nila si Jesus tungod sa adlaw sa pagpangandam sa mga Judeo; kay ang lubnganan anaa sa duol.

KAPITULO 20

SAYO sa unang adlaw sa semana nagaabot si Maria Magdalena, sa diha nga kini ngitngit pa, ngadto sa lubnganan, ug nakakita sa bato nga nakuha na gikan sa lubnganan.

2 Unya siya nagadagan, ug ngadto ni Simon Pedro, ug sa lain nga tinun-an, kang kinsa si Jesus nahigugma, ug nagaingon ngadto kanila, Sila mikuha sa Ginoo gikan sa lubnganan, ug kami wala mahibalo hain sila mipahiluna kaniya.

3 Busa si Pedro miadto didto, ug kadtong laing tinun-an, ug miabot sa lubnganan.

4 Mao nga silang duha nagdungan sa pagpanagan: ug ang laing tinun-an mas kusog pang midagan kay ni Pedro, ug nakauna sa pag-abot ngadto sa lubnganan.

5 Ug siya sa nagaduko, ug nagatan-aw sa sulod, nakakita sa lino nga mga panapton nga gipahimutang; apan siya wala misulod.

6 Unya nagaabot si Simon Pedro nga nagasunod kaniya, ug misulod ngadto sa lubnganan, ug nakakita sa lino nga mga panapton nga nahimutang.

7 Ug ang panyo, nga giputos sa iyang ulo, wala nabutang uban sa lino nga mga panapton, apan gipilo sa usa ka dapit sa iyang kaugalingon.

8 Unya misulod usab kadtong laing tinun-an, nga nahiuona pag-abot sa lubnganan, ug siya nakakita, ug mitoo.

9 Kay bisan niining higayona sila wala makahibalo sa kasulatan, nga siya kinahanglan mabuhi pag-usab gikan sa mga patay.

10 Unya ang mga tinun-an namauli pag-usab ngadto sa ilang kaugalingong panimalay.

11 Apan si Maria nagtindog sa gawas sa lubnganan nga naghilak: ug samtang siya mihilak, siya miduko, ug mitan-aw ngadto sa sulod sa lubnganan,

12 Ug nakakita sa duha ka anghel nga nagbisti og puti nga nagalingkod, ang usa sa ulohan, ug ang usa sa tiilan, sa dapit nga ang lawas ni Jesus napahimutang.

13 Ug sila nag-ingon ngadto kaniya, babaye, nganong nagahilak ikaw? Siya nagaingon ngadto kanila, Tungod kay sila mikuha sa akong Ginoo, ug ako wala mahibalo kon hain sila mipahimutang kaniya.

14 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya mitalikod, ug nakakita ni Jesus nga nagatindog, ug wala makahibalo nga kadto mao si Jesus.

15 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, nganong nagahilak ikaw? kinsa ang imong gipangita? Siya, nga nagadahom nga siya mao ang hardinero, nagaingon ngadto kaniya, Sir, kon ikaw nagkuha kaniya gikan dinhi, sul-tihi ako hain ikaw mipahiluna kaniya, ug ako mokuha kaniya.

16 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Maria. Siya miliso sa iyang kaugalingon, ug nagaingon ngadto kaniya, Rabboni; nga sa pagkasulti, Magtutudlo.

17 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ayaw paghikap kanako; kay ako wala

23 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ang imong igsoon mabuhi pag-usab.

24 Si Marta nagaingon ngadto kaniya, Ako nahibalo nga siya mabuhi pag-usab diha sa pagkabanhaw sa kataposan nga adlaw.

25 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: siya nga nagatoo kanako, bisan siya patay, apan siya mabuhi:

26 Ug si bisan kinsa nga buhi ug nagatoo kanako dili gayud mamatay. Nagatoo ba ikaw niini?

27 Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo: Ako nagtoo nga ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, nga mo-anhi gayud sa kalibutan.

28 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya miadto sa iyang padulngan, ug sa tago mitawag ni Maria nga iyang igsoon, nga nagaingon, Ang Magtutudlo miabot, ug nagatawag alang kanimo.

29 Sa dihadiha nga siya nakadungog niana, siya mitindog sa walay langan, ug miadto kaniya.

30 Karon si Jesus wala pa miabot ngadto sa lungsod, apan didto niana nga dapit diin si Marta mitagbo kaniya.

31 Unya ang mga Judeo nga uban kaniya sa balay, ug milipay kaniya, sa diha nga sila nakakita ni Maria, nga siya mitindog nga nagdali ug migawas, misunod kaniya, nga nagaingon, Siya moadto sa lubnganan aron sa paghilak didto.

32 Unya sa diha nga si Maria miabot diin didto si Jesus, ug nakakita kaniya, siya mihapa sa iyang tiilan, nga nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, kon ikaw unta dinhi pa, ang akong igsoon wala unta namatay.

33 Busa sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga nagahilak, ug sa mga Judeo usab nga nagahilak nga miabot uban kaniya, siya miagulo diha sa espiritu, ug nasamok,

34 Ug miingon, Diin ba ninyo gipahimutang siya? Sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, dali ug tan-awa.

35 Si Jesus mihilak.

36 Unya miingon ang mga Judeo, Tan-awa giunsa niya sa paghigugma siya!

37 Ug ang pipila kanila miingon, Dili ba kining tawhana, nga nakapabuka sa mga mata sa buta, makahimo nga bisan kini nga tawo nga dili unta mamatay?

38 Busa si Jesus nga nagaagulo pag-usab diha sa iyang kaugalingon miadto sa lubong. Kini usa ka langub, ug usa ka bato gitabon niini.

39 Si Jesus miingon, Kuhaa ninyo ang bato. Si Marta, ang babayeng igsoon kaniya nga patay na, nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, niining panahona siya nanimaho na: kay siya namatay upat na ka adlaw.

40 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Wala ba ako miingon nganha kanimo, nga, kon ikaw motoo, ikaw gayud makakita sa himaya sa Dios?

41 Unya sila mikuha sa bato gikan sa dapit diin ang patay gipahimutang. Ug si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug miingon, Amahan, ako nagpasalamat kanimo nga ikaw naminaw kanako.

42 Ug ako nahibalo nga ikaw naga-paminaw kanako sa kanunay: apan tungod sa katawhan nga nanagtindog sa duol ako misulti niini, aron sila motoo nga ikaw nagpadala kanako.

43 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya misinggit uban sa makusog nga tingog, Lazaro, gawas diha.

44 Ug siya nga namatay migawas, nga ginapos ang kamot ug tiil pinaagi sa mga bisti sa minatay: ug ang iyang nawong gibugkasan og panyo. Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Badbari siya, ug tugoti siya nga molakaw.

45 Unya daghan sa mga Judeo nga miadto ni Maria, ug nakakita sa mga butang nga gibuhay ni Jesus, mitoo kaniya.

46 Apan ang pipila kanila miadto sa ilang mga dalan ngadto sa mga Fariseo, ug misulti kanila unsa ang mga butang nga nahimo ni Jesus.

47 Unya gitigom sa punoang mga pari ug sa mga Fariseo ang usa ka konseho, ug miingon, Unsa ang buhaton nato? kay kining tawhana nagahimo og daghang mga milagro.

48 Kon ato siyang pasagdan, ang tanang mga tawo motoo kaniya: ug ang mga Romano moanhi ug moilog sa atong dapit ug nasud.

49 Ug usa kanila, nga ginganlan og Caifas, ingon nga labaw nga pari sa mao nga tuig, miingon ngadto kanila, Kamo walay nahibaloan nga bisan unsa,

50 Ni mamalandong nga mapuslanon alang kanato, nga usa ka tawo mamatay alang sa katawhan, ug aron ang tibuk nasud dili malaglag.

51 Ug kini gisulti niya dili sa iyang kaugalingon: apan ingon nga labaw nga pari nianang tuiga, siya mitagna nga si Jesus mamatay alang niana nga nasud;

52 Ug dili alang niana nga nasud lamang, apan nga siya usab magatigom sa paghiusa sa mga anak sa Dios nga nagkatibulaag sa halayo.

53 Unya gikan nianang adlaw sila naghiusa sa pagsabot aron sa pagpapatay kaniya.

54 Busa si Jesus wala na maglakaw sa dayag taliwala sa mga Judeo; apan miadto gikan niana nga dapit ngadto sa usa ka dapit duol sa kamingawan, ngadto sa usa ka syudad nga gitawag og Efraim, ug didto nagpabilin uban sa iyang mga tinun-an.

55 Ug ang pagsaylo sa mga Judeo haduol na: ug daghan ang nanungas gikan sa banika ngadto sa Jerusalem sa wala pa ang pagsaylo, aron sa pagputli sa ilang mga kaugalingon.

56 Unya nangita sila ni Jesus, ug misulti diha sa ilang mga kaugalingon, samtang sila nanagtindog didto sa templo. Unsa ang hunahuna ninyo, nga siya dili moanhi sa pista?

57 Karon ang punoang mga pari ug mga Fariseo nakahatag og usa ka sugo, nga, kon si bisan kinsa nga tawo nga

nahibalo hain siya, siya kinahanglan mopakita niini, aron sila modakop kaniya.

KAPITULO 12

UNYA si Jesus unom ka adlaw sa wala pa ang pagsaylo miadto sa Betania, diin atua si Lazaro nga kaniadto namatay, kinsa iyang gibuhi gikan sa mga patay.

2 Didto sila naghimo alang kaniya og usa ka panihapon; ug si Marta ang nagsilbi: apan si Lazaro usa kanila nga milingkod sa lamesa uban kaniya.

3 Unya mikuha si Maria og usa ka mina sa pahumot nga haplas nga nardos, mahalón kaayo, ug midihog sa mga tiil ni Jesus, ug mipahid sa iyang mga tiil pinaagi sa iyang buhok: ug ang balay napuno sa kahumot sa pahumot nga haplas.

4 Unya nagaingon ang usa sa iyang mga tinun-an, si Judas Iscariote, ang anak ni Simon, nga mao gayud ang magbudhi kaniya,

5 Ngano nga kining pahumot nga haplas wala ibaligya og tulo ka gatos ka denario, ug ipanghatag ngadto sa mga kabus?

6 Kini iyang gisulti, dili nga siya adunay kahangawa alang sa mga kabus; apan tungod kay siya usa ka kawatan, ug nagbaton sa sudlanan, ug nagdala sa bisan unsa nga gisulod diha niini.

7 Unya miingon si Jesus, Pasagdi siya: alang sa adlaw sa akong paglubong siya mihimo niini.

8 Kay ang mga kabus kanunay uban kaninyo; apan kanako kamo dili uban kanunay.

9 Busa daghang katawhan sa mga Judeo nahibalo nga siya atua didto: ug sila nangadto dili tungod ug alang ni Jesus lamang, apan nga sila unta makakita ni Lazaro usab, kinsa iyang gibuhi gikan sa mga patay.

10 Apan ang punoang mga pari nagkasabot nga sila unta mopapatay usab ni Lazaro;

18 Diin sila milansang kaniya sa krus, ug sa lain pang duha uban kaniya, usa diha sa matag kilid, ug si Jesus diha sa tunga.

19 Ug si Pilato misulat og usa ka titulo, ug mibutang niini diha sa krus. Ug ang nasulat mao, SI JESUS SA NAZARET ANG HARI SA MGA JUDEO.

20 Unya kini nga titulo nabasa sa daghang mga Judeo: kay ang dapit diin si Jesus gilansang sa krus haduol sa syudad: ug kini gisulat diha sa Hebreohanon, ug Grego, ug Latin.

21 Unya miingon ang pangulong mga pari sa mga Judeo ngadto ni Pilato, Ayaw isulat, Ang Hari sa mga Judeo; apan nga siya miingon, Ako mao ang Hari sa mga Judeo.

22 Si Pilato mitubag, Unsa ang akong nasulat ako nang nasulat.

23 Unya ang mga sundalo, sa diha nga sila nakalansang na sa krus ni Jesus, mikuha sa iyang mga bisti, ug mihimo og upat ka bahin, sa matag usa ka sundalo usa ka bahin; ug usab sa iyang sapot: karon ang sapot walay tahi, hinabol gikan sa itaas ngadto sa tanang bahin.

24 Busa sila miingon diha sa ilang mga kaugalingon, Dili nato kini gision, apan magripa alang niini, kang kinsa kini mahiadto: aron ang kasulatan matuman, nga nagaingon, Sila mibahin sa akong sapot diha kanila, ug alang sa akong bisti sila nanagripa. Busa kining mga butanga mao ang gihimo sa mga sundalo.

25 Karon didto nagtindog duol sa krus ni Jesus ang iyang inahan, ug ang igsoon nga babaye sa iyang inahan, si Maria ang asawa ni Cleofas, ug si Maria Magdalena.

26 Busa sa diha nga si Jesus nakakita sa iyang inahan, ug sa tinun-an nga nagatindog sa duol, kinsa iyang gihigugma, siya nagaingon ngadto sa iyang inahan, babaye, tan-awa ang imong anak!

27 Unya nagaingon siya ngadto sa tinun-an, Tan-awa ang imong inahan!

Ug gikan nianang taknaa kadto nga tinun-an midala kaniya ngadto sa iyang kaugalingon nga panimalay.

28 Human niini, si Jesus nga nakahibalo nga ang tanang mga butang karon natapos na, aron ang kasulatan matuman, nagaingon, Giuhaw ako.

29 Karon dihay gipahimutang nga usa ka sudlanan nga puno sa suka: ug sila mipuno pagpatuhop sa usa ka espongha sa suka, ug mibutang niini sa isopo, ug mibutang niini sa iyang baba.

30 Busa sa diha nga si Jesus nakadawat na sa suka, siya miingon, Kini natapos na: ug siya miduko sa iyang ulo, ug mitugyan sa espirito.

31 Busa ang mga Judeo, tungod kay kadto mao ang pagpangandam, aron ang mga lawas dili gayud magpabilin ibabaw sa krus sa adlaw nga igpapahulay, (kay kadto nga adlaw nga igpapahulay usa ka mahinungdanon nga adlaw,) mihangyo ni Pilato nga unta ang ilang mga batiis pagabalion, ug nga sila mahimo nga kuhaon.

32 Unya nanuol ang mga sundalo, ug mibali sa mga batiis sa nahauna, ug sa lain nga gilansang uban kaniya.

33 Apan sa diha nga sila miabot ngadto ni Jesus, ug nakakita nga siya patay na, sila wala mobali sa iyang mga batiis:

34 Apan usa sa mga sundalo midughang sa iyang kilid pinaagi sa usa ka bangkaw, ug gikan didto migawas ang dugo ug tubig.

35 Ug siya nga nakakita niini naghimo sa pagpamatuod, ug ang iyang pagpamatuod tinoud: ug siya nahibalo nga siya nagasulti sa tinoud, aron kamo motoo.

36 Kay kining mga butanga nahimo, aron gayud nga ang kasulatan matuman, Walay usa ka bukog niya nga pagabalion.

37 Ug usab ang lain nga kasulatan nagaingon, Sila motan-aw kaniya kinsa ilang gidughang.

38 Ug human niini si Jose sa Arimatea, ingon nga usa ka tinun-an ni Jesus,

nga siya nakasulti niini, siya migawas pag-usab ngadto sa mga Judeo, ug nagaingon ngadto kanila, Ako walay nakaplagan diha kaniya nga bisan unsa nga sayop.

39 Apan kamo adunay usa ka batasan, nga ako kinahanglan mobuhi nganha kaninyo og usa atol sa pagsaylo: busa buot ba kamo nga buhian ko nganha kaninyo ang Hari sa mga Judeo?

40 Unya misinggit silang tanan pag-usab, nga nagaingon, Dili kining tawhana, apan si Barabas. Karon si Barabas usa ka tulisan.

KAPITULO 19

BUSA si Pilato mikuha ni Jesus, ug mipalatigo kaniya.

2 Ug ang mga sundalo misalapid og usa ka purongpurong sa mga tunok, ug gibutang kini sa iyang ulo, ug sila misul-ob kaniya og usa ka sapot nga purpora,

3 Ug miingon, Mabuhi, Hari sa mga Judeo! ug sila midapat kaniya pinaagi sa ilang mga kamot.

4 Busa si Pilato migawas pag-usab, ug nagaingon ngadto kanila, Tan-awa, ako nagdala kaniya nganha kaninyo, aron kamo mahibalo nga ako walay nakaplagan nga sayop diha kaniya.

5 Unya si Jesus migawas, nga nagsul-ob og purongpurong sa mga tumok, ug sa bisti nga purpora. Ug si Pilato nagaingon ngadto kanila, Tan-awa ang tawo!

6 Busa sa diha nga ang pangulong mga pari ug mga opisyal nakakita kaniya, sila misinggit, nga nagaingon, Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus. Si Pilato nagaingon ngadto kanila, Dad-a ninyo siya, ug ilansang siya sa krus: kay ako walay nakaplagan nga sayop diha kaniya.

7 Ang mga Judeo mitubag kaniya, Kami adunay usa ka balaod, ug pinaagi sa among balaod siya kinahanglan nga mamatay, tungod kay gihimo niya ang iyang kaugalingon nga Anak sa Dios.

8 Busa sa diha nga si Pilato nakadungog niana nga panultihon, siya misamot sa pagkalisang;

9 Ug siya miadto pag-usab ngadto sa hawanan sa hukmahan, ug miingon ngadto ni Jesus, Diin ba ikaw gikan? Apan si Jesus wala mohatag kaniya og tubag.

10 Unya nagaingon si Pilato ngadto kaniya, Dili ka ba mosulti ngari kanako? wala ba ikaw mahibalo nga ako adunay gahum sa pagpalansang kanimo sa krus, ug adunay gahum sa pagbuhi kanimo?

11 Si Jesus mitubag, Ikaw dili gayud unta makabaton og gahum batok kanako, gawas kon kini gihatag kanimo gikan sa itaas: busa siya nga mitugyan kanako nganha kanimo nakabaton sa mas daku nga sala.

12 Ug gikan niadto si Pilato naningkamot sa pagbuhi kaniya: apan ang mga Judeo misinggit, nga nagaingon, Kon ikaw mobuhi niining tawhana, ikaw dili higala ni Cesar: bisan kinsa nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga usa ka hari nagasulti batok ni Cesar.

13 Busa sa diha nga si Pilato nakadungog niana nga panultihon, siya midala ni Jesus paggawas, ug milingkod diha sa lingkoranan sa paghukom sa usa ka dapit nga gitawag ang Litostroto, apan sa Hebreohanon, gabbatha.

14 Ug kini mao ang pagpangandam sa pagsaylo, ug hapit na ang ikaunom nga takna: ug siya nagaingon ngadto sa mga Judeo, Tan-awa ang inyong Hari!

15 Apan sila naninggit, Ipalayo siya, ipalayo siya, ilansang siya sa krus. Si Pilato nagaingon ngadto kanila, Ako bang ipalansang sa krus ang inyong Hari? Ang pangulong mga pari mitubag, Kami walay hari gawas ni Cesar.

16 Busa siya mitugyan kaniya ngadto kanila aron ilansang sa krus. Ug sila mikuha ni Jesus, ug midala kaniya palayo.

17 Ug siya nga nagapas-an sa iyang krus miadto sa usa ka dapit nga gitawag ang dapit sa usa ka kalabera, nga gitawag sa Hebreohanon og Golgota:

11 Tungod nga gumikan kaniya daghan sa mga Judeo ang namahawa, ug mitoo ni Jesus.

12 Ug sa pagka sunod nga adlaw daghang katawhan nga miadto sa pista, sa diha nga sila nakadungog nga si Jesus nagapadulong sa Jerusalem,

13 Nanguha og mga palwa sa mga kahoy nga palmera, ug miadto aron sa pagtagbo kaniya, ug misinggit, Hosana: Bulahan ang Hari sa Israel nga nagabot diha sa ngalan sa Ginoo.

14 Ug si Jesus, sa diha nga siya nakaplag sa usa ka batan-ong asno, milingkod diha niini; sumala sa nahisulat,

15 Ayaw kahadlok, babayeng anak sa Sion: tan-awa, ang imong Hari nagabot, nga nagalingkod sa usa ka nati sa asno.

16 Kining mga butanga wala nasabti sa iyang mga tinun-an sa una: apan sa diha nga si Jesus gihimaya na, unya nakahinumdom sila nga kining mga butanga nahisulat mahitungod kaniya, ug nga sila nakahimo niining mga butanga ngadto kaniya.

17 Busa ang katawhan nga uban kaniya sa diha nga gitawag niya si Lazaro gikan sa iyang lubnganan, ug nagbuhi kaniya gikan sa mga patay, mipamatuod.

18 Tungod niini nga hinungdan ang katawhan usab mitagbo kaniya, kay sila nakadungog nga siya nakahimo niini nga milagro.

19 Busa ang mga Fariseo miingon diha sa ilang mga kaugalingon, Nakamatikod ba kamo giunsa nga kamo walay dag-anan? tan-awa, ang kalibutan nangadto na sunod kaniya.

20 Ug dihay pipila ka mga Grego uban kanila nga mitungas aron sa pagsimba atol sa pista:

21 Busa kini sila miadto ni Felipe, nga taga-Betsaida sa Galilea, ug mihangyo kaniya, nga nagaingon, Sir, buot kami makakita ni Jesus.

22 Si Felipe miduol ug misulti ni Andreo: ug usab si Andreo ug si Felipe misulti ni Jesus.

23 Ug si Jesus mitubag kanila, nga nagaingon, Ang takna miabot na, nga

ang Anak sa tawo kinahanglan pagahimayaon.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako mag-ingon nganha kaninyo, Gawas kon ang usa ka lugas sa trigo mahulog ngadto sa yuta ug mamatay, kini nagapabilin nga nag-inusara: apan kon kini mamatay, kini magadala og daghang bunga.

25 Siya nga nagahigugma sa iyang kinabuhi kawad-an niini; ug siya nga nagadumot sa iyang kinabuhi niini nga kalibutan magatipig niini ngadto sa kinabuhing dayon.

26 Kon si bisan nga tawo nga moalagad kanako, pasunda siya kanako; ug diin ako, atua usab ang akong sulugon: kon si bisan kinsa nga tawo nga moalagad kanako, kaniya ang akong Amahan magpasidungog.

27 Karon ang akong kalag nasamok; ug unsa ang akong isulti? Amahan, luwasa ako gikan niini nga takna: apan alang niini nga hinungdan miabot ako niini nga takna.

28 Amahan, himayaa ang imong ngalan. Unya dihay miabot nga tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Ako naghimaya na niini, ug mohimaya niini pag-usab.

29 Busa ang katawhan, nga nanagtindog sa duol, ug nakadungog niini, miingon nga nagdalugdug: ang uban miingon, Usa ka anghel nakigsulti kaniya.

30 Si Jesus mitubag ug miingon, Kini nga tingog miabot dili tungod kanako, apan tungod ug alang kaninyo.

31 Karon mao ang paghukom niining kalibutana: karon ang prinsipe niini nga kalibutan palagpoton.

32 Ug ako, kon ako igaisa gikan sa yuta, modani sa tanang mga tawo ngari kanako.

33 Kini iyang giingon, nga nagapasabot sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang mamatay.

34 Ang katawhan mitubag kaniya, Kami nakadungog gikan sa balaod nga ang Cristo nagapabilin sa kahangturan:

ug naunsa nga ikaw nagaingon, Ang Anak sa tawo kinahanglang igaisa? kinsa ba kining Anak sa tawo?

35 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Apan sa mubo nga panahon ang kahayag uban kaninyo. Lakaw samtang kamo adunay kahayag, basin ang kangitngit moabot nganha kaninyo: kay siya nga nagalakaw diha sa kangitngit wala nahibalo hain siya nagapadulong.

36 Samtang kamo adunay kahayag, too sa kahayag, aron kamo mahimong mga anak sa kahayag. Kining mga butanga gisulti ni Jesus, ug migikan, ug gitagoan ang iyang kaugalingon gikan kanila.

37 Apan bisan nga siya nakahimo og daghang mga milagro sa ilang atubangan, bisan pa wala sila mitoo kaniya:

38 Aron ang panultihon ni Esaias ang profeta matuman, nga iyang gisulti, Ginoo, kinsa ang nakatoo sa among balita? ug ngadto kang kinsa ba ang bukton sa Ginoo gipadayag?

39 Busa sila dili makatoo, tungod kay si Esaias miingon pag-usab,

40 Siya nagbuta sa ilang mga mata, ug nagpagahi sa ilang kasingkasing; aron sila dili gayud makakita pinaagi sa ilang mga mata, ni makasabot uban sa ilang kasingkasing, ug mangausab, ug ako gayud kinahanglang magaaayo kanila.

41 Kining mga butanga gisulti ni Esaias, sa diha nga siya nakakita sa iyang himaya, ug misulti mahitungod kaniya.

42 Bisan pa niini diha usab sa mga labawng pangulo daghan ang mitoo kaniya; apan tungod sa mga Fariseo sila wala misugid kaniya, basin sila pagawason gayud sa sinagoga:

43 Kay sila nahigugma sa pagdayeg sa mga tawo labaw pa kay sa pagdayeg sa Dios.

44 Si Jesus misinggit ug miingon, Siya nga nagatoo kanako, wala nagatoo kanako, apan kaniya nga nagpadala kanako.

45 Ug siya nga nakakita kanako nakakita kaniya nga nagpadala kanako.

46 Ako mianhi nga usa ka kahayag ngadto sa kalibutan, aron si bisan kinsa nga nagatoo kanako dili gayud magpabilin sa kangitngit.

47 Ug kon si bisan kinsa nga tawo nga maminaw sa akong mga pulong, ug wala nagtoo, ako dili maghukom kaniya: kay ako mianhi dili sa paghukom sa kalibutan, apan sa pagluwas sa kalibutan.

48 Siya nga nagasalikway kanako, ug wala nagadawat sa akong mga pulong, adunay usa nga nagahukom kaniya: ang pulong nga akong nasulti, mao kini ang magahukom kaniya diha sa kataposang adlaw.

49 Kay ako wala nagsulti sa akong kaugalingon; apan ang Amahan nga nagpadala kanako, siya mihatag kanako sa usa ka sugo, kon unsa ang akong kinahanglang igaingon, ug kon unsa ang akong kinahanglang isulti.

50 Ug ako nahibalo nga ang iyang sugo kinabuhing walay kataposan: busa bisan unsa nga akong gisulti, sa samang paagi ang Amahan miingon nganhi kanako, sa ingon ako magsulti.

KAPITULO 13

KARON sa wala pa ang pista sa pagsaylo, sa diha nga si Jesus nahibalo nga ang iyang takna miabot na nga siya kinahanglang mobiya gikan niining kalibutana ngadto sa Amahan, nga nagahigugma sa mga iya nga ania sa kalibutan, siya nahigugma kanila ngadto sa kataposan.

2 Ug ang panihapon ingon nga natapos na, ang yawa nga karon nakabutang na ngadto sa kasingkasing ni Judas Iscariote, ang anak ni Simon, aron sa pagbudhi kaniya;

3 Si Jesus nga nahibalo nga ang Amahan nakahatag na sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot, ug nga siya gikan sa Dios, ug miadto sa Dios;

4 Siya mitindog gikan sa panihapon, ug mihiklin sa iyang mga bisti; ug mi-

mitindog uban kanila, ug gipainitan ang iyang kaugalingon.

19 Unya ang labaw nga pari nangutana ni Jesus mahitungod sa iyang mga tinun-an, ug mahitungod sa iyang pagtulon-an.

20 Si Jesus mitubag kaniya, Ako nagsulti sa dayag ngadto sa kalibutan; ako kanunay nga nagtudlo sa sulod sa sinagoga, ug sulod sa templo, diin ang mga Judeo kanunay nagaadto; ug sa tago ako walay gisulti.

21 Nganong nangutana ikaw kanako? pangutana kanila nga nakadungog kanako, unsa ang akong gikasulti ngadto kanila: tan-awa, sila nahibalo unsa ang akong gisulti.

22 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, usa sa mga opisyal nga nagtindog didto misagpa ni Jesus pinaagi sa palad sa iyang kamot, nga nagaingon, Tubagon mo ba sa ingon ang labaw nga pari?

23 Si Jesus mitubag kaniya, Kon ako nakasulti og dautan, pamatud-i ang dautan: apan kon maayo, nganong gisagpa mo ako?

24 Karon si Anas mipadala kaniya nga ginapos ngadto ni Caifas ang labaw nga pari.

25 Ug si Simon Pedro mitindog ug nagpainit sa iyang kaugalingon. Busa sila miingon ngadto kaniya, Dili ba ikaw usab usa sa iyang mga tinun-an? Siya milimod niini, ug miingon, Ako dili mao.

26 Usa sa mga sulugoon sa labaw nga pari, ingon nga kabanay niya kang kansang dalunggan giputol ni Pedro, nagaingon, Dili ba nakita ko ikaw didto sa tanaman uban kaniya?

27 Unya si Pedro milimod pag-usab: ug dihadhi ang sunoy mituktugaok.

28 Unya gidala nila si Jesus gikan ni Caifas ngadto sa hawanan sa hukmanan: ug kadto sayo; ug sila mismo wala miadto sa sulod sa hawanan sa hukmanan, basin sila mahugawan; apan aron sila makahimo sa pagkaon sa pagsaylo.

29 Unya si Pilato migawas ngadto kanila, ug miingon, Unsa ang sumbong nga gidala ninyo batok niining tawhana?

30 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon dili pa siya usa ka kriminal, kami dili unta motugyan kaniya nganha kanimo.

31 Unya miingon si Pilato ngadto kanila, Kuhaa ninyo siya, ug hukmi siya sumala sa inyong balaod. Busa ang mga Judeo miingon ngadto kaniya, Dili subay sa balaod alang kanamo sa pagpatay ni bisan kinsang tawo:

32 Aron ang panultihon ni Jesus matuman, nga iyang gisulti, nga nagpasabot sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang mamatay.

33 Unya si Pilato misulod ngadto sa hawanan sa hukmanan pag-usab, ug mitawag ni Jesus, ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo?

34 Si Jesus mitubag kaniya, Nagasulti ka ba niining butanga sa imong kaugalingon, o gisulti ba kini sa uban kanimo mahitungod kanako?

35 Si Pilato mitubag, Usa ba ako ka Judeo? Ang imong kaugalingon nga nasud ug ang pangulong mga pari nagtugyankanimo nganhi kanako: unsa ang imong nabuhat?

36 Si Jesus mitubag, Ang akong gingharian dili iya niining kalibutana: kon ang akong gingharian iya pa niining kalibutana, nan ang akong mga sulugoon makig-away, aron ako dili ikatugyan ngadto sa mga Judeo: apan karon ang akong gingharian dili gikan dinhi.

37 Busa si Pilato miingon ngadto kaniya, Nan ikaw usa ba ka hari? Si Jesus mitubag, Ikaw nagaingon nga ako usa ka hari. Ngadto niini nga katuyoan ako gihimugso, ug tungod niini nga hinungdan mianhi ako sa kalibutan, aron ako gayud magpamatuod sa kamatuoran. Ang matag usa nga iya sa kamatuoran nagapaminaw sa akong tingog.

38 Si Pilato nagaingon ngadto kaniya, Unsay kamatuoran? Ug sa diha

ug nahigugma kanila, sama sa imong paghigugma kanako.

24 Amahan, buot ko nga sila usab, kinsa imong gihatag kanako, makig-uban kanako bisan asa ako; aron sila makakita sa akong himaya, nga imong gihatag kanako: kay ikaw nahigugma kanako sa wala pa matukod ang kalibutan.

25 O matarung nga Amahan, ang kalibutan wala makaila kanimo: apan ako nakaila kanimo, ug kini sila nahibalo nga ikaw nagpadala kanako.

26 Ug ako nakapahayag na ngadto kanila sa imong ngalan, ug mopahayag niini: aron ang gugma nga uban niini ikaw nahigugma kanako maanaa kanila, ug ako anaa kanila.

KAPITULO 18

SA diha nga si Jesus nakasulti na niining mga pulonga, siya mipaingon uban sa iyang mga tinun-an tabok sa sapa sa Cedron, diin adunay usa ka tanaman, ngadto niini siya misulod, ug ang iyang mga tinun-an.

2 Ug si Judas usab, nga nagbudhi kaniya, nahibalo sa maong dapit: kay si Jesus sa makadaghan miadto didto uban sa iyang mga tinun-an.

3 Unya si Judas, nga nakadawat og usa ka panon sa mga tawo ug mga opisyal gikan sa pangulong mga pari ug mga Fariseo, nagaadto didto uban ang mga parol ug mga sulo ug mga hinagiban.

4 Busa si Jesus, nga nakahibalo sa tanang mga butang nga kinahanglang moabot kaniya, mitagbo, ug miingon ngadto kanila, Kinsa ang inyong gipangita?

5 Sila mitubag kaniya, si Jesus sa Nazaret. Si Jesus miingon ngadto kanila, Ako mao siya. Ug si Judas usab, nga mi-budhi kaniya, nagtindog uban kanila.

6 Ug unya sa diha nga siya nakasulti ngadto kanila, Ako mao siya, sila misibog, ug nangatumba ngadto sa yuta.

7 Unya nangutana siya kanila pag-usab, Kinsa ang inyong gipangita? Ug sila miingon, Si Jesus sa Nazaret.

8 Si Jesus mitubag, Ako nakasulti na kaninyo nga ako mao siya: busa kon kamo nangita kanako, tugoti kini sila nga mangadto sa ilang padulngan:

9 Aron ang panultihon matuman gayud, nga iyang gisulti, Kanila nga imong gihatag kanako walay usa nga akong nawala.

10 Unya si Simon Pedro nga adunay espada milanit niini, ug mitigbas sa sulugoon sa labaw nga pari, ug miputol sa iyang tuo nga dalunggan. Ang ngalan sa sulugoon mao si Malco.

11 Unya miingon si Jesus ngadto ni Pedro, Isakob ang espada nganha sa sakoban: ang kopa nga sa akong Amahan gihatag kanako, dili ko ba imnon kini?

12 Unya ang panon ug ang kapitan ug ang mga opisyal sa mga Judeo midakop ni Jesus, ug migapos kaniya,

13 Ug midala kaniya pag-una ngadto ni Anas; kay siya ang ugangan nga lalaki ni Caifas, nga mao ang labaw nga pari sa mao nga tuig.

14 Karon si Caifas mao siya, nga mi-hatag og tambag ngadto sa mga Judeo, nga kini mapuslanon nga usa ka tawo mamatay alang sa katawhan.

15 Ug si Simon Pedro misunod ni Jesus, ug ingon man ang laing tinun-an: kadto nga tinun-an nailhan sa labaw nga pari, ug misulod uban ni Jesus ngadto sa palasyo sa labaw nga pari.

16 Apan si Pedro nagtindog sa may pultahan sa gawas. Unya migawas kadtong laing tinun-an, nga nailhan sa labaw nga pari, ug misulti ngadto kaniya nga nagbantay sa pultahan, ug midala sa sulod ni Pedro.

17 Unya miingon ang dalagita nga nagbantay sa pultahan ngadto ni Pedro, Dili ba ikaw usab usa sa mga tinun-an niining tawhana? Siya nagingon, Dili ako.

18 Ug ang mga sulugoon ug ang mga opisyal nanagtindog didto, kinsa naghaling og kalayo diha sa mga uling; kay kadto tugaw: ug ilang gipainitan ang ilang mga kaugalingon: ug si Pedro

kuha og usa ka tualya, ug mibakos sa iyang kaugalingon.

5 Human niana siya nagabubo og tubig ngadto sa usa ka palanggana, ug misugod paghugas sa mga tiil sa iyang mga tinun-an, ug sa pagpahid kanila pinaagi sa tualya nga iyang gibakos.

6 Unya miduol siya ngadto ni Simon Pedro: ug si Pedro nagingon ngadto kaniya, Ginoo, hugasan mo ba ang akong mga tiil?

7 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsa ang akong buhaton dili ka makahibalo karon; apan ikaw makahibalo sa umaabot.

8 Si Pedro nagingon ngadto kaniya, Dili mo gayud hugasan ang akong mga tiil. Si Jesus mitubag kaniya, Kon ako dili maghugas kanimo, ikaw walay bahin kanako.

9 Si Simon Pedro nagingon ngadto kaniya, Ginoo, dili ang akong mga tiil lamang, apan usab ang akong mga kamot ug ang akong ulo.

10 Si Jesus nagingon ngadto kaniya, Siya nga nahugasan na wala na nagakinahanglan gawas sa paghugas sa iyang mga tiil, apan siya nahinlo sa tanang bahin: ug kamo nahinloan, apan dili ang tanan.

11 Kay siya nahibalo kinsa ang mobudhi kaniya; busa miingon siya, Kamo dili tanan mga hinlo.

12 Busa human nga siya nakahugas sa ilang mga tiil, ug nakasul-ob na sa iyang mga bisti, ug nakalingkod pag-usab, siya miingon ngadto kanila, Nahibalo ba kamo unsa ang akong gibuhat nganha kaninyo?

13 Kamo nagtawag kanako nga Magtutudlo ug Ginoo: ug kamo nagsulti sa maayo; kay mao man ako.

14 Nan kon ako, nga inyong Ginoo ug Magtutudlo, mihugas sa inyong mga tiil; kamo usab kinahanglan nga manghugas sa mga tiil usa ug usa.

15 Kay ako nakahatag kaninyo og usa ka sumbanan, aron kamo kinahanglan magbuhat sama sa akong gibuhat kaninyo.

16 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon; ni siya nga gipadala labaw kay kaniya nga nagpadala kaniya.

17 Kon kamo nahibalo niining mga butanga, malipayon kamo kon kamo mohimo kanila.

18 Ako wala nagsulti mahitungod kaninyong tanan: Ako nahibalo kinsa ang akong gipili: apan aron ang kasulatan matuman, Siya nga nagakaon sa tinapay uban kanako nag-isa sa iyang tikod batok kanako.

19 Karon ako nagsulti kaninyo sa dili pa kini moabot, aron, sa diha nga kini mahitabo na, kamo makatoo nga ako mao siya.

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagadawat ni bisan kinsa nga akong gipadala nagadawat kanako; ug siya nga nagadawat kanako nagadawat kaniya nga nagpadala kanako.

21 Sa diha nga si Jesus nakasulti na sa ingon, siya nasamok diha sa espi-ritu, ug nagpamatuod, ug miingon, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, nga usa kaninyo mobudhi kanako.

22 Unya ang mga tinun-an nagtanan-away sa usa ug usa, nga nagduh-duha sa kang kinsa siya nagsulti.

23 Karon dihay nagasandig sa sabakan ni Jesus nga usa sa iyang mga tinun-an, kinsa gihigugma ni Jesus.

24 Busa si Simon Pedro misenyas ngadto kaniya, aron siya mangutana kinsa kini nga iyang gisulti.

25 Unya siya nga nagasandig sa dughan ni Jesus nagingon ngadto kaniya, Ginoo, kinsa kini?

26 Si Jesus mitubag, Siya mao kini, sa kang kinsa ako mohatag sa tinapay, sa diha nga ako nakatuslob na niini. Ug sa diha nga siya nakatuslob na sa tinapay, siya mihatag niini ngadto ni Judas Iscariote, ang anak ni Simon.

27 Ug human sa tinapay si Satanas misulod ngadto kaniya. Unya si Jesus

miingon ngadto kaniya, Kanang imong pagabuhaton, buhata sa madali.

28 Karon walay tawo diha sa lamesa nga nahibalo unsa ang tuyo nga siya misulti niini ngadto kaniya.

29 Kay ang pipila kanila naghunahuna, nga tungod kay si Judas nagbaton sa panudlanan, nga si Jesus miingon ngadto kaniya, Pagpalit niadtong mga butang nga atong gikinahanglan alang sa pista; o, nga siya kinahanglan adunay ihatag ngadto sa mga kabus.

30 Unya siya nga nakadawat sa tinapay migawas gilayon: ug kadto gabii na.

31 Busa, sa diha nga siya nakagawas na, si Jesus miingon, Karon ang Anak sa tawo gihimaya, ug ang Dios nahimaya diha kaniya.

32 Kon ang Dios nahimaya diha kaniya, ang Dios usab mohimaya kaniya diha sa iyang kaugalingon, ug dihadia mohimaya kaniya.

33 Gagmay nga mga anak, hamubo na lang ang panahon ako uban kaninyo. Kamo mangita kanako: ug sama sa akong giingon ngadto sa mga Judeo, Kon asa ako moadto, kamo dili makaadto; busa karon ako nag-ingon kaninyo.

34 Usa ka bag-o nga sugo akong ihatag nganha kaninyo, Nga kamo mahigugma sa usa ug usa; sama sa akong paghigugma kaninyo, aron kamo usab mahigugma sa usa ug usa.

35 Pinaagi niini ang tanang mga tawo mahibalo nga kamo akong mga tinun-an, kon kamo adunay gugma sa usa ug usa.

36 Si Simon Pedro miingon ngadto kaniya, Ginoo, asa ka moadto? Si Jesus mitubag kaniya, Kon asa ako moadto, ikaw dili makasunod kanako karon; apan ikaw magasunod kanako human niini.

37 Si Pedro miingon ngadto kaniya, Ginoo, ngano nga dili man ako makasunod kanimo karon? Ako motugyan sa akong kinabuhi tungod ug alang kanimo.

38 Si Jesus mitubag kaniya, Buot ka ba nga motugyan sa imong kinabuhi tungod ug alang kanako? Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Ang sunoy dili motuktugaok, hangtud nga gikalimod mo na ako sa makatulo.

KAPITULO 14

AYAW tugoti nga masamok ang inyang kasingkasing: too kamo diha sa Dios, too usab dinhi kanako.

2 Sa balay sa akong Amahan adunay daghang mga mansyon: kon dili pa kini tinoud, ako nagsulti unta kaninyo. Ako moadto aron sa pag-andam og dapit alang kaninyo.

3 Ug kon ako moadto ug moandam og dapit alang kaninyo, ako moanhi pag-usab, ug modawat kaninyo nganhi sa akong kaugalingon; aron hain ako, atua usab kamo.

4 Ug kon hain ako moadto kamo mahibalo, ug ang dalan kamo nahibalo.

5 Si Tomas nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, kami wala mahibalo kon asa ikaw moadto; ug unsaon nga kami makahibalo sa dalan?

6 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi: walay tawo nga makaadto sa Amahan, apan pinaagi kanako.

7 Kon kamo nakaila kanako, kamo makaila gayud usab sa akong Amahan: ug sukad niining taknaa kamo makaila kaniya, ug nakakita na kaniya.

8 Si Felipe nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug kini paigo na kanamo.

9 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Sa kataas na sa panahon nga ako uban kaninyo, ug wala ka pa ba gihapon nakaila kanako, Felipe? siya nga nakakita kanako nakakita sa Amahan; ug unya naunsa nga ikaw nagaingon man, Ipakita kanamo ang Amahan?

10 Wala ba ikaw nagatoo nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako? ang mga pulong nga akong

ANG takna miabot na; himayaa ang imong Anak, aron ang imong Anak mohimaya usab kanimo:

2 Ingon nga ikaw naghatag kaniya og gahum ibabaw sa tanang unod, aron siya gayud mohatag sa kinabuhing dayon ngadto sa ingon kadaghan sa imong gihatag kaniya.

3 Ug kini mao ang kinabuhing dayon, nga sila unta makaila kanimo ang bugtong tinoud nga Dios, ug ni Jesus Cristo, kinsa imong gipadala.

4 Ako nakahimaya na kanimo dinhi sa yuta: ako nakatapos na sa buluhaton nga imong gihatag kanako aron buhaton.

5 Ug karon, O Amahan, himayaon mo ako uban sa imong kaugalingon sa himaya nga akong nabatonan uban kanimo sa wala pa ang kalibutan.

6 Ako nakapadayag na sa imong ngalan ngadto sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibutan: imo sila, ug ikaw mihatag kanila kanako; ug sila nagbantay sa imong pulong.

7 Karon sila nakahibalo na nga ang tanang mga butang nga bisan unsa nga imong gihatag kanako gikan kanimo.

8 Kay ako nakahatag na ngadto kanila sa mga pulong nga imong gihatag kanako; ug sila nakadawat na kanila, ug siguro gayud nga nakahibalo nga ako nagagikan kanimo, ug sila mitoo nga ikaw nagpadala gayud kanako.

9 Ako nag-ampo alang kanila: ako wala mag-ampo alang sa kalibutan, apan alang kanila nga imong gihatag kanako; kay sila mga imo.

10 Ug ang tanang akoo imo, ug ang imoha ako; ug ako nahimaya diha kanila.

11 Ug karon ako dili na dinhi sa kalibutan, apan kini sila ania sa kalibutan, ug ako moanha kanimo. Balaan nga Amahan, bantayi pinaagi sa imong kaugalingon nga ngalan kadto sila kinsa imong gihatag kanako, aron sila mahimong usa, sama kanato.

12 Samtang ako uban kanila dinhi sa kalibutan, ako nagbantay kanila

diha sa imong ngalan: kadtong imong gihatag kanako akong nabantayan, ug walay usa kanila nga nawala, gawas sa anak sa kalaglagan; aron ang kasulatan matuman.

13 Ug karon moanha ako kanimo; ug kining mga butanga akong gisulti dinhi sa kalibutan, aron nga sila makaangkon sa akong kalipay nga matuman diha sa ilang mga kaugalingon.

14 Ako nakahatag na kanila sa imong pulong; ug ang kalibutan nagdumot kanila, tungod kay sila dili iya sa kalibutan, ingon nga ako dili iya sa kalibutan.

15 Ako wala nag-ampo nga kuhaon mo sila gikan sa kalibutan, apan nga ikaw kinahanglang magbantay kanila gikan sa dautan.

16 Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan.

17 Balaana sila pinaagi sa imong kamatuoran: ang imong pulong kamatuoran.

18 Ingon nga ikaw nagpadala kanako nganhi sa kalibutan, bisan sa ingon ako nagpadala kanila nganhi sa kalibutan.

19 Ug tungod ug alang kanila ako nagbalaan sa akong kaugalingon, aron sila usab unta mabalaan pinaagi sa kamatuoran.

20 Wala ako nag-ampo alang kanila lamang, apan alang kanila usab nga motoo kanako pinaagi sa ilang pulong;

21 Aron nga silang tanan magkahiusa; sama nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, aron sila usab magkahiusa dinhi kanato: aron ang kalibutan motoo nga ikaw nagpadala kanako.

22 Ug ang himaya nga imong gihatag kanako akong gihatag kanila; aron sila magkahiusa, maingon nga kita usa:

23 Ako anaa kanila, ug ikaw ania kanako, aron nga sila mahimong hingpit diha sa usa; ug aron ang kalibutan mahibalo nga ikaw nagpadala kanako,

hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako, tungod kay ako moadto sa Amahan.

17 Unya miingon ang pipila sa iyang mga tinun-an diha sa ilang mga kaugalingon, Unsa man kining iyang giingon nganhi kanato, Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako: ug, Tungod kay ako moadto sa Amahan?

18 Busa sila miingon, Unsa man kini nga iyang ginaingon, Sa hamubo nga panahon? kita dili makasulti kon unsa ang iyang ginaingon.

19 Karon si Jesus nahibalo nga sila matinguhaon nga mangutana kaniya, ug miingon ngadto kanila, Kamo nangutana ba diha sa inyong mga kaugalingon mahitungod niadtong akong giingon, Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako?

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga kamo maghilak ug magbangotan, apan ang kalibutan maglipay: ug kamo magmasulub-on, apan ang inyong kasubo mahimo nga kalipay.

21 Ang usa ka babaye sa diha nga siya magbati adunay kaguol, tungod kay ang iyang takna miabot: apan sa diha nga siya nakapahimugso na sa bata, siya dili na mahinumdom sa mga kasakit, tungod sa kalipay nga ang usa ka tawo nahimugso nganhi sa kalibutan.

22 Ug busa karon kamo adunay kasubo: apan ako makigkita kaninyo pag-usab, ug ang inyong kasingkasing magkalipay, ug walay tawo nga makakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo.

23 Ug nianang adlaw kamo walay ipangutana kanako. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan unsa ang inyong pangayoon sa Amahan diha sa akong ngalan, siya mohatag niini kaninyo.

24 Hangtud karon kamo walay gipangayo diha sa akong ngalan: pangayo,

ug kamo makadawat, aron ang inyong kalipay mahingpit.

25 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo diha sa mga panultihon: apan ang panahon nagaabot, nga ako dili na mosulti nganha kaninyo diha sa mga panultihon, apan ako magapakita kaninyo sa yano nga paagi mahitungod sa Amahan.

26 Nianang adlaw kamo mangayo diha sa akong ngalan: ug ako dili moingon nganha kaninyo, nga ako mag-ampo sa Amahan alang kaninyo:

27 Kay ang Amahan sa iyang kaugalingon nagahigugma kaninyo, tungod kay kamo naghigugma kanako, ug mitoo nga ako mianhi gikan sa Dios.

28 Ako mianhi gikan sa Amahan, ug miabot nganhi sa kalibutan: sa makausa pa, ako mobiya sa kalibutan, ug moadto sa Amahan.

29 Ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Tan-awa, karon nagasulti na ikaw sa yano nga paagi, ug wala nagasulti og panultihon.

30 Karon kami nakasiguro nga ikaw nahibalo sa tanang mga butang, ug wala nagakinahanglan nga adunay tawo nga mangutana kanimo: pinaagi niini kami nagtoo nga ikaw miabot gikan sa Dios.

31 Si Jesus mitubag kanila, Kamo karon nagtoo na ba?

32 Tan-awa, ang takna nagaabot, oo, karon miabot na, nga kamo magakatibulaag, ang matag tawo ngadto sa iyang kaugalingon, ug mobiya kanako nga mag-inusara: ug bisan pa ako wala mag-inusara, tungod kay ang Amahan uban kanako.

33 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron dinhi kanako kamo makabaton og kalinaw. Dinhi sa kalibutan kamo makabaton og kasakit: apan pagmalipayon; gidaug ko na ang kalibutan.

KAPITULO 17

KINING mga pulonga gisulti ni Jesus, ug miyahat sa iyang mga mata ngadto sa langit, ug miingon, Amahan,

gisulti nganha kaninyo wala nako gisulti sa akong kaugalingon: apan ang Amahan nga nagapuyo dinhi kanako, siya ang nagahimo sa mga buhat.

11 Too kanako nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako: o kon dili man too kanako tungod ug alang gayud sa mga buhat.

12 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagatoo kanako, ang buluhaton nga akong gihimo iya usab nga himon; ug mas dagku pa nga mga buhat kay niini ang iyang pagahimoon; tungod kay ako moadto sa akong Amahan.

13 Ug bisan unsa ang inyong pangayoon diha sa akong ngalan, kana akong pagahimoon, aron ang Amahan mahimaya diha sa Anak.

14 Kon kamo mangayo og bisan unsa diha sa akong ngalan, ako magahimo niini.

15 Kon kamo nahigugma kanako, bantayi ang akong mga sugo.

16 Ug ako mag-ampo sa Amahan, ug siya mohatag kaninyo og lain nga Maglipay, aron siya magpabilin uban kaninyo sa kahangturan;

17 Bisan ang Espiritu sa kamatuoran; sa kang kinsa ang kalibutan dili makadawat, tungod kay kini wala makakita kaniya, ni makaila kaniya: apan kamo nakaila kaniya; kay siya nagapuyo uban kaninyo, ug maanaa sa sulod ninyo.

18 Ako dili mobiya kaninyo nga walay maglipay: ako moanha kaninyo.

19 Hamubo na lang ang panahon, ug ang kalibutan dili na makakita kanako; apan kamo makakita kanako: tungod kay ako buhi, kamo mabuhi usab.

20 Nianang adlaw kamo mahibalo nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo.

21 Siya nga nagabaton sa akong mga sugo, ug nagabantay kanila, siya mao ang nahigugma kanako: ug siya nga nahigugma kanako pagahigugmaon

sa akong Amahan, ug ako mahigugma kaniya, ug magapadayag sa akong kaugalingon ngadto kaniya.

22 Si Judas nagaingon ngadto kaniya, dili ang Iscariote, Ginoo, naunsa nga ikaw magpakita sa imong kaugalingon nganhi kanamo, ug dili ngadto sa kalibutan?

23 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon ang usa ka tawo nahigugma kanako, siya magbantay sa akong mga pulong: ug ang akong Amahan mahigugma kaniya, ug kami moanha kaniya, ug maghimo sa among puloy-an uban kaniya.

24 Siya nga wala nagahigugma kanako wala nagabantay sa akong mga gipanulti: ug ang pulong nga inyong nadungog dili ako, apan sa Amahan nga nagpadala kanako.

25 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, ingon nga ania pa uban kaninyo.

26 Apan ang Maglipay, nga mao ang Balaang Espiritu, kinsa ipadala sa Amahan diha sa akong ngalan, siya motudlo kaninyo sa tanang mga butang, ug magdala sa tanang mga butang sa inyong panumdoman, bisan unsa nga akong gisulti nganha kaninyo.

27 Ang kalinaw akong ibilin uban kaninyo, ang akong kalinaw akong ihatag nganha kaninyo: dili sama sa kalibutan nga paghatag, maghatag ako nganha kaninyo. Ayaw itugot nga ang inyong kasingkasing masamok, ni tugoti kini nga malisang.

28 Kamo nakadungog giunsa nako sa pagsulti nganha kaninyo, Ako mobiya, ug mobalik nganha kaninyo. Kon kamo nahigugma kanako, kamo maglipay, tungod kay ako miingon, Ako moadto sa Amahan: kay ang akong Amahan mas labaw pa kay kanako.

29 Ug karon ako nakasugilon kaninyo sa wala pa kini mahitabo, aron, sa diha nga kon kini mahitabo na, kamo unta motoo.

30 Sa umaabot dili na ako mosulti og daghan kaninyo: kay ang prinsipie

niining kalibutana nagaabot, ug walay labot dinhi kanako.

31 Apan aron ang kalibutan mahibalo nga ako nahigugma sa Amahan; ug maingon nga ang Amahan mihatag kanako sa kasugohan, mao nga ako nagbuhat. Tindog, mangadto kita didto.

KAPITULO 15

AKO mao ang tinoud nga paras, ug ang akong Amahan mao ang mag-uuma.

2 Ang matag sanga nga ania kanako nga wala nagapamunga iyang pagakuhaon: ug ang matag sanga nga nagapamunga, siya nagahinlo niini, aron kini mamunga og daghan pang bunga.

3 Karon kamo hinlo na pinaagi sa pulong nga akong nasulti nganha kaninyo.

4 Pabilin dinhi kanako, ug ako diha kaninyo. Maingon nga ang sanga dili makapamunga sa iyang kaugalingon, gawas kon kini magpabilin sa paras; dili usab kamo, gawas kon kamo magpabilin dinhi kanako.

5 Ako mao ang paras, kamo mao ang mga sanga: Siya nga nagapabilin dinhi kanako, ug ako diha kaniya, mao ang nagapamunga og daghang mga bunga: kay kon wala ako kamo walay mahimo.

6 Kon ang usa ka tawo dili magapabilin dinhi kanako, siya igasalibay sama sa usa ka sanga, ug malawos; ug ang mga tawo magtigom kanila, ug magtambog kanila ngadto sa kalayo, ug sila mangasunog.

7 Kon kamo magpabilin dinhi kanako, ug ang akong mga pulong magpabilin diha kaninyo, kamo mangayo unsa ang buot ninyo, ug kini pagabuhaton nganha kaninyo.

8 Dinhi niini ang akong Amahan mahimaya, nga kamo magdala og daghang mga bunga; sa ingon kamo mahimo nga akong mga tinun-an.

9 Sa samang paagi nga ang Amahan nahigugma kanako, sa ingon ako nahigugma kaninyo: padayon kamo diha sa akong gugma.

10 Kon kamo magbantay sa akong mga sugo, kamo magapabilin diha sa akong gugma; sama nga ako nagbantay sa mga sugo sa akong Amahan, ug nagpabilin diha sa iyang gugma.

11 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron ang akong kalipay magpabilin diha kaninyo, ug ang inyong kalipay mahingpit.

12 Kini ang akong sugo, Nga kamo mahigugma sa usa ug usa, maingon nga ako nahigugma kaninyo.

13 Walay tawo nga nagabaton og mas daku nga gugma kay niini, nga ang usa ka tawo magtugyan sa iyang kinabuhi alang sa iyang mga higala.

14 Kamo ang akong mga higala, kon kamo mohimo sa bisan unsa nga akong gisugo kaninyo.

15 Sukad karon dili na ako motawag kaninyo nga mga sulugoon; kay ang sulugoon wala mahibalo unsa ang ginabadlong sa iyang agalon: apan ako nagtawag kaninyo nga mga higala; kay ang tanang mga butang nga akong nangungog gikan sa akong Amahan akong gipahibalo nganha kaninyo.

16 Kamo wala nagpili kanako, apan ako ang nagpili kaninyo, ug nagtudlo kaninyo, aron kamo mangadto ug mamunga, ug aron ang inyong bunga magpabilin: aron ang bisan unsa nga inyong pangayoon sa Amahan diha sa akong ngalan, siya mohatag niini kaninyo.

17 Kining mga butanga akong isugo kaninyo, nga kamo mahigugma sa usa ug usa.

18 Kon ang kalibutan magdumot kaninyo, kamo nahibalo nga kini nagdumot na kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo.

19 Kon kamo iya pa sa kalibutan, ang kalibutan nagahigugma gayud sa mga iya: apan tungod kay kamo dili iya sa kalibutan, apan ako nagpili kaninyo gikan sa kalibutan, busa ang kalibutan nagadumot kaninyo.

20 Hinumdomi ang pulong nga akong gisulti kaninyo, Ang sulugoon

dili labaw kay sa iyang agalon. Kon sila milutos kanako, sila usab molutos kaninyo; kon sila nagbantay sa akong mga gisulti, sila magbantay usab sa inyo.

21 Apan tanan kining mga butanga ilang buhaton nganha kaninyo tungod ug alang sa akong ngalan, tungod kay sila wala makaila kaniya nga nagpada-la kanako.

22 Kon ako wala pa mianhi ug misulti ngadto kanila, sila unta walay sala: apan karon sila walay tabon alang sa ilang sala.

23 Siya nga nagadumot kanako nagadumot usab sa akong Amahan.

24 Kon ako wala pa mihimo diha kanila sa mga buhat nga walay laing tawo nga mihimo, sila unta walay sala: apan karon sila nakakita ug nagdumot kanako ug sa akong Amahan.

25 Apan kini mahitabo, aron ang pulong matuman nga nahisulat diha sa ilang balaod, Sila nagdumot kanako sa walay hinungdan.

26 Apan sa diha nga ang Maglilipay moabot na, kinsa akong ipadala nganha kaninyo gikan sa Amahan, bisan ang Espiritu sa kamatuoran, nga nagagikan sa Amahan, siya magpamatuod mahitungod kanako:

27 Ug kamo usab magpamatuod, tungod kay kamo nakig-uban man kanako sukad pa sa sinugdan.

KAPITULO 16

KINING mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron dili kamo masilo.

2 Sila mopapahawa kaninyo gikan sa mga sinagoga: oo, ang panahon nagaabot, nga bisan kinsa nga nagapatay kaninyo maghunahuna nga siya nagapangalagad sa Dios.

3 Ug kining mga butanga ilang pagabuhaton nganha kaninyo, tungod kay sila wala makaila sa Amahan, ni kanako.

4 Apan kining mga butang akong gisulti kaninyo, aron sa diha nga ang

panahon moabot, kamo mahinumdom nga ako nagsulti kaninyo mahitungod kanila. Ug kining mga butanga wala ko isulti nganha kaninyo sa sinugdan, tungod kay ako uban man kaninyo.

5 Apan karon ako moadto sa akong dalan ngadto kaniya nga nagpadala kanako; ug walay usa kaninyo nga nangutana kanako, Asa ka moadto?

6 Apan tungod kay ako nakasulti niining mga butanga nganha kaninyo, ang kasubo mipuno sa inyong kasing-kasing.

7 Bisan pa niini ako nagsulti kaninyo sa kamatuoran; Mapuslanon alang kaninyo nga ako mobiya: kay kon ako dili mobiya, ang Maglilipay dili moabot nganha kaninyo; apan kon ako mogikan, ako mopadala kaniya nganha kaninyo.

8 Ug sa diha nga siya moabot, siya mobadlong sa kalibutan sa sala, ug sa pagkamatarung, ug sa paghukom:

9 Sa sala, tungod kay sila wala nagtoo kanako;

10 Sa pagkamatarung, tungod kay ako moadto sa akong Amahan, ug kamo dili na makakita kanako;

11 Sa paghukom, tungod kay ang prinsipal niining kalibutana gihukman na.

12 Ako aduna pay daghang mga butang nga igasulti nganha kaninyo, apan kamo dili makadawat kanila karon.

13 Apan sa diha nga siya, ang Espiritu sa kamatuoran, moabot, siya magatutol kaninyo ngadto sa tibuok kamatuoran: kay siya dili magasulti mahitungod sa iyang kaugalingon; apan bisan unsa ang iyang madungog, kana iyang isulti: ug siya mopakita kaninyo sa mga butang nga umaabot.

14 Siya mohimaya kanako: kay siya magdawat gikan kanako, ug mopakita niini nganha kaninyo.

15 Ang tanang mga butang nga nabatonan sa Amahan akoya: Busa ako miingon, nga siya magkuha gikan kanako, ug mopakita niini nganha kaninyo.

16 Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa